

Қазақстан Республикасының бейрезидент банктері филиалдарының резерв ретінде қабылданатын активтерін қалыптастыру тәртібін және олардың ең төмен мөлшерін қоса алғанда, Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді, олардың шекті мәндерін және есептеу әдістемелерін белгілеу туралы

Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 2026 жылғы 20 сәуірдегі № 73 қаулысы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2026 жылғы 22 сәуірде № 38502 болып тіркелді

"Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 72-бабы 4-тармағының үшінші бөлігіне, "Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын мемлекеттік реттеу, бақылау және қадағалау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 9-бабы 1-тармағының 5) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің Басқармасы ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:

1. Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдарын қоспағанда) үшін мынадай пруденциялық нормативтер мен лимиттер белгіленсін:

1) пруденциялық нормативтер:

консервациялық буферді есептегенде мәні 8 (сегіз) пайыз құрайтын резерв ретінде қабылданатын активтер жеткіліктілігінің коэффициенті – 10 (он) пайыз;

бір қарыз алушыға келетін тәуекелдің ең жоғары мөлшері, оның мәні:

Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалымен ерекше қатынастар арқылы байланысты тұлғалар болып табылатын қарыз алушылар үшін 0,10-ды;

басқа қарыз алушылар үшін 0,25-ті (оның ішінде Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің рейтингі немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) және Fitch (Фич) рейтингтік агенттіктерінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резиденттеріне Қазақстан Республикасының тәуелсіз рейтингінен 1 (бір) тармақтан аспайтын және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А"- дан төмен емес рейтингі немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) және Fitch (Фич) рейтингтік агенттіктерінің осыған ұқсас рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне қойылатын талаптарды қоспағанда, Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалында тиісті қарыз алушылардың міндеттемелері бойынша ағымдағы және кейінгі 2 (екі) ай ішінде қарыз

алушыға қойылатын талаптар туындайтын үшінші тұлғалардың пайдасына қарыз алушы алдындағы не қарыз алушы үшін бланкілік қарыздар, қамтамасыз етілмеген шартты міндеттемелер бойынша 0,10-нан аспайды);

"Қазақстанның Даму Банкі" акционерлік қоғамы үшін 0,5-ті құрайды;

ең төмен мәндері мыналарды құрайтын өтімділік коэффициенттері:

$k_4 - 0,3$;

$k_{4-1} - 1$;

$k_{4-2} - 0,9$;

$k_{4-3} - 0,8$;

$k_{4-4} - 1$;

$k_{4-5} - 0,9$;

$k_{4-6} - 0,8$;

ең төмен мәндері мыналарды құрайтын өтімділікті өтеу және нетто тұрақты қорландыру коэффициенттері:

өтімділікті өтеу коэффициенті:

2022 жылғы 1 қаңтарға дейін – 0,9;

2022 жылғы 1 қаңтардан бастап – 1;

нетто тұрақты қорландыру коэффициенті – 1;

Қазақстан Республикасы бейрезиденттері алдындағы міндеттемелерге Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалын капиталдандыру, оның ең жоғары мәні 1 болады;

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру коэффициенті, оның ең төмен мәні 1 болады;

2) сақталуы міндетті қосымша нормалар:

резерв ретінде қабылданатын активтердің ең төмен мөлшері, оның мәні 10 000 000 000 (он миллиард) теңгені құрайды;

3) лимиттер:

ашық валюталық позиция лимиттері, оның мәндері:

Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) және Fitch (Фич) агенттіктерінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетелдік валюталары және "еуро" валютасы, сондай-ақ тазартылған бағалы металдар бойынша ашық валюталық позиция (ұзақ және қысқа) лимиті – резерв ретінде қабылданатын активтері шамасының 12,5 (он екі бүтін оннан бес) пайызынан;

Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) және Fitch (Фич) агенттіктерінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетелдік валюталары бойынша ашық валюталық позиция (ұзақ және қысқа) лимиті – резерв ретінде қабылданатын активтер шамасының 5 (бес) пайызынан;

валюталық нетто-позиция лимиті – резерв ретінде қабылданатын активтер шамасының 25 (жиырма бес) пайызынан аспайды;

жұмыс істемейтін қарыздардың қалыптастырылған резервтерді есептемегенде несие портфелінің жалпы көлеміне қатынасына лимит - 10 (он) пайыздан аспайды;

бағалы қағаздармен репо операцияларына лимит:

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап жиынтық міндеттемелердің 35 (отыз бес) пайызынан аспайды;

2026 жылғы 1 шілдеден бастап жиынтық міндеттемелердің 25 (жиырма бес) пайызынан аспайды;

негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша 61 (алпыс бір) күнтізбелік күннен 90 (тоқсан) күнтізбелік күнге дейін мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды ұлғайтуға лимит олар бойынша қалыптастырылған резервтерді есепке алмағанда, қатарынан 6 (алты) ай ішінде 5 (бес) пайыздан аспайды;

негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша 90 (тоқсан) күнтізбелік күннен асқан мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды ұлғайтуға лимит олар бойынша қалыптастырылған резервтерді есепке алмағанда, қатарынан 6 (алты) ай ішінде 5 (бес) пайыздан аспайды;

жиынтық дебиторлық берешектегі жұмыс істемейтін дебиторлық берешек үлесін ұлғайтуға лимит жиынтық дебиторлық берешектің 50 (елу) пайызынан аспайды;

активтердің рентабельділік коэффициентін төмендетуге лимит кемінде 0,2 (нөл бүтін оннан екі) пайыз.

2. Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары үшін мынадай пруденциялық нормативтер мен лимиттер белгіленсін:

1) пруденциялық нормативтер:

консервациялық буферді есептегенде мәні 8 (сегіз) пайыз құрайтын, резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілігі коэффициенті – 10 (он) пайыз;

бір қарыз алушыға келетін тәуекелдің ең жоғары мөлшері, оның мәні:

Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалымен ерекше қатынастар арқылы байланысты тұлғалар болып табылатын қарыз алушылар үшін k3-1 – 0,10;

басқа қарыз алушылар үшін 0,25-ті (оның ішінде Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің рейтингі немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) және Fitch (Фич) рейтингтік агенттіктерінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резиденттеріне Қазақстан Республикасының тәуелсіз рейтингінен 1 (бір) тармақтан аспайтын және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А"- дан төмен емес рейтингі немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) және Fitch (Фич) рейтингтік агенттіктерінің осыған ұқсас рейтингі бар Қазақстан Республикасының резиденттеріне қойылатын талаптарды қоспағанда, Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалында тиісті қарыз

алушылардың міндеттемелері бойынша ағымдағы және кейінгі 2 (екі) ай ішінде қарыз алушыға қойылатын талаптар туындайтын үшінші тұлғалардың пайдасына қарыз алушы алдындағы не қарыз алушы үшін бланкілік қарыздар, қамтамасыз етілмеген шартты міндеттемелер бойынша 0,10-нан аспайды);

"Қазақстанның Даму Банкі" акционерлік қоғамы үшін 0,5-ті құрайды;
ең төмен мәндері мыналарды құрайтын өтімділік коэффициенттері:

k4 – 1;

k4-1 – 1;

k4-2 – 0,9;

k4-3 – 0,8;

k4-4 – 1;

k4-5 – 0,9;

k4-6 – 0,8;

Қазақстан Республикасы бейрезиденттері алдындағы міндеттемелерге Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалын капиталдандыру, оның ең жоғары мәні 1 болады;

Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру коэффициенті, оның ең төмен мәні 1 болады;

2) сақталуы міндетті қосымша нормалар:

резерв ретінде қабылданатын активтердің ең төмен мөлшері, оның мәні 10 000 000 000 (он миллиард) теңгені құрайды;

3) лимиттер:

ашық валюталық позиция лимиттері, оның мәндері:

Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) және Fitch (Фич) агенттіктерінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетелдік валюталары және "еуро" валютасы, сондай-ақ тазартылған бағалы металдар бойынша ашық валюталық позиция (ұзақ және қысқа) лимиті – резерв ретінде қабылданатын активтері шамасының 12,5 (он екі бүтін оннан бес) пайызынан;

Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) және Fitch (Фич) агенттіктерінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетелдік валюталары бойынша ашық валюталық позиция (ұзақ және қысқа) лимиті – резерв ретінде қабылданатын активтер шамасының 5 (бес) пайызынан;

валюталық нетто-позиция лимиті – резерв ретінде қабылданатын активтер шамасының 25 (жиырма бес) пайызынан аспайды;

жұмыс істемейтін қарыздардың қалыптастырылған резервтерді есептемегенде несие портфелінің жалпы көлеміне қатынасына лимит - 10 (он) пайыздан аспайды;

бағалы қағаздармен репо операцияларына лимит:

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап жиынтық міндеттемелердің 35 (отыз бес) пайызынан аспайды;

2026 жылғы 1 шілдеден бастап жиынтық міндеттемелердің 25 (жиырма бес) пайызынан аспайды;

негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша 61 (алпыс бір) күнтізбелік күннен 90 (тоқсан) күнтізбелік күнге дейін мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды ұлғайтуға лимит олар бойынша қалыптастырылған резервтерді есепке алмағанда, қатарынан 6 (алты) ай ішінде 5 (бес) пайыздан аспайды;

негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша 90 (тоқсан) күнтізбелік күннен асқан мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды ұлғайтуға лимит олар бойынша қалыптастырылған резервтерді есепке алмағанда, қатарынан 6 (алты) ай ішінде 5 (бес) пайыздан аспайды;

жиынтық дебиторлық берешектегі жұмыс істемейтін дебиторлық берешек үлесін ұлғайтуға лимит жиынтық дебиторлық берешектің 50 (елу) пайызынан аспайды;

активтердің рентабельділік коэффициентін төмендетуге лимит кемінде 0,2 (нөл бүтін оннан екі) пайыз.

3. Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді есептеу мақсатында мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) стейблкоин – базалық активі ақша болып табылатын цифрлық қаржы активтері (стейблкоин) (бұдан әрі – стейблкоин);

2) цифрлық қаржы активтері – базалық активі бағалы қағаздар және исламдық бағалы қағаздар болып табылатын цифрлық қаржы активтері (бұдан әрі – цифрлық қаржы активтері);

3) цифрлық қаржы құралдары – цифрлық қаржы активтері платформасы операторының цифрлық платформасында электрондық-цифрлық нысанда шығарылатын цифрлық қаржы құралдары (бұдан әрі – цифрлық қаржы құралдары).

4. Қоса беріліп отырған:

1) Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттердің шекті мәндері;

2) Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді есептеу әдістемелері;

3) Қазақстан Республикасының бейрезидент банктері филиалдарының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктері филиалдарының) резерв ретінде қабылданатын активтерін қалыптастыру қағидалары және олардың ең төмен мөлшері;

4) Қазақстан Республикасының аумағында банк лицензиясын алғаннан кейін Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы сатып алатын қаржы құралдарының тізбесі бекітілсін.

5. Осы қаулыға қосымшаға сәйкес тізбе бойынша Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің Басқармасы қаулысының, сондай-ақ кейбір Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының кейбір қаулылары құрылымдық элементтерінің күші жойылды деп танылсын.

6. Қаржы ұйымдарының әдіснамасы және пруденциялық реттеу департаменті Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен:

1) Заң департаментімен бірлесіп осы қаулыны Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы қаулыны ресми жарияланғаннан кейін Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің ресми интернет-ресурсына орналастыруды;

3) осы қаулы мемлекеттік тіркелгеннен кейін он жұмыс күні ішінде Заң департаментіне осы тармақтың 2) тармақшасында көзделген іс-шараның орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

7. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Төрағасының жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

8. Осы қаулы алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Қаржы нарығын реттеу және дамыту
Агенттігінің Төрағасы

М. Абылкасымова

Қазақстан Республикасының
Қаржы нарығын
реттеу және дамыту
Агенттігінің Басқармасының
2026 жылғы 20 сәуірдегі
№ 73 қаулысымен
бекітілген

Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттердің шекті мәндері

№	Пруденциялық нормативтер мен лимиттердің атауы	Шекті мәні
Пруденциялық нормативтер:		
1	Резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілігі	

	коэффициентінің ең төмен мәні, k1:	
1)	резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілік коэффициенті, k1	8%
2)	консервациялық буферді есептегенде резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілік коэффициенті	10%
2	Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) бір қарыз алушыға тәуекелдің ең жоғары мөлшері, k3:	
1)	Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалымен (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалымен) ерекше қатынастар арқылы байланысты тұлғалар болып табылатын қарыз алушылар үшін, k3-1	0,10
2)	басқа қарыз алушылар үшін, k3	0,25
3)	басқа қарыз алушылар үшін Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің рейтингі немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) және Fitch (Фич) рейтингтік агенттіктерінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резиденттеріне Қазақстан Республикасының тәуелсіз рейтингінен 1 (бір) тармақтан аспайтын және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А"- дан төмен емес рейтингі немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) және Fitch (Фич) рейтингтік агенттіктерінің осыған ұқсас рейтингі бар Қазақстан Республикасының резиденттеріне қойылатын талаптарды қоспағанда, Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалында (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалында) тиісті қарыз алушылардың	0,10

	міндеттемелері бойынша ағымдағы және кейінгі 2 (екі) ай ішінде қарыз алушыға қойылатын талаптар туындайтын үшінші тұлғалардың пайдасына қарыз алушы алдындағы не қарыз алушы үшін бланкілік қарыздар, қамтамасыз етілмеген шартты міндеттемелер бойынша	
4)	"Қазақстан Даму Банкі" акционерлік қоғамы үшін	0,5
3	Ағымдағы өтімділік коэффициентінің ең төмен мәндері:	
1)	Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы үшін, k4	0,3
2)	Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы үшін, k4	1
4	Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) мерзімді өтімділік және мерзімді валюталық өтімділік коэффициенттерінің ең төмен мәндері:	
1)	k4-1	1
2)	k4-2	0,9
3)	k4-3	0,8
4)	k4-4	1
5)	k4-5	0,9
6)	k4-6	0,8
5	Өтімділікті өтеу коэффициентінің ең төмен мәні:	
1)	2022 жылғы 1 қаңтарға дейін	0,9
2)	2022 жылғы 1 қаңтардан бастап	1
6	Нетто тұрақты қорландыру коэффициентінің ең төмен мәні	1
7	Қазақстан Республикасы бейрезиденттері алдындағы міндеттемелерге Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалын (оның ішінде Қазақстан Республикасының	1

	бейрезидент ислам банкінің филиалын) капиталдандырудың ең жоғары мәні, k7	
8	Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру бойынша коэффициентінің ең төмен мәні	1
Сақтауға міндетті қосымша нормалар:		
9	Резерв ретінде қабылданатын Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) активтерінің ең төмен мөлшері	10 000 000 000 (он миллиард) теңге
Лимиттер:		
10	Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) ашық валюталық позиция лимиттері резерв ретінде қабылданатын активтердің шамасынан аспайды:	
1)	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) және Fitch (Фич) агенттіктерінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетелдік валюталары және "еуро" валютасы, сондай-ақ тазартылған қымбат металдар бойынша ашық валюталық позиция (ұзақ және қысқа) лимиті	12,5%
2)	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) және Fitch (Фич) агенттіктерінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетелдік валюталары бойынша ашық валюталық позиция (ұзақ және қысқа) лимиті	5%
3)	валюталық нетто-позиция лимиті	25%

4)	қалыптастырылған резервтерді есепке алмағанда жұмыс істемейтін қарыздардың несиелік портфелінің жалпы көлеміне қатынасына лимит	10%
5)	бағалы қағаздармен репо операцияларына лимит:	
	2026 жылғы 1 қаңтардан бастап	жиынтық міндеттемелердің 35%-нан аспайды
	2026 жылғы 1 шілдеден бастап	жиынтық міндеттемелердің 25%-нан аспайды
6)	негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 61 (алпыс бір) күннен күнтізбелік 90 (тоқсан) күнге дейін мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды ұлғайтуға арналған лимит	қалыптастырылғандарды есепке алмағанда қатарынан 6 (алты) ай ішінде 5 (бес) пайыздан аспайды
7)	негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен асатын мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды ұлғайтуға арналған лимит	олар бойынша қалыптастырылған резервтерді есепке алмағанда, қатарынан 6 (алты) ай ішінде 5 (бес) пайыздан аспайды
8)	жиынтық дебиторлық берешектегі жұмыс істемейтін дебиторлық берешек үлесін ұлғайтуға лимит	жиынтық дебиторлық берешектің 50 (елу) пайызынан аспайды
9)	активтердің рентабельділік коэффициентін төмендетуге лимит	кемінде 0,2 (нөл бүтін оннан екі) пайыз

Қазақстан Республикасы
Қаржы нарығын реттеу
және дамыту агенттігі
Басқармасының
қаулысымен бекітілген
2026 жылғы _____
№ _____

Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді есептеу әдістемелері

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді есептеу әдістемелері (бұдан әрі – Әдістемелер) "Қазақстан Республикасындағы банктер және банк қызметі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Банктер туралы заң) 72-бабы 4-

тармағының үшінші бөлігіне сәйкес әзірленген және Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді есептеу әдістемелерін белгілейді.

2-тарау. Резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілік коэффициентін есептеу әдістемесі

1-параграф. Резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілік коэффициентін есептеу

2. Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) резерв ретінде қабылданатын активтерінің жеткіліктілік коэффициенті k_1 мынадай формуламен есептеледі:

$$k_1 = \frac{PQA}{A1 + A2 + OT} \geq 8\% (10\%, \text{буферлерді ескере отырып}), \text{мұндағы:}$$

PQA – Әдістемелердің осы тарауының 2-параграфына сәйкес есептелген резерв ретінде қабылданатын активтер;

A1 – Әдістемелердің осы тарауының 3-параграфына сәйкес кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша есептелген активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер;

A2 – Әдістемелердің осы тарауының 4-параграфына сәйкес нарықтық тәуекелді ескере отырып есептелген активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер ;

OT – Әдістемелердің осы тарауының 5-параграфына сәйкес есептелген операциялық тәуекел.

3. Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) тәуекел дәрежесі бойынша есептелген, резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілік коэффициентінің k_1 -ге есебіне қабылданатын активтері, шартты және ықтимал міндеттемелері халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған провизиялар (резервтер) шегеріле отырып енгізіледі.

2-параграф. Резерв ретінде қабылданатын активтерді есептеу

4. Резерв ретінде қабылданатын активтер (PQA):

Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтердің және сақталуға міндетті өзге де нормалар мен лимиттердің нормативтік мәндерінің (бұдан әрі – Нормативтер) 1-тармағында

көзделген резерв ретінде қабылданатын активтердің, және Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі салымдарының ең төмен мөлшерінің сомасы ретінде есептелетін бас офис шотының;

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) өткен жылдардағы қызметі нәтижелерінің (таза кірістер);

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) ағымдағы жылғы қызметі нәтижелерінің (таза кірістер);

негізгі құрал-жабдықтарды қайта бағалау резервтерінің және өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін бағалы қағаздардың құнын қайта бағалау резервтерінің;

өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша ескерілетін қарыздар құнын қайта бағалау резервтерінің сомасы ретінде есептеледі;

одан мынадай реттеушілік түзетулер:

гудвиллді қоса алғанда, материалдық емес активтер;

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) өткен және ағымдағы жылғы қызметінің нәтижелері (таза шығындары);

басқа да қайта бағалау бойынша резервтер;

шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған, кейінге қалдырылған салық активтерінің бөлігін қоспағанда, кейінге қалдырылған салық активі;

мұндай міндеттеме бойынша кредиттік тәуекелдің өзгеруіне байланысты қаржылық міндеттеменің әділ құнының өзгеруінен түсетін кірістер немесе болатын зияндар;

Әдістемелердің осы тармағында көрсетілген инвестициялар шегеріледі.

5. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) акцияларға (жарғылық капиталға қатысу үлестеріне), мерзімсіз қаржы құралдарына, қаржылық есептілігі Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің) халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес жасалған кезде шоғырландырылмайтын заңды тұлғалардың субординарлық борышына (бұдан әрі – қаржы құралдары) инвестициялар резерві ретінде қабылданатын активтерден шегеру, сондай-ақ кейінге қалдырылған салықтық активтерді шегеру мынадай тәртіппен жүзеге асырылады:

егер Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалы) орналастырылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) кемінде 10 (он) пайызына ие қаржы ұйымдарының қаржы құралдарына Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі

филиалының) инвестициялары жиынтығында Әдістемелердің 4-тармағында көрсетілген реттеушілік түзетулер қолданылғаннан кейін Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) резерв ретінде қабылданатын активтерінің 10 (он) пайызынан асатын болса, артылған сома резерв ретінде қабылданатын активтерден шегерілуге тиіс;

егер Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) орналастырылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымының жай акцияларына Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) инвестициялары жиынтығында Әдістемелердің 4-тармағында және осы тармағының бірінші бөлігінің екінші абзацында көрсетілген реттеушілік түзетулер қолданылғаннан кейін резерв ретінде қабылданатын активтерінің 10 (он) пайызынан асатын болса, артылған сома резерв ретінде қабылданатын активтерден шегерілуге тиіс;

егер шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің бір бөлігі Әдістемелердің 4-тармағында және осы тармағының бірінші бөлігінің екінші абзацында көрсетілген реттеушілік түзетулер қолданылғаннан кейін резерв ретінде қабылданатын активтердің 10 (он) пайызынан асатын болса, артылған сома резерв ретінде қабылданатын активтерден шегерілуге тиіс;

егер Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы) орналастырылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызына ие қаржы ұйымының жай акцияларына Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) инвестициялары және шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің бір бөлігі жиынтығында Әдістемелердің осы тармағында көрсетілген реттеушілік түзетулер қолданылғаннан кейін резерв ретінде қабылданатын активтер айырмасының 17,65 (он жеті бүтін жүзден алпыс бес) пайызынан және Әдістемелердің 4-тармағының бірінші бөлігінің екінші, үшінші және төртінші абзацтарында көрсетілген резерв ретінде қабылданатын активтерден шегерілуге тиіс сомадан асатын болса, артылған сома резерв ретінде қабылданатын активтерден шегерілуге тиіс;

Әдістемелердің осы тармағы бірінші бөлігінің бесінші абзацына сәйкес есептелген асып кету сомасы Әдістемелерін осы тармағы бірінші бөлігінің екінші, үшінші және төртінші абзацтарында көрсетілген резерв ретінде қабылданатын активтерден шегерілуге жататын сомаларға азайтылады;

Әдістемелердің осы тармағы бірінші бөлігінің екінші абзацында көрсетілген қаржы құралдарына инвестициялар қаржы құралдарына инвестициялардың жалпы сомасындағы инвестициялар үлесіне қарай резерв ретінде қабылданатын активтерден шегеріледі;

Әдістемелердің 4-тармағына және осы тармағының төртінші, бесінші және алтыншы абзацтарына сәйкес шегерімді есептеу мақсаттары үшін кейінге қалдырылған салық активтері, гудвиллді қоса алғанда, материалдық емес активтерге қатысты танылған кейінге қалдырылған салық міндеттемелерін қоспағанда, шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтері мен өзге де кейінге қалдырылған салық активтері арасындағы тепе-тең негізде кейінге қалдырылған салық міндеттемелерінің сомасына азайтылады;

Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы) шығарылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан да көп пайызына ие қаржы ұйымдарының мерзімсіз қаржы құралдарына Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) инвестициялары резерв ретінде қабылданатын активтерден шегерілуге тиіс;

Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы) шығарылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан да көп пайызына ие қаржы ұйымдарының субординарлық борышына Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) инвестициялары резерв ретінде қабылданатын активтерден шегерілуге тиіс;

резерв ретінде қабылданатын активтер есебінен шегерілмейтін инвестициялар Әдістемелерге 1-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалы активтерінің кестесіне және Әдістемелерге 2-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы активтерінің кестесіне сәйкес кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

3-параграф. Активтерді, шартты және ықтимал міндеттемелерді кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша есептеу

6. Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалын қоспағанда) кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша есептелген активтері, шартты және ықтимал міндеттемелері мынадай формуламен есептеледі:

$$A1 = \sum_1^n (A_i * MT_i) + \sum_1^n (ШЫ_i * КК_i * ТД_i) + \sum_1^n ((K_i + КТ_i) * MT_i),$$

A1 – кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша есептелген активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер;

A – Әдістемелерге 1-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы активтерінің кестесінде көзделген активтер және халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес олар бойынша құрылған провизиялар (резервтер) сомасын шегергендегі кепілсіз тұтынушылық қарыздар;

MT – Әдістемелерге 1-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы активтерінің кредиттік тәуекел дәрежесі не Әдістемелерге 3-қосымшаға сәйкес Борыш жүктемесі коэффициентін есептеу кезінде кепілсіз тұтынушылық қарыздар бойынша салымдарды кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерлеу коэффициенттерінің мәндерінде көзделген кредиттік тәуекел дәрежесі (кепілсіз тұтынушылық қарыздар жағдайында);

ШЫ – халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес олар бойынша құрылған провизиялар (резервтер) сомасы шегеріле отырып, Әдістемелерге 4-қосымшаға сәйкес Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесінде көзделген шартты және ықтимал міндеттемелер;

КК – Әдістемелерге 4-қосымшаға сәйкес Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесінде көзделген конверсия коэффициенті;

ТД – Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы кредиттік тәуекелдерді көтеретін, Әдістемелерге 1-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының активтері кестесінде көзделген контрагенттің санатына сәйкес кредиттік тәуекел дәрежесі;

Қ – своптардың, фьючерстердің, опциондардың, форвардтардың нарықтық құны (алмастыру құны) (сатып алуға арналған мәмілелер бойынша – қаржы құралының ағымдағы нарықтық құнының осы қаржы құралының нақтылы келісімшарттық құнынан асып кету шамасы (көрсетілген қаржы құралдарының құны, олар бухгалтерлік есептің тиісті шоттарында мәмілелер жасалған күні көрсетілген); Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалында талаптар қалыптастырылатын

валюта (бивалюталық қаржы құралдары үшін). Егер қаржы құралының ағымдағы нарықтық құны оның номиналды келісімшарттық құнынан аз немесе оған тең болса, нарықтық құны (ауыстыру құны) 0 (нөлге) тең болады); сатуға арналған мәмілелер бойынша – қаржы құралының номиналды келісімшарттық құнының осы қаржы құралының ағымдағы нарықтық құнынан асып кету шамасы. Егер қаржы құралының номиналды келісімшарттық құны оның ағымдағы нарықтық құнынан аз немесе оған тең болса, нарықтық құны (ауыстыру құны) 0 (нөлге) тең болады); бивалюталық қаржы құралдары бойынша (талап пен міндеттеме әр түрлі шетел валюталарында көрсетілген қаржы құралдары бойынша) – есептілікті жасау күніндегі бағам бойынша айқындалған міндеттемелердің теңгемен баламасынан талаптардың теңгемен баламасының асып кету шамасы. Егер талаптардың теңгемен баламасының шамасы міндеттемелердің теңгемен баламасынан аз немесе оған тең болса, нарықтық құны (ауыстыру құны) 0 (нөлге) тең болады));

КТ – Әдістемелерге 5-қосымшаға сәйкес Туынды қаржы құралдары үшін кредиттік тәуекел коэффициенттерінің кестесінде көзделген кредиттік тәуекел коэффициентіне своптардың, фьючерстердің, опциондардың не форвардтардың номиналды келісімшарттық құнының көбейтіндісі (пайызбен) ретінде есептелетін және своп, фьючерс, опцион немесе форвард операциялары бойынша көрсетілген қаржы құралдарын өтеу мерзімімен айқындалатын кредиттік тәуекел.

7. Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының кредиттік тәуекелі ескеріле отырып мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелер есебіне мыналар: сатылған опциондар;

орындалуы Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының үшінші тұлғалар алдындағы міндеттемелерін орындауына толық байланысты және олар бойынша Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалында қосымша кредиттік тәуекелдер туындамайтын Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының шартты және ықтимал міндеттемелері енгізілмейді.

8. Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының активтері, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша шартты және ықтимал міндеттемелер мынадай формуламен есептеледі:

$$A1 = \sum_1^n (A_i * MT_i) + \sum_1^n (ШЫ_i * КК_i * СР_i) , \text{ где:}$$

A1 – кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша есептелген активтер, шартты және ықтимал міндеттемелер;

A – халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес олар бойынша құрылған провизиялардың (резервтердің) сомасын шегергенде Әдістемелерге 2-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген

Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалы активтерінің кестесінде көзделген активтер;

МТ – Әдістемелерге 2-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының активтер кестесінде көзделген активтердің кредиттік тәуекел дәрежесі;

ШЫ – халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес олар бойынша құрылған провизиялар (резервтер) сомасы шегеріле отырып, Әдістемелерге 4-қосымшаға сәйкес Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесінде көзделген шартты және ықтимал міндеттемелер;

КК – Әдістемелерге 4-қосымшаға сәйкес кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесінде көзделген конверсия коэффициенті;

ТД – Қазақстан Республикасының бейрезиденті ислам банкінің филиалы кредиттік тәуекелдерді көтеретін Әдістемелерге 2-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалы активтерінің кестесінде көзделген контрагенттің санатына сәйкес келетін кредиттік тәуекел дәрежесі.

9. Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтердің есебіне Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі) филиалының осы тармақта көзделген активтері мынадай тәртіппен енгізіледі:

1) Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалында (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалында) түзетілген құны аталған активтер көлемінің 50 (елу) пайызынан кем емес қамтамасыз етуі (Әдістемелерге 1-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының активтері кестесінің 1, 2, 3, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19 және 20-жолдарында көрсетілген активтер түріндегі не Әдістемелерге 2-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының активтері кестесінің 1, 2, 3, 11, 12 және 13-жолдарында көрсетілген активтер түріндегі) бар сауда делдалы ретіндегі сауда қызметін қаржыландыру кезінде салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған бағалы қағаздар (исламдық бағалы қағаздар), қарыздар, коммерциялық кредиттер Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалында (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалында) осы тармаққа сәйкес түзетілген қамтамасыз ету құнын анықтауға мүмкіндік беретін барабар есепке алу жүйесі болған кезде

түзетілген қамтамасыз ету құнын шегергендегі тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтер есебіне енгізіледі.

Түзетілген қамтамасыз ету құны (Әдістемелерге 1-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының активтері кестесінің 1, 2, 3, 10, 11, 12, 15, 16, 17, 18, 19 және 20-жолдарында не Әдістемелерге 2-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының активтері кестесінің 1, 2, 3, 11, 12 және 13-жолдарында көрсетілген активтер түріндегі) мыналарға:

салымдардың, оның ішінде осы Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалындағы (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалындағы) қамтамасыз ету ретінде ұсынылған салымдар сомасының 100 (бір жүз) пайызына;

қамтамасыз етуге берілген бағалы қағаздардың (исламдық бағалы қағаздардың) нарықтық құнының 95 (тоқсан бес) пайызына;

қамтамасыз етуге берілген тазартылған бағалы металдардың нарықтық құнының 85 (сексен бес) пайызына тең болады.

Салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған бағалы қағаздардың (исламдық бағалы қағаздардың) қамтамасыз етілмеген бөлігі салымдарға, дебиторлық берешекке, сатып алынған бағалы қағаздарға (исламдық бағалы қағаздарға) сәйкес келетін Әдістемелерге 1-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалы активтерінің кестесіне не Әдістемелерге 2-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалы активтерінің кестесіне сәйкес тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

Осы тармақшаның бірінші бөлігінде көрсетілген:

офшорлық аймақтар аумағында заңды тұлға ретінде тіркелген;

жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайыздан астамын иеленуші офшорлық аймақтар аумағында тіркелген заңды тұлғаға тәуелді немесе офшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға қатысы бойынша еншілес болып табылатын;

офшорлық аймақтар азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне ұсынылған салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған бағалы қағаздар (исламдық бағалы қағаздар) осы тармақшаның бірінші бөлігінде көрсетілген қамтамасыз етудің болуына қарамастан, Әдістемелерге 1-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалы активтерінің кестесіне не Әдістемелерге

2-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалы активтерінің кестесіне сәйкес тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

Осы тармақшаның бірінші абзацында көрсетілген:

офшорлық аймақтар аумағында заңды тұлға ретінде тіркелген, бірақ Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА-"-тен төмен емес борыштық рейтингі бар немесе Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) және Fitch (Фич) рейтингтік агенттіктердің (бұдан әрі – басқа рейтингтік агенттіктер) осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе міндеттемелерінің барлық сомасының қамтамасыз етілуіне аталған деңгейден төмен емес борыштық рейтингі бар бас ұйымның тиісті кепілдігі барларына;

офшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары не Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымы ақпарат алмасу жөнінде міндеттеме қабылдамаған офшорлық аймақтар тізбесіне енгізген мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғалар немесе олардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне немесе жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайыздан астамын иеленуші не көрсетілген офшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға қатысы бойынша еншілес болып табылатын ұйымдарға қойылатын талаптарды қоспағанда, жекелей алғанда жарғылық капиталдың 5 (бес) пайызынан астамын иеленуші, офшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға тәуелді немесе офшорлық аймақ аумағында тіркелген заңды тұлғаға қатысы бойынша еншілес болып табылатын, бірақ аталған деңгейден төмен емес рейтингі бар немесе рейтингі аталған деңгейден төмен емес бас ұйымның тиісті кепілдігіне сәйкес келетіндеріне міндеттемелерінің барлық сомасының қамтамасыз етуіне;

Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне ұсынылған салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған бағалы қағаздар (исламдық бағалы қағаздар) тәуекелдің нөл дәрежесі бойынша мөлшерленеді;

2) Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалында (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалында) экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар ұлттық компаниямен жасалған сақтандыру төлемі бойынша міндеттемелерді шартсыз және қайтарып алынбайтын орындау туралы тармақтары бар сақтандыру шарты түріндегі, сомасы көрсетілген қарыздар көлемінің кемінде 50 (елу) пайызын жабатын қамтамасыз етуі бар сауда делдалы ретінде (Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы үшін) сауда қызметін қаржыландыру кезіндегі қарыздар (кредиттер), коммерциялық кредиттер қамтамасыз етудің түзетілген құнын шегергендегі кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтердің есебіне енгізіледі.

Экспортты қолдау жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар ұлттық компаниямен жасалған сақтандыру төлемі жөніндегі міндеттемелерді шартсыз және қайтарып алынбайтын орындау туралы тармақтарды қамтитын сақтандыру шарты түрінде түзетілген қамтамасыз ету құны сақтандыру шартының 95 (тоқсан бес) пайызына тең болады;

3) салымдар, дебиторлық берешек, сатып алынған бағалы қағаздар (исламдық бағалы қағаздар), сауда делдалы ретінде сауда қызметін қаржыландыру кезіндегі қарыздар, коммерциялық кредиттер (Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы үшін), контрагенттен төмен кредиттік тәуекел дәрежесі бар ұйымдар кепілдік берген (сақтандырған) Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) инвестицияларының есебіне енгізілмеген инвестициялар борышкердің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген активтердің есебіне (салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған бағалы қағаздардың (исламдық бағалы қағаздардың), қарыздардың, инвестициялардың есебіне енгізілмеген инвестициялардың кепілдік берілген (сақтандырылған) сомасын шегергенде) енгізіледі.

Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) инвестицияларының есебіне енгізілмеген салымдардың, дебиторлық берешектің, сатып алынған бағалы қағаздардың (исламдық бағалы қағаздардың), қарыздардың, инвестициялардың кепілдік берілген (сақтандырылған) сомасы тиісті кепілгердің (сақтандырушының) дебиторлық берешегінің кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленеді.

10. Егер бағалы қағаздың (исламдық бағалы қағаздың) арнайы борыштық рейтингі болса, онда Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) активтерін кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерлеу кезінде бағалы қағаздардың рейтингі ескеріледі.

11. Әдістемелердің 6-тармағына (Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы үшін) және Әдістемелердің 8-тармағына (Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы үшін) сәйкес нарықтық тәуекелді есептегенде активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне енгізілген активтер валюталардың айырбастау бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарының есебіне енгізілген активтерді қоспағанда, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің есебіне енгізілмейді.

12. Әдістемелердің осы тарауының 4-параграфына сәйкес нарықтық тәуекелді есептегенде активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне енгізілген шартты және ықтимал міндеттемелер валюталардың айырбастау бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарының есебіне енгізілген шартты және ықтимал міндеттемелерді қоспағанда, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің есебіне енгізілмейді.

4-параграф. Активтерді, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелерді нарықтық тәуекелді ескере отырып есептеу

13. Активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалын қоспағанда) нарықтық тәуекелі ескеріле отырып, мынадай формуламен есептеледі:

$$A2 = k_1 * (T1 + T2 + T3), \text{ мұндағы:}$$

k_1 – 12,5-ке (он екі бүтін оннан беске) тең болатын келтіру коэффициенті;

$T1$ – Әдістемелердің 14-тармағына сәйкес есептелген, сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекел;

$T2$ – Әдістемелердің 15-тармағына сәйкес есептелген, базалық активтері акциялар немесе акциялардың индекстері болып табылатын акциялардың және туынды қаржы құралдарының нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекел;

$T3$ – Әдістемелердің 16-тармағына сәйкес есептелген, валюталардың айырбастау бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекел.

Нарықтық тәуекел ескерілген активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне (валюталардың айырбастау бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарын қоспағанда) Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы нарықтық (әділ) құны бойынша есепке алатын (бұдан әрі – нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары) және мынадай талаптардың кез келгеніне сәйкес келетін:

1) сатып алу құны мен сату құны арасындағы айырмадан көрсетілген кезеңде кіріс алу үшін оларды сатып алған жылдан кейінгі 3 (үш) жыл ішінде сату мақсатында сатып алынған;

2) нарықтық тәуекелі бар басқа қаржы құралдары бойынша нарықтық тәуекелдерді хеджирлеу мақсатында сатып алынған активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер енгізіледі.

14. Сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекел (T2) мынадай формуламен есептеледі:

$T1 = \text{ЕПР} + \text{ЖПТ}$, мұндағы:

ЕПТ – ерекше пайыздық тәуекел, ол сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, осы тармақтың бесінші бөлігіне сәйкес ерекше пайыздық тәуекелдің коэффициенттері бойынша мөлшерленген бірыңғай қаржы құралдары (мынадай талаптарға сәйкес келетін қаржы құралдары: бір эмитент шығарған; кірістілігінің мөлшері тең; олардың нарықтық құны бірдей валютамен көрсетілген; өтегенге дейін мерзімі тең) бойынша ашық позициялардың сомасы ретінде есептеледі.

Ерекше пайыздық тәуекелді (ЕПТ) есептеу мақсатында сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар бірыңғай қаржы құралдары бойынша ашық (ұзақ немесе қысқа) позиция:

сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, сондай-ақ сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарын сатуға талаптарды білдіретін қаржы құралдарының сомасы;

сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарын сатуға міндеттемелерді білдіретін қаржы құралдарының сомасы арасындағы айырма ретінде есептеледі.

Опциондар есепті кезеңнің соңғы жұмыс күніндегі жағдай бойынша қалыптасқан опциондардың нарықтық құны мөлшеріндегі ашық позицияның (ұзақ немесе қысқа) есебіне қосылады.

Сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар бірыңғай қаржы құралдары бойынша ашық позиция (ұзақ немесе қысқа) көрсетілген қаржы құралдарының нарықтық құны айқындалған валюталар бойынша есептеледі.

Сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар бірыңғай қаржы құралдары бойынша ашық позициялар ерекше пайыздық тәуекел коэффициенттері бойынша мынадай тәртіппен мөлшерленеді:

1) 0 (нөл) пайыздық коэффициент бойынша – Қазақстан Республикасының Үкіметі және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі – Ұлттық Банк) шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары, Қазақстан Республикасы Үкіметінің кепілдігі бар бағалы қағаздар, тәуелсіз рейтингі Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері және орталық банктері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар, "

Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамы және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамы шығарған бағалы қағаздар түріндегі, сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары;

2) 0,25 (нөл бүтін жүзден жиырма бес) пайыздық коэффициент бойынша – Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдары шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары, мемлекеттік мәртебесі бар, шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктері шығарған, тәуелсіз рейтингі Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-дан "BBB"-ге дейінгі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бағалы қағаздар, тізбесі Банктер туралы заңның 72-бабының 1-тармағына сәйкес әмбебап банк лицензиясы бар банк, базалық банк лицензиясы бар банк, ислам банкі үшін пруденциялық нормативтерде, олардың шекті мәндерінде және есептеу әдістемелерінде (бұдан әрі – Пруденциялық нормативтер) айқындалған халықаралық қаржы ұйымдары (бұдан әрі – халықаралық қаржы ұйымдары) шығарған бағалы қағаздар, Қазақстан Республикасының сауда-саттықты ұйымдастырушылардың және тізбесі Пруденциялық нормативтерде айқындалған халықаралық қор биржалары танитын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың (бұдан әрі – халықаралық қор биржалары танитын сауда-саттықты ұйымдастырушылар) ресми тізіміне енгізілген бағалы қағаздар түріндегі, өтеу мерзімі 6 (алты) айдан аз сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары;

3) 1 (бір) пайыздық коэффициент бойынша – Әдістемелердің осы тармағы бесінші бөлігінің 2) тармақшасында көрсетілген сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, өтеу мерзімі 6 (алты) айдан 24 (жиырма төрт) айға дейінгі қаржы құралдары;

4) 1,6 (бір бүтін оннан алты) пайыздық коэффициент бойынша – Әдістемелердің осы тармағы бесінші бөлігінің 2) тармақшасында көрсетілген сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, өтеу мерзімі 24 (жиырма төрт) айдан асатын қаржы құралдары;

5) 8 (сегіз) пайыздық коэффициент бойынша – Әдістемелердің осы тармағы бесінші бөлігінің 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында көрсетілгенді қоспағанда, сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары.

Туынды қаржы құралдары ерекше пайыздық тәуекел есебіне қосылмайды.

ЖПТ – жалпы пайыздық тәуекел, ол:

әрбір уақыт аралығындағы мөлшерленген жабық позициялар сомасының 10 (он) пайызының;

1-аймақтың мөлшерленген жабық позициясы мөлшерінің 40 (қырық) пайызының;

2-аймақтың мөлшерленген жабық позициясы мөлшерінің 30 (отыз) пайызының;

3-аймақтың мөлшерленген жабық позициясы мөлшерінің 30 (отыз) пайызының;

1 және 2-аймақтар аралығындағы мөлшерленген жабық позиция мөлшерінің 40 (қырық) пайызының;

2 және 3-аймақтар аралығындағы мөлшерленген жабық позиция мөлшерінің 40 (қырық) пайызының;

1 және 3-аймақтар аралығындағы мөлшерленген жабық позиция мөлшерінің 100 (бір жүз) пайызының;

қалған мөлшерленген ашық позиция мөлшерінің 100 (бір жүз) пайызының сомасы ретінде есептеледі.

Жалпы операциялық тәуекелді есептеу мақсатында мөлшерленген позициялар мынадай тәртіппен есептеледі:

1) сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты қаржы құралдары бойынша ашық позиция мөлшерін айқындау.

Ашық позицияның мөлшерін айқындау кезінде сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты қаржы құралдары (фьючерстік келісімшарттар, форвардтық келісімшарттар, пайыздық мөлшерлемедегі форвардтық келісімшарт) (бұдан әрі – сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты туынды қаржы құралдары) мөлшері тиісті базистік активтердің нарықтық құнымен көрсетілетін ұзақ және қысқа позициялардың комбинациясы ретінде қарастырылады.

Сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты туынды қаржы құралдарын өтеу мерзімі туынды қаржы құралдарын жеткізуге немесе орындауға дейінгі мерзім мен олардың базистік активінің айналыста болу мерзімінің сомасы ретінде есептеледі (базистік активті жеткізу талабы бар туынды қаржы құралының жағдайында – ұзақ позицияға қосылатын туынды қаржы құралын өтегенге дейінгі мерзім қосылады, базистік активті жеткізу міндеттемесі бар туынды қаржы құралының жағдайында – қысқа позицияға қосылатын туынды қаржы құралын өтегенге дейінгі мерзім қосылады).

Своп ашық позициясының мөлшерін айқындау кезінде келісімшарттар базистік активтер айқындайтын өтеу мерзімдері бар тиісті базистік активтермен көрсетілген ұзын және қысқа позициялардың комбинациясы ретінде қаралады.

Ашық позицияны есептеу кезінде мынадай талаптарға сәйкес келетін борыштық бағалы қағаздарды сатып алуға арналған талапты немесе сатуға міндеттемені білдіретін, сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты мерзімді туынды қаржы құралдары арасындағы өзара қарама-қарсы позицияларды есепке алуға рұқсат етіледі:

борыштық бағалы қағаздарды бір эмитенттің шығаруы;

борыштық бағалы қағаздардың белгілі бір шетел валютасындағы немесе теңгедегі нарықтық құнының тең болуы;

борыштық бағалы қағаздардың өзгермелі сыйақы мөлшерлемесінің тең болуы;

борыштық бағалы қағаздардың өтегенге дейінгі мерзімінің тең болуы;

2) ашық позицияларды уақыт аралықтары бойынша бөлу Әдістемелерге 6-қосымшаға сәйкес Ашық позицияларды уақыт аралықтары бойынша бөлуге және мынадай талаптарға сәйкес жүзеге асырылады:

сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне, белгіленген сыйақы мөлшерлемесіне байланысты қаржы құралдары кезекті төлем жасау күніне дейін қалған мерзімге қарай уақыт аралықтары бойынша бөлінеді;

сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне, өзгермелі сыйақы мөлшерлемесіне байланысты қаржы құралдары сыйақы мөлшерлемесін қайта қарау күніне дейін қалған мерзімге қарай уақыт аралықтары бойынша бөлінеді;

орындалу мерзімі 2 (екі) уақыт аралығының шегінде тұрған қаржы құралдары неғұрлым ерте уақыт аралығында бөлінеді;

конвертацияланбайтын артықшылықты акциялар уақыт аралықтары бойынша дивидендтерді төлеу мерзіміне қарай бөлінеді, ал дивидендтер төлеу туралы ақпарат болмаған жағдайда, уақыт аралығы есептілік жасалған күннен бастап жылдық дивидендтерді төлеудің заңды тұлға белгілеген күніне дейін айқындалады;

3) әрбір уақыт аралығы ішінде барлық ұзақ және қысқа ашық позициялар қосылады;

4) әрбір уақыт аралығы бойынша жиынтық ұзақ және жиынтық қысқа позициялар уақыт аралығына сәйкес келетін коэффициент бойынша мөлшерленеді;

5) мөлшерленген ашық және мөлшерленген жабық позициялар әрбір уақыт аралығы бойынша айқындалады.

Әрбір уақыт аралығының мөлшерленген ұзақ және қысқа позициялары өзара есепке алынады.

Толық өзара есепке алынуға тиіс әрбір уақыт аралығы бойынша мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позициялар бөліктерінің сомасы уақыт аралығының мөлшерленген жабық позициясын білдіреді. Өзара есепке алынуға тиіс емес немесе өзара есепке алынбай қалған мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позициялардың бөлігі уақыт аралығының мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позицияларын жасай отырып жиынтықталады.

Уақыт аралықтары мына аймақтар бойынша топтастырылады:

1-аймақ кемінде 1 (бір) жылдық 4 (төрт) уақыт аралығынан тұрады, оның ішінде кемінде 1 (бір) ай, 1(бір) айдан 3 (үш) айға дейін, 3 (үш) айдан 6 (алты) айға дейін, 6 (алты) айдан 12 (он екі) айға дейін;

2-аймақ 1 (бір) жыл мен 4 (төрт) жыл аралығындағы 3 (үш) уақыт аралығынан тұрады, оның ішінде 1 (бір) жылдан 2 (екі) жылға дейін, 2 (екі) жылдан 3 (үш) жылға дейін, 3 (үш) жылдан 4 (төрт) жылға дейін;

3-аймақ 4 (төрт) жылдан асатын 6 (алты) уақыт аралығынан тұрады, оның ішінде 4 (төрт) жылдан 5 (бес) жылға дейін, 5 (бес) жылдан 7 (жеті) жылға дейін, 7 (жеті) жылдан 10 (он) жылға дейін, 10 (он) жылдан 15 (он бес) жылға дейін, 15 (он бес) жылдан 20 (жиырма) жылға дейін, 20 (жиырма) жылдан астам.

Әрбір аймақтың уақыт аралықтары бойынша мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позициялар өзара есепке алынуға жатады. Толық өзара есепке алынуға жататын әрбір аймақтағы уақыт аралықтарының ұзақ немесе қысқа позициялары бөліктерінің сомасы аймақтың мөлшерленген жабық позициясын білдіреді.

Өзара есепке алынуға жатпайтын немесе өзара есепке алынбай қалған әрбір аймақтағы түрлі уақыт аралықтарының мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позицияларының бөлігі әрбір аймақтың мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позицияларын құрай отырып жинақталады;

б) аймақтар арасындағы мөлшерленген ашық және жабық позициялар айқындалады

1-аймақтың мөлшерленген ұзақ (қысқа) позициясы 2-аймақтың мөлшерленген қысқа (ұзақ) позициясымен өзара есепке алынады.

Толық өзара есепке алынуға жатқан 1 және 2-аймақтардың мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позициялары мөлшерлері бөліктерінің сомасы 1 және 2-аймақтардың арасындағы мөлшерленген жабық позицияны білдіреді.

2-аймақтың мөлшерленген ұзақ (қысқа) позициясы 3-аймақтың мөлшерленген қысқа (ұзақ) позициясымен өзара есепке алынады.

Толық өзара есепке алынуға жататын 2 және 3-аймақтардың мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позициялары мөлшерлері бөліктерінің сомасы 2 және 3-аймақтардың арасындағы мөлшерленген жабық позицияны білдіреді.

1-аймақтың мөлшерленген ашық ұзақ (қысқа) позициясы 3-аймақтың мөлшерленген қысқа (ұзақ) позицияларымен өзара есепке алынады.

Толық өзара есепке алынуға жататын 1-аймақтың және 3-аймақтың мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позициялары мөлшерлері бөліктерінің сомасы 1 және 3-аймақтар арасындағы мөлшерленген жабық позицияны білдіреді.

Аймақтар арасындағы өзара есепке алынғаннан кейін қалған мөлшерленген ашық позициялар қалған мөлшерленген ашық позицияны құрай отырып жиынтықталады.

15. Базалық активі акциялар немесе акцияларға индекс (P2) болып табылатын акциялардың және туынды қаржы құралдарының нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекел акцияларға ерекше тәуекелдің және акцияларға жалпы тәуекелдің сомасы ретінде айқындалады және мынадай формула бойынша есептеледі:

$T2 = AET + AJT$, мұндағы:

AET – акциялардың нарықтық құнының немесе акциялар индексінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша ашық позициялардың (ұзақ және қысқа) сомасына 0,08-ге (нөл бүтін жүзден сегіз) тең ерекше тәуекел коэффициентінің туындысы;

AJT – белгілі бір акциялардың немесе акциялардың белгілі бір индексінің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары

бойынша ұзақ позициялар сомасы мен қысқа позициялар сомасы арасындағы айырмаға 0,08-ге (нөл бүтін жүзден сегіз) тең жалпы тәуекел коэффициентінің туындысы.

Акциялардың ерекше тәуекелінің және акциялардың жалпы тәуекелінің есебіне базистік активтері акциялар немесе акциялар индексі болып табылатын акциялардың нарықтық құнының және туынды қаржы құралдарының нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар мынадай қаржы құралдары қосылады:

акциялар (сыйақы мөлшерлемесінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекелді есептеуге қосылатын конвертацияланбайтын артықшылықты акцияларды қоспағанда);

конвертацияланатын бағалы қағаздар (конвертацияланатын облигациялар және конвертацияланатын артықшылықты акциялар);

осы тармақтың екінші бөлігінің екінші және үшінші абзацтарында көрсетілген, базистік активі бағалы қағаздар болып табылатын туынды қаржы құралдары немесе көрсетілген бағалы қағаздардың индексі.

Ерекше тәуекелді және жалпы тәуекелді есептеу үшін Қазақстан Республикасының сауда-саттықты ұйымдастырушысының немесе халықаралық қор биржалары болып танылатын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың сауда жүйесінде саудаланатын акциялардың нарықтық құнының немесе акциялар индексінің өзгеруіне байланысты әрбір қаржы құралы бойынша ашық (ұзақ немесе қысқа) позициялар айқындалады.

Акциялардың нарықтық құнының немесе акциялар индексінің өзгеруіне байланысты қаржы құралдары бойынша ашық (ұзақ немесе қысқа) позицияны есептеу кезінде базистік активі белгілі бір акциялар немесе акциялардың белгілі бір индекстері болып табылатын қаржы құралдары базистік активтердің нарықтық құнына қайта есептеледі, оның ішінде:

базистік активі акциялар болып табылатын фьючерстік және форвардтық келісімшарттар көрсетілген фьючерстік және форвардтық келісімшарттардың нарықтық құны бойынша көрсетіледі;

базистік активі акциялар индексі болып табылатын фьючерстік келісімшарттар индекс құрамына кіретін акциялардың нарықтық құны бойынша қайта есептеледі;

базистік активі акциялар индекстері болып табылатын своптық келісімшарттар индекс құрамына кіретін акциялардың нарықтық құны сомасына қайта есептелген позицияны білдіретіні ескеріле отырып, базистік активтердің көрсетілген позицияларға сәйкес келетін нарықтық құны бойынша қайта есептелген ұзақ және қысқа позициялар комбинациясы ретінде қаралады;

базалық активі акциялар немесе акциялар индекстері болып табылатын опциондық келісімшарттар олардың есепті кезеңнің соңғы жұмыс күніндегі нарықтық құны мөлшеріндегі акциялардың жалпы тәуекелін есептеуге қосылады.

Белгілі бір акциялардың немесе акциялардың белгілі бір индексінің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты қаржы құралдары бойынша ашық (ұзақ немесе қысқа)

позиция белгілі бір акциялардың немесе акциялардың белгілі бір индексінің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты (оның ішінде белгілі бір акцияларды сатуға қойылатын талаптарды немесе акциялардың белгілі бір индексі бойынша төлемдерді жүзеге асыруға қойылатын талаптарды білдіретін немесе акциялардың белгілі бір индекстерінің нарықтық бағасының өзгеруіне байланысты қаржы құралдарының сомасы мен, оның ішінде белгілі бір акцияларды сатуға міндеттемелерді немесе акциялардың белгілі бір индексі бойынша төлемдерді жүзеге асыруға міндеттемені білдіретін) қаржы құралдарының сомасы арасындағы айырма ретінде айқындалады..

16. Шетел валюталарының айырбас бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекел (P3) мынадай формула бойынша есептеледі:

$$T3 = k_2 * \max(AQ + AYK; AY + AYK), \text{ мұндағы:}$$

k_2 — 0,08-ге (нөл бүтін оннан сегіз) тең валюталық тәуекел коэффициенті;

AQ – Әдістемелердің 84-тармағына сәйкес есептелген әрбір шетел валютасы бойынша ашық қысқа позициялардың сомасы (абсолюттік мәнде);

AYK – Әдістемелердің 84-тармағына сәйкес есептелген бағалы металдар бойынша ашық (ұзын немесе қысқа) позициялардың сомасы (абсолюттік мәнде);

ОД – Әдістемелердің 84-тармағына сәйкес есептелген әрбір шетел валютасы бойынша ашық ұзын позициялардың сомасы (абсолюттік мәнде).

Әрбір шетел валютасы (бағалы металл, стейблкоин) бойынша ашық (ұзын немесе қысқа) позицияның есебіне шетел валютасында (бағалы металдарда, стейблкоинде) көрсетілген немесе тіркелген активтер, міндеттемелер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер, оның ішінде:

шетел валютасында есептелген сыйақыны қоса алғанда, шетел валютасында (бағалы металда, стейблкоинде) көрсетілген (тіркелген) активтер мен міндеттемелердің нарықтық (әділ) құны арасындағы айырма;

форвард немесе фьючерс және опцион операциялары бойынша алынатын және төленетін шетел валютасының (бағалы металдың, стейблкоиннің) мөлшері арасындағы айырма;

шетел валютасында көрсетілген (белгіленген) алынған және берілген кепілдіктер арасындағы айырма.

Көрсетілген айырмалардың оң мәндері шетел валютасы (бағалы металл) бойынша ашық ұзақ позицияларды, ашық теріс мәндер – шетел валютасы (бағалы металл) бойынша қысқа позицияларды білдіреді.

Шетел валютасын немесе бағалы металды сатуға арналған форвард операциялары форвард операциясының базалық активі көлемінің есепті кезеңнің соңғы жұмыс

күнінде қалыптасқан базалық активтің нарықтық бағасына көбейтіндісі ретінде есептелетін конвертацияланатын мөлшердегі ашық валюталық позиция есебіне қосылады.

17. Шетел валюталарының айырбас бағамының (бағалы металдардың, стейблкоиндердің нарықтық құнының) өзгеруіне байланысты активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) шегергенде ашық валюталық позиция есебіне енгізіледі.

18. Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының нарықтық тәуекелін ескере отырып, активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер мынадай формула бойынша есептеледі:

$$A2 = k_1 * (T1 + T2 + T3), \text{ мұндағы:}$$

k_1 – келтіру коэффициенті 12,5-ке (он екі бүтін оннан беске) тең;

$T1$ – тауар-материалдық қорлардың нарықтық құнының өзгеруіне байланысты тауар-материалдық қорлар бойынша тәуекел Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы сауда делдалы ретінде коммерциялық кредит беру арқылы сауда қызметін қаржыландыру мақсатында коммерциялық кредит беру туралы шартқа немесе Әдістемелердің 19-тармағына сәйкес есептелген лизинг (жалға беру) талаптарымен инвестициялық қызметті жүзеге асыру мақсатында мүліктің лизингі (жалға беру) туралы шартқа сәйкес қайта сатуға арналған бағалы металдарды (шетел валюталарының айырбастау бағамының өзгеруіне байланысты активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер бойынша тәуекелдің есебіне алынатын алтын мен күмісті қоспағанда) қоса алғанда, активтерді тауар-материалдық қорлар түрінде ұстаған кезде туындайды;

$T2$ – Әдістемелердің 20-тармағына сәйкес есептелген, сату мақсатында сатып алынған акциялардың, ислам бағалы қағаздарының нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекел;

$T3$ – Әдістемелердің 72-тармағына сәйкес есептелген валюталардың айырбастау бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекел.

Нарықтық тәуекелді ескере отырып, активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің есебіне (валюталардың айырбастау бағамдарының және бағалы металдар бағамдарының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекелді қоспағанда) сатып алу құны мен сату құны арасындағы айырмадан көрсетілген кезеңде табыс алу үшін оларды сатып алған жылдан кейінгі 3 (үш) жыл ішінде сату мақсатында сатып алынған Қазақстан Республикасы бейрезидент

ислам банктерінің филиалдары нарықтық құны бойынша ескеретін активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер (бұдан әрі – нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары) енгізіледі.

19. Тауар-материалдық қорлардың нарықтық құнының өзгеруіне байланысты тауар-материалдық қорлар бойынша тәуекел (T1) мынадай формула бойынша есептеледі:

$$T1 = 15\% * \sum_1^n TP_i + 3\% * \sum_1^n BP_i, \text{ мұндағы:}$$

ТП – тиісті тауар (тауар тобы) бойынша ұзын және қысқа позициялар арасындағы айырма ретінде есептелетін әрбір тауар (тауар тобы) бойынша таза позиция);

БП – позиция белгісін есепке алмағанда, тиісті тауар (тауар тобы) бойынша ұзын және қысқа позициялардың сомасы ретінде есептелетін әрбір тауар (тауар тобы) бойынша брутто-позиция.

Әрбір тауар (тауар тобы) бойынша ұзын және қысқа позициялар барлық ұзын және қысқа позицияларды жиынтықтау арқылы есептеледі.

Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы үшін валюталық тәуекелдері бар тауар позицияларын қаржыландыру резерв ретінде қабылданатын активтерді есептеу нысанасы болып табылады және резерв ретінде қабылданатын активтерге қойылатын талап валюталық тәуекелге сәйкес айқындалады.

20. Сату мақсатында сатып алынған акциялардың, исламдық бағалы қағаздардың нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша тәуекел (T2) мына формула бойынша есептеледі:

$$T2 = AET + AOT, \text{ мұнда:}$$

AET – акциялардың нарықтық құнының немесе акцияларға индекстің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдарымен ерекше тәуекел;

AOT – акцияларға жалпы тәуекел.

Акцияларға ерекше тәуекелдің және акцияларға жалпы тәуекелдің есебіне нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар мынадай қаржы құралдары енгізіледі:

акциялар (артықшылықты акцияларды қоспағанда);

исламдық бағалы қағаздар;

осы тармақтың екінші бөлігінің екінші және үшінші абзацтарында көрсетілген бағалы қағаздарға индекс.

21. Акциялардың нарықтық құнының немесе акциялар индексінің өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша ерекше тәуекел (AET) мына формула бойынша есептеледі:

$$AET = AET1 + AET2, \text{ мұнда:}$$

АЕТ1 – 0,08-ге (нөл бүтін жүзден сегізге) тең ерекше тәуекел коэффициенті бойынша мөлшерленген қаржы құралдары бойынша ашық позициялардың (ұзақ және қысқа) сомасы;

АЕТ2 – нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар исламдық бағалы қағаздар бойынша ашық позициялар сомасы ерекше тәуекел коэффициенттері бойынша мынадай тәртіппен мөлшерленеді:

1) 0 (нөл) пайыздық коэффициенті бойынша – нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, оригинатор – ұлттық холдинг, ұлттық басқарушы холдинг құрған ислам арнайы қаржы компаниясы шығарған исламдық бағалы қағаздар, Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осындай деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері және орталық банктері шығарған исламдық бағалы қағаздар түріндегі қаржы құралдары;

2) 0,25 (нөл бүтін жүзден жиырма бес) пайыздық коэффициент бойынша – нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, оригинатор – дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) 100 (бір жүз) пайызы ұлттық басқарушы холдингке тиесілі заңды тұлға құрған ислам арнайы қаржы компаниясы шығарған исламдық бағалы қағаздар, Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері және орталық банктері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар, халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар Қазақстан Республикасының сауда-саттықты ұйымдастырушыларының және халықаралық қор биржалары болып танылатын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың ресми тізіміне енгізілген исламдық бағалы қағаздар түріндегі 6 (алты) айдан кем өтеу мерзімі бар қаржы құралдары;

3) 1 (бір) пайыздық коэффициент бойынша – нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, Әдістемелердің осы тармағының бірінші бөлігі үшінші абзацының 2) тармақшасында көрсетілген, 6 (алты) айдан 24 (жиырма төрт) айға дейінгі өтеу мерзімі бар қаржы құралдары;

4) 1,6 (бір бүтін оннан алты) пайыздық коэффициент бойынша – нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар, Әдістемелердің осы тармағының бірінші бөлігі үшінші абзацының 2) тармақшасында көрсетілген, 24 (жиырма төрт) айдан асатын өтеу мерзімі бар қаржы құралдары;

5) 8 (сегіз) пайыздық коэффициент бойынша – Әдістемелердің осы тармағының бірінші бөлігі үшінші абзацының 1), 2), 3) және 4) тармақшаларында көрсетілгендерді қоспағанда, нарықтық құнның өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары.

22. Акцияларға жалпы тәуекел (АЖТ) мына формула бойынша есептеледі:

$AЖТ = AЖТ1 + AЖТ2$, мұнда:

AЖТ1 – акцияларға жалпы тәуекел 0,08-ге тең жалпы тәуекел коэффициентінің белгілі бір акциялардың немесе акциялардың белгілі бір индексінің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелі бар қаржы құралдары бойынша ұзақ позициялар сомасы мен қысқа позициялар сомасының арасындағы айырмасына көбейтіндісін білдіреді;

AЖТ2 – исламдық бағалы қағаздар бойынша жалпы нарықтық тәуекел:

әр уақыт аралығындағы мөлшерленген жабық позициялар сомасының 10 (он) пайызының;

1-аймақтың мөлшерленген жабық позициясы мөлшерінің 40 (қырық) пайызының;

2-аймақтың мөлшерленген жабық позициясы мөлшерінің 30 (отыз) пайызының;

3-аймақтың мөлшерленген жабық позициясы мөлшерінің 30 (отыз) пайызының;

1 және 2-аймақтар аралығындағы мөлшерленген жабық позиция мөлшерінің 40 (қырық) пайызының;

2 және 3-аймақтар аралығындағы мөлшерленген жабық позиция мөлшерінің 40 (қырық) пайызының;

1 және 3-аймақтар аралығындағы мөлшерленген жабық позиция мөлшерінің 100 (бір жүз) пайызының;

қалған мөлшерленген ашық позиция мөлшерінің 100 (бір жүз) пайызының сомасын білдіреді.

Мөлшерленген позициялар мынадай тәртіппен есептеледі:

1) нарықтық бағаның өзгеруіне байланысты исламдық бағалы қағаздар бойынша ашық позиция мөлшері айқындалады;

2) ашық позицияларды уақыт аралықтары бойынша бөлу Әдістемелерге 6-қосымшаға сәйкес жүзеге асырылады:

нарықтық құнның өзгеруіне байланысты исламдық бағалы қағаздар кезекті төлем күніне дейін қалған мерзімге байланысты уақыт аралығы бойынша бөлінеді;

нарықтық құнның өзгеруіне байланысты исламдық бағалы қағаздар кірістілік мөлшерлемесін қайта қарау күніне дейін қалған мерзімге байланысты уақыт аралығы бойынша бөлінеді;

орындалу мерзімі екі уақыт аралығының шегінде тұрған исламдық бағалы қағаздар неғұрлым ерте уақыт аралығына бөлінеді;

3) әр уақыт аралығы ішінде барлық ұзақ және қысқа ашық позициялар қосылады;

4) әр уақыт аралығы бойынша жиынтықты ұзақ және жиынтықты қысқа позициялар уақыт аралығына сәйкес келетін коэффициент бойынша мөлшерленеді;

5) мөлшерленген ашық және мөлшерленген жабық позициялар әр уақыт аралығы бойынша айқындалады.

Әр уақыт аралығының мөлшерленген ұзақ және қысқа позициялары өзара есепке алынады.

Толық өзара есепке алынуға тиіс әр уақыт аралығы бойынша мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позициялар бөліктерінің сомасы уақыт аралығының мөлшерленген жабық позициясын білдіреді. Өзара есепке алынуға тиіс емес немесе өзара есепке алынбай қалған мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позициялардың бөлігі уақыт аралығының мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позицияларын жасай отырып жиынтықталады.

Уақыт аралықтары мына аймақтар бойынша топтастырылады:

1-аймақ кемінде 1 (бір) жылдық 4 (төрт) уақыт аралығынан тұрады, оның ішінде кемінде 1 (бір) ай, 1(бір) айдан 3 (үш) айға дейін, 3 (үш) айдан 6 (алты) айға дейін, 6 (алты) айдан 12 (он екі) айға дейін;

2-аймақ 1 (бір) жыл мен 4 (төрт) жыл аралығындағы 3 (үш) уақыт аралығынан тұрады, оның ішінде 1 (бір) жылдан 2 (екі) жылға дейін, 2 (екі) жылдан 3 (үш) жылға дейін, 3 (үш) жылдан 4 (төрт) жылға дейін;

3-аймақ 4 (төрт) жылдан асатын 6 (алты) уақыт аралығынан тұрады, оның ішінде 4 (төрт) жылдан 5 (бес) жылға дейін, 5 (бес) жылдан 7 (жеті) жылға дейін, 7 (жеті) жылдан 10 (он) жылға дейін, 10 (он) жылдан 15 (он бес) жылға дейін, 15 (он бес) жылдан 20 (жиырма) жылға дейін, 20 (жиырма) жылдан астам.

Әрбір аймақтың уақыт аралықтары бойынша мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позициялар өзара есепке алынуға жатады. Толық өзара есепке алынуға жататын әрбір аймақтағы уақыт аралықтарының ұзақ немесе қысқа позициялары бөліктерінің сомасы аймақтың мөлшерленген жабық позициясын білдіреді.

Өзара есепке алынуға жатпайтын немесе өзара есепке алынбай қалған әрбір аймақтағы түрлі уақыт аралықтарының мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позицияларының бөлігі әрбір аймақтың мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позицияларын құрай отырып жинақталады;

б) аймақтар арасындағы мөлшерленген ашық және жабық позициялар айқындалады

1-аймақтың мөлшерленген ұзақ (қысқа) позициясы 2-аймақтың мөлшерленген қысқа (ұзақ) позициясымен өзара есепке алынады.

Толық өзара есепке алынуға жатқан 1-аймақтың және 2-аймақтың мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позициялары мөлшерлері бөліктерінің сомасы 1 және 2-аймақтардың арасындағы мөлшерленген жабық позицияны білдіреді.

2-аймақтың мөлшерленген ұзақ (қысқа) позициясы 3-аймақтың мөлшерленген қысқа (ұзақ) позициясымен өзара есепке алынады.

Толық өзара есепке алынуға жататын 2-аймақтың және 3-аймақтың мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позициялары мөлшерлері бөліктерінің сомасы 2 және 3-аймақтардың арасындағы мөлшерленген жабық позицияны білдіреді.

1-аймақтың мөлшерленген ашық ұзақ (қысқа) позициясы 3-аймақтың мөлшерленген қысқа (ұзақ) позицияларымен өзара есепке алынады.

Толық өзара есепке алынуға жататын 1-аймақтың және 3-аймақтың мөлшерленген ұзақ немесе қысқа позициялары мөлшерлері бөліктерінің сомасы 1 және 3-аймақтар арасындағы мөлшерленген жабық позицияны білдіреді.

Аймақтар арасындағы өзара есепке алынғаннан кейін қалған мөлшерленген ашық позициялар қалған мөлшерленген ашық позицияны құрай отырып жиынтықталады.

Ерекше тәуекелді және жалпы тәуекелді есептеу үшін Қазақстан Республикасының сауда-саттықты ұйымдастырушысының немесе халықаралық қор биржалары танитын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың сауда жүйесінде сатылатын акциялардың нарықтық құнының немесе акциялар индексінің өзгеруіне байланысты әрбір қаржы құралы бойынша ашық (ұзақ немесе қысқа) позициялар айқындалады.

Белгілі бір акциялардың немесе акциялардың белгілі бір индексінің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты қаржы құралдары бойынша ашық (ұзақ немесе қысқа) позиция белгілі бір акциялардың немесе акциялардың белгілі бір индексінің нарықтық құнының өзгеруіне байланысты (оның ішінде белгілі бір акцияларды сатуға қойылатын талаптарды немесе акциялардың белгілі бір индексі бойынша төлемдерді жүзеге асыруға қойылатын талаптарды білдіретін қаржы құралдарының сомасы мен белгілі бір акциялардың немесе акциялардың белгілі бір индекстерінің нарықтық бағасының өзгеруіне байланысты қаржы құралдарының, оның ішінде белгілі бір акцияларды сатуға міндеттемелерді немесе акцияларға белгілі бір индекс бойынша төлемдерді жүзеге асыру міндеттемесін білдіретін) қаржы құралдарының сомасы арасындағы айырмашылық ретінде айқындалады.

23. Шетел валюталарының айырбастау бағамының және бағалы металдар бағамының өзгеруіне байланысты нарықтық тәуекелмен қаржы құралдары бойынша тәуекел (ТЗ) мына формула бойынша есептеледі:

$$T3 = k_2 * \max(AQ + AYK; AY + AYK), \text{ мұндағы:}$$

k_2 – 0,08-ге (нөл бүтін жүзден сегіз) тең валюталық тәуекел коэффициенті;

AQ – әрбір шетел валютасы бойынша ашық қысқа позициялар (абсолюттік мәні бойынша);

AYK – бағалы металдар бойынша ашық (ұзақ немесе қысқа) позициялар (абсолюттік мәні бойынша);

AY – әрбір шетел валютасы бойынша ашық ұзақ позициялар (абсолюттік мәні бойынша).

Әрбір шетел валютасы бойынша ашық валюталық позиция Әдістемелердің 84-тармағына сәйкес есептеледі.

Әрбір шетел валютасы (бағалы метал) бойынша ашық (ұзақ немесе қысқа) позициясының есебіне шетел валютасында (бағалы металмен) көрсетілген немесе

тіркелген активтер, міндеттемелер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер, оның ішінде:

шетел валютасында (бағалы металмен) көрсетілген (тіркелген) активтер мен міндеттемелердің нарықтық (әділ) құнының арасындағы айырма;

форвард, немесе фьючерс және опцион операциялары бойынша алынатын және төленетін шетел валютасының (бағалы металдың) мөлшерлері арасындағы айырма;

шетел валютасында көрсетілген (тіркелген) алынған және бөлінген кепілдіктердің арасындағы айырма кіреді.

Көрсетілген айырмалардың оң мәндері шетел валютасы (бағалы метал) бойынша ашық ұзақ позициялар, ашық теріс мәндері – шетел валютасы (бағалы метал) бойынша қысқа позициялар туралы растайды.

Шетелдік валюталардың айырбастау бағамының (бағалы металдардың нарықтық құны) өзгеруіне байланысты активтер, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелер халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған провизияларды (резервтерді) шегере отырып, ашық валюталық позицияның есебіне қосылады.

5-параграф. Операциялық тәуекелді есептеу

24. Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалының) операциялық тәуекелі мынадай формула бойынша есептеледі:

$$OT = k_1 * \overline{ЖЖК} * k_2, \text{ мұндағы:}$$

OT – Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) операциялық тәуекелі;

k₁– 12,5-ке (он екі бүтін оннан беске) тең болатын келтіру коэффициенті;

$\overline{ЖЖК}$

– соңғы өткен 3 (үш) жыл ішіндегі жылдық жалпы кірістің орташа шамасы осы жылдардың әр жылы сайын Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) таза кіріс алған соңғы өткен 3 (үш) жылдағы жылдық жалпы кіріс сомасының Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) таза кіріс алған жылдарының санына қатынасы ретінде есептеледі; k₂– 0,08-ге (нөл бүтін жүзден сегіз) тең операциялық тәуекел коэффициенті.

Жаңадан ашылған Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) операциялық тәуекелі қаржы жылының аяқталуы бойынша есептеледі және жылдық жалпы кірістің орташа мәні өткен жылдар санын ескере отырып есептеледі.

Соңғы өткен 3 (үш) жыл ішіндегі жылдық жалпы кірістің орташа шамасын айқындау мақсатында жылдық жалпы кіріс:

жиынтық кірістің, корпоративтік табыс салығының, резервтерді (провизияларды) қалыптастыруға арналған шығыстардың;

жиынтық шығыстарды, провизияларды (резервтерді) қалпына келтіруден түскен кірістерді шегергендегі сомасы ретінде айқындалады.

Операциялық тәуекел есебіне Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) зиян шеккен, бірақ провизияларды (резервтерді) қалпына келтіруден болған кірістерді шегергенде резервтерді (провизияларды) қалыптастыруға арналған шығыстарды ескере отырып, оң жалпы кіріс алынған жыл енгізіледі.

Инвестициялық депозит туралы шарт бойынша тартылған қаражатқа Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы кепілдік бермейді және мұндай зиян Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының кінәсі бойынша туындаған жағдайды қоспағанда, инвестициялардан келтірілген кез келген зиянды инвестициялық депозиттерді ұстаушылар көтереді. Мұндай активтер бойынша коммерциялық тәуекел Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы үшін резерв ретінде қабылданатын активтерді құруды талап етпейді. Инвестициялық депозит туралы шарт бойынша тартылған қаражат есебінен қаржыландырылатын активтер тәуекел деңгейі бойынша сараланатын активтер есебінен алып тасталады.

6-параграф. Резерв ретінде қабылданатын активтердің буферлерін есептеу

25. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалын қоспағанда) резерв ретінде қабылданатын активтердің k_1 жеткіліктілік коэффициентінің мәніне қосымша ретінде резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілік коэффициенті буферлерінің мынадай мәндері қолданылады:

консервациялық буферге қойылатын талап тұрақты негізде орындалады және 2 (екі) пайызды құрайды;

енгізу мөлшері мен мерзімдері "Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 51-2-бабы төртінші бөлігінің 1-1) тармақшасына, Банктер туралы заңның 73-бабы 1-тармағының үшінші бөлігіне сәйкес белгілеген макропруденциялық нормативтермен және лимиттермен, олардың нормативтік мәндерімен және есептеу әдістемелерімен айқындалатын контрциклдік буфер және секторлық контрциклдік буфер;

реттеуші буфер халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп пен қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес Әдістемелердің 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43 және 44-тармақтарына сәйкес есептелген провизиялар (резервтер) және Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) бухгалтерлік есебінде қалыптастырылған және көрсетілген провизиялардың (резервтердің) арасындағы оң айырманың (бұдан әрі – оң айырма):

активтердің, кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген шартты және ықтимал міндеттемелердің;

нарықтық тәуекелді ескере отырып есептелген активтердің, шартты және ықтимал талаптар мен міндеттемелердің;

операциялық тәуекелдің сомасына қатынасы ретінде есептеледі.

Оң айырманы есептеу мақсаттары үшін Әдістемелердің 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43 және 44-тармақтарына сәйкес есептелген провизиялардың (резервтердің) сомасы Әдістемелердің 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43 және 44-тармақтарына сәйкес провизияларды (резервтерді) есептеудің соңғы күнінен кейін толық өтелген және (немесе) есептен шығарылған қарыздар және дебиторлық берешек бойынша провизиялар (резервтер) сомасына ай сайын азайтылады.

Оң айырма Әдістемелердің 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43 және 44-тармақтарына сәйкес есептелген провизиялар (резервтер) оларды есептеудің соңғы күніне есептелген қарыздар және дебиторлық берешек бойынша есептеледі.

Оң айырманы есептеу кезінде Әдістемелердің 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43 және 44-тармақтарына сәйкес есептелген провизиялар (резервтер) сомасы провизияларды (резервтерді) есепке алмағандағы қарыз бойынша берешектен және (немесе) дебиторлық берешектен аспайтын мөлшерде қосылады.

Қаржы нарығы мен қаржы ұйымдарын реттеу, бақылау және қадағалау жөніндегі уәкілетті органның (бұдан әрі – уәкілетті орган) тексеру нәтижелері бойынша түзетілген оң айырма реттегіш буферді есептеу кезінде есепті айдан кейінгі есепті күннен бастап ескеріледі.

26. Әдістемелерге сәйкес қалыптасқан қарыздар бойынша провизиялар (резервтер) сомасы қарыз бойынша жалпы баланстық берешек пен қарыз бойынша күтілетін дисконтталған болашақтағы ақша ағыны арасындағы айырма ретінде есептеледі.

Егер халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған провизиялар (резервтер) Әдістемелерге сәйкес қалыптастырылған провизиялардан (резервтерден) артық болса, онда халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған провизиялар (резервтер) танылады.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) активтері бойынша провизияларды (резервтерді) есептеу Әдістемелерге сәйкес алты айда кемінде 1 (бір) рет кезеңділікпен жүзеге асырылады.

27. Провизиялар (резервтер) сомасын есептеу:

құнсыздаған жеке қарыздар бойынша жеке;

құнсызданбаған жеке қарыздар бойынша, сондай-ақ біртекті қарыздар бойынша ұжымдық негізде жүзеге асырылады.

Кредиттік тәуекелдің ұқсас сипаттамалары бар қарыздар тобы біртекті қарыздар деп түсініледі.

28. Қарыздар, егер есепті күні жалпы берешек активтер мен міндеттемелер туралы есептің деректеріне сәйкес резерв ретінде қабылданатын активтердің 0,2 (нөл бүтін оннан екі) пайызынан артық болса, бірақ кемінде 50 (елу) миллион теңгеден аз болмаса жеке қарыздарға жатқызылады.

29. Банктерге және халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар берешек сомасына қарамастан жеке қарыздарға жатқызылады.

30. Есепті күндегі провизияларды (резервтерді) шегергенге дейін қарыз құны (негізгі борыш, есептелген сыйақы және қарыз шарты шеңберінде Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) қарыз алушыға қоятын өзге талаптары) жалпы берешек ретінде түсіндіріледі. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) және қарыз алушының арасында бірнеше талаптар болған кезде аталған талаптардың жиынтық сомасы жалпы берешек ретінде түсіндіріледі.

(негізгі борыш, есептелген сыйақы және қарыз шарты шеңберінде банктің қарыз алушыға қоятын өзге талаптары) жалпы берешек ретінде түсіндіріледі. Банк пен қарыз алушы арасында бірнеше талаптар болған кезде аталған талаптардың жиынтық сомасы жалпы берешек ретінде түсіндіріледі.

31. Банкте қарыз алушыға қоятын бірнеше талап болған кезде талаптардың біреуі бойынша құнсызданудың объективті растамасының болуы банктің қарыз алушыға қоятын барлық талаптары бойынша құнсызданудың болуын растайды.

32. Қарыздар, егер:

қарыздар жеке қарыздарға жатқызылмаса;

не құнсызданудың объективті белгілері анықталмаса;

не құнсызданудың объективті белгілері анықталса, және келешектегі ақша ағынының келтірілген құны қарыздың провизияларды (резервтерді) шегергенге дейінгі құнынан артық болса ұжымдық негізде бағаланады.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) жеке қарыздарға

жатқызылмайтын, құнсыздану белгісі бар біртекті қарыздарының портфельдерін қалыптастыруына жол беріледі.

33. Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне (бұдан әрі – Ұлттық Банк), ұлттық басқарушы холдингтерге және олардың еншілес ұйымдарына Қазақстан Республикасы Үкіметінің, ұлттық басқарушы холдингтерінің және оның еншілес ұйымдарының кепілдігімен берілген қарыздар бойынша қойылатын талаптар бойынша провизиялар (резервтер) сомасы есептелмейді.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) осы тармақтың бірінші бөлігінде белгіленген талаптар бойынша халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған провизиялар (резервтер) мөлшерінен кем емес мөлшердегі провизиялардың (резервтердің) мөлшерін мойындайды.

34. Жеке қарыздар бойынша құнсызданудың объективті растамасы болып табылатын мынадай кез келген оқиғалардың болуы бағаланады:

1) қарыз алушыда (қоса қарыз алушыда) банктің ішкі әдістемесіне (ішкі модельдеріне) сәйкес құнсыздану деңгейіне сәйкес келетін ішкі рейтингінің (балдың) болуы;

2) мынадай белгілерге сәйкес қарыз алушыда біршама қаржылық қиындықтардың болуы:

жеке тұлғалар үшін:

қарыз бойынша төлемдерді тұрақты және (немесе) уақтылы жүзеге асыру мүмкіндігінің болмауы;

қарыз алушының (қоса қарыз алушының) кірістілік немесе төлем қабілеттілігі деңгейінің тұрақты және біршама нашарлауы;

кредиттік досьесінің болмауы;

қарыз алушының (қоса қарыз алушының) соңғы 5 (бес) жылдағы кредиттік тарихы немесе қарыз алушының (қоса қарыз алушының) төлем қабілеттілігі туралы өзге де ақпарат қарыз алушының (қоса қарыз алушының) банк алдындағы міндеттемелерін уақтылы орындамағаны немесе негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімін өткізу сомасы 5 000 (бес мың) теңгеден аспайтын (аспаған) және (немесе) мерзімін өткізудің ең көп мерзімі күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен аспайтын (аспаған) жағдайларды қоспағанда, төлем жасауға қабілетсіздігі туралы куәландырады;

еңбекпен қамтылмауы немесе коммерциялық қызметінің болмауы;

қарыз алушыға (қоса қарыз алушыға) материалдық зиян келтірген немесе оған өзге коммерциялық қызметті жалғастыруға мүмкіндік бермейтін факторлардың болуы;

қарыз алушының (қоса қарыз алушының) банкпен өз міндеттемелері бойынша есептеспеу ықтималдылығының көп болуы.

заңды тұлғалар үшін:

қарыз алушының (борышкердің, қоса қарыз алушының) қаржылық есептілігін талдаудан, ақша қаражатының қозғалысы бойынша үзінді-көшірмелерден, мониторингтік есептерден және өзге жалпыға қол жетімді дереккөздерден байқалатын қаржылық жағдайының тұрақты және (немесе) біршама нашарлауы;

өткен кезеңдегі шығындардың өсу серпінінің кемінде 12 (он екі) ай болуы;

қарыз алушының қаржылық жағдайын бағалау бойынша Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) ішкі әдістемесіне сәйкес есептелген коэффициенттердің тиімсіз мәні, төлем қабілеттілігі деңгейінің төмен болуы, қарыз қаражатына қатты мұқтаждық;

теріс меншікті капиталының болуы;

нарықтық үлесінің тұрақты төмендеуі (ақпарат болса), Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалында (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалында) қарыз алушы (борышкер, қоса қарыз алушы) қабылдаған шаралардың қаржылық жағдайды тұрақтандыру үшін тиімді болуына сенімділіктің болмауы;

қарыз алушының (борышкердің, қоса қарыз алушының) қаржылық жағдайының нашарлауына байланысты бұрын ұсынылған қарызды өтеу мақсатында қарыз алушыға (борышкерге, қоса қарыз алушыға) қарыз беру;

кредит қаражатын "инвестициялық мақсаттарға" (инвестициялық қарыз) нысаналы пайдаланатын заңды тұлғалар үшін:

қарыз алушының (қоса қарыз алушының) қаржылық ахуалының үнемі және (немесе) айтарлықтай нашарлауы, яғни кредиттеудің басынан кірістер, төлем қабілеттілігі және зияндар деңгейі борышкердің бизнес-жоспарында көзделген деңгейден айтарлықтай жағымсыз ауытқулары бар және бизнес-жоспарды іске асыруға ықпал етеді;

нарықтық үлестің төмендеуі (ақпарат болса);

қарыз алушы (қоса қарыз алушы) қабылдайтын шаралар қаржылық ахуалын тұрақтандыру үшін тиімсіз;

1 (бір) жылдан аспайтын мерзімге санкциялардың болуы;

төтенше жағдайлардың, сондай-ақ қарыз алушыға (қоса қарыз алушыға) зиян келтірген, алайда оның қызметін тоқтатуға әкелмеген өзге де жағдайлардың болуы.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) рейтингтік бағалаудың үлгісін жасау саласындағы халықаралық ұйымдардың (сарапшылардың) немесе олардың мамандандырылған бөлімшелерінің (Standard & Poor's Financial Services LLC (Стандард энд Пурс Файнэншл Сервисес Эл-Эл-Си), Fitch Ratings Inc. (Фич Рейтингс Инк.), Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис), Fair (Фэйр), Isaac and Company (FICO) (Айзек энд Компани (ФИКО), Experian plc. (Экспириан Пи-Эл-Си), Deloitte Touche Tohmatsu Limited (Делойт Туш Томацу Лимитед), Ernst & Young Global

Limited (Эрнст энд Янг Глобал Лимитед), KPMG (КПМГ), PricewaterhouseCoopers International Limited) (ПрайсвотерхаусКуперс Интернэшнл Лимитед) қатысуымен әзірленген және тестілеуден өткен ішкі рейтинг үлгісі болған кезде, қарыз алушының айтарлықтай қаржылық қиындықтарының бар екендігін анықтау мақсаты үшін ішкі рейтингті пайдаланады;

3) негізгі борыш және (немесе) сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегінің болуы;

4) соңғы 12 (он екі) ай ішінде қарызды бір және одан көп рет қайта құрылымдау. Қарызды қайта құрылымдау ретінде қарыз алушының қаржылық жағдайының нашарлауына байланысты қарыз шартының тәртібі мен талаптарының кез келген өзгеруі түсініледі. Қайта құрылымдауға мына жағдайлардың кез келгені жатады:

қарыз бойынша төлемдер кестесінің өзгеруі, оның ішінде негізгі борыш және (немесе) сыйақыны өтеу үшін қарыз бойынша төлемдер бойынша жеңілдік беру не ұзарту, қарыз мерзімін ұзарту, қарыз бойынша бір немесе одан да көп төлемнің мерзімін кейінге қалдыру, қарыз бойынша негізгі борыштың және (немесе) сыйақының бөлігін есептен шығару немесе кешіру, сыйақы бойынша мерзімі өткен төлемдерді капиталдандыру, қарыз валютасын сыйақы бойынша мерзімі өткен берешекті капиталдандыра отырып, бір валютадан басқа валютаға өзгерту (конвертация);

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалындағы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалындағы), оның ішінде басқа банктердегі қолданыстағы қарыз бойынша берешекті төлеу үшін жаңа қарыз беру. Жаңа және қолданыстағы қарыздарда қайта құрылымдау түріндегі құнсыздану белгісі болады;

мерзімі өткен берешек болған жағдайда кредиттік лимитті ұлғайту;

қарыз бойынша сыйақы мөлшерлемесін төмендету;

қарыз бойынша берешекті кепілмен қамтамасыз ету есебінен төмендету.

Осы тармақшаның мақсаты үшін мемлекеттік бағдарламаларды іске асыру мақсатында жүргізілген қайта құрылымдау қарыздың құнсыздануын объективті түрде растайтын оқиға болып танылмайды.

Осы тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген рейтингтік бағалаудың үлгісін жасау саласындағы халықаралық ұйымдардың (сарапшылардың) және олардың мамандандырылған бөлімшелерінің қатысуымен әзірленген және тестілеуден өткен ішкі рейтингтік үлгі болған кезде, Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) осы тармақшаның мақсаттары үшін қарыз алушының қаржылық жай-күйінің нашарлауымен соңғы 12 (он екі) айдағы ішкі кредиттік рейтингтің нашарлау серпінімен жиынтықта кредиттік рейтингті таниды; (қоса қарыз алушының) басқа банктерде күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам;

6) Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) берген қарызды (айналым қаражатын толықтыруға берілген қарыздарды қоспағанда) нысаналы пайдаланбау;

7) ақпаратты Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) ішкі құжаттарына сәйкес ұсыну үшін белгіленген есепті күннен бастап 6 (алты) ай ішінде қарыз алушы (қоса қарыз алушы) заңды тұлғаның қаржылық ахуалын анықтауға мүмкіндік беретін ақпараттың болмауы;

8) Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалында (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалында) төтенше жағдайлар, сондай-ақ қарыз алушыға (қоса қарыз алушыға) айтарлықтай материалдық зиян әкелген немесе оған өз қызметін жалғастыруға мүмкіндік бермеген өзге де жағдайлар туралы ақпараттың болуы;

9) қарыз алушының (қоса қарыз алушының) банкротқа ұшырауының немесе басқалай түрдегі қаржылай қайта құрылуының, сондай-ақ оның қаржылық ахуалын нашарлататын соттың қарауына тартуының жоғары ықтималдығы;

10) 3 (үш) жылдан астам мерзімге берілген қарыз бойынша негізгі борышты және сыйақыны өтеу қарыз мерзімінің соңында жүзеге асырылады;

11) жеке тұлға-қарыз алушының (қоса қарыз алушының) қайтыс болғаны туралы ақпараттың болуы;

12) жеке тұлға-қарыз алушының (қоса қарыз алушының) еңбекпен қамтылмағаны немесе коммерциялық (кәсіпкерлік) қызметінің болмауы туралы ақпараттың болуы.

Қоса қарыз алушы ретінде қарыз алушымен бірге қарыз (кредит) шартына қол қоятын және қарыз (кредит) шарты бойынша алған ақшаны қайтару бойынша міндеттемелерді орындауға ортақ жауап беруші ретіндегі жеке немесе заңды тұлға түсініледі.

Инвестициялық қарыз (кредит) ретінде мынадай талаптарға сәйкес келетін қарыз (кредит) түсініледі:

қарыз (кредит) мерзімі 5 (бес) және одан астам жылды құрайды;

қарыз (кредит) шартының талаптарымен мерзімінен бұрын толық өтеуге тыйым белгіленген. Қарызды (кредитті) ішінара өтеу қарыз алушының бизнес-жоспарында көзделген мерзімде және тәртіппен жүзеге асырылады;

қарыз (кредит) заңды тұлғаға материалдық өндірісті, өндірістік және көлік инфрақұрылымын құруға, кеңейтуге және жаңғыртуға бағытталған іс-шаралар кешенін іске асыруды көздейтін оның бизнес-жоспарына сәйкес беріледі.

35. Құнсыздандудың объективті растамасы анықталған әрбір жеке қарыз бойынша болашақ ақша ағындары есептеледі және қарыз бойынша сыйақының бастапқы тиімді мөлшерлемесі бойынша дисконтталған болашақ ақша ағындарының келтірілген құны айқындалады.

Қарыз алушыда 2 (екі) және одан да көп қарыз болған кезде қарыз бойынша жалпы ақша ағынын есептеуді жүзеге асыруға және уәкілетті орган тексеру жүргізуі шеңберінде Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) есептеу әдісін қабылдаған кезде есептеу күнгі негізгі борыштың қалдығы бар әрбір жеке қарыз бойынша сыйақының бастапқы тиімді мөлшерлемесін есептеу арқылы есептелетін сыйақының орташа алынған бастапқы тиімді мөлшерлемесі бойынша дисконттауға жол беріледі.

36. Кепіл мүлкін сатудан ағындардың дисконтталған құнын есептеген кезде Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) ішкі құжаттарында белгіленген кепіл мүлкін сату мерзімі, алайда кепіл мүлкінің мына түрлері үшін кемінде 24 (жиырма төрт) ай ескеріледі:

- 1) жылжымайтын мүлік;
- 2) жабдық және негізгі құрал-жабдықтар;
- 3) әуе, су көлігі, теміржол жылжымалы құрамы, көлік құралдары;
- 4) жер қойнауын пайдалану құқығы;
- 5) тауар-материалдық құндылықтар;
- 6) ауылшаруашылығы жануарлары, өсімдік өсіру өнімдері.

37. Күтілетін болашақ ақша ағындарын есептеу кезінде мыналар ескеріледі:

- 1) қарыз алушының ақша қозғалысы бойынша үзінді-көшірмелер;
- 2) қарыз алушының (кепілдік берушінің, кепілгердің) қаржылық жағдайының мониторингтік есептері;
- 3) Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) бөлімшелерінің (кредит бөлімшесінің, кредит тәуекелдерін басқару бөлімшесінің, экономикалық қауіпсіздік бөлімшесінің немесе заң бөлімшесінің) қорытындылары (сараптамалары);
- 4) кепілмен қамтамасыз етуді бағалау бойынша қорытындылар;
- 5) қарыз алушының (қоса қарыз алушының) және (немесе) кепіл берушінің негізгі қызметі бойынша шарттар, олар бойынша тұрақты болып табылатын ақша ағынының түсуі және растайтын құжаттардың болуын көздейді;
- 6) кепіл мүлкін сатып алу-сату шарттары;
- 7) соттың мүлікті сату есебінен берешекті өндіріп алуға арналған шешімдері;
- 8) осы мүліктің болуын растау кезінде, соттың кепілмен қамтамасыз ету болып табылмайтын мүлікті өндіріп алуға арналған шешімдері.

38. Қарыз алушының (қоса қарыз алушының) және (немесе) кепілгердің негізгі қызметінен ақша ағындары провизияларды (резервтерді) есептеген кезде мынадай жағдайларда:

- 1) егер қарыз алушы (қоса қарыз алушы) жеке тұлға болып табылса;

2) қарыз алушының (қоса қарыз алушының) және (немесе) кепілгердің негізгі қызметі, қаржылық ахуалы бойынша дәйекті ақпарат болмаса не ұсынылмаса не негізгі қызмет расталмаса ескерілмейді. Қарыз алушының қаржылық есептілігіндегі жол берілетін айырма мөлшері валюта балансынан 1 (бір) пайыздан аспайды;

3) объективті себептер болмаған жағдайда қарыз алушы (қоса қарыз алушы) заңды тұлғаның қаржылық ахуалына есепті күннен бастап соңғы 6 (алты) айға мониторингтің болмауы;

4) егер қарыз алушының (қоса қарыз алушының) негізгі қызметінен кірістер біржолғы болып табылса және тұрақты (белгіленген шарттық қатынастар шеңберінде) болмаса;

5) негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 180 (бір жүз сексен) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар болған жағдайда ескерілмейді.

Осы тармақтың мақсаттары үшін провизияларды (резервтерді) есептеген кезде кепілгер болып табылатын жеке тұлғадан ақша ағындары ескерілмейді.

Егер қарыз алушының (қоса қарыз алушының) операциялық қызметінен кіріс көздері осы кепілді қамтамасыз етуді сатуға байланысты болса, провизияларды (резервтерді) есептеген кезде кепілді қамтамасыз етуді сатудан және қарыз алушының (қоса қарыз алушының) операциялық қызметінен ақша ағындарын бір мезгілде есепке алуға болмайды.

39. Қамтамасыз етуді сатудан түскен күтілетін ақша ағындарын есептеу кезінде кепілдің тұрақсыз түрлерінің құны қосылмайды.

Кепілдің тұрақсыз түрлері – болашақта түсетін мүлік және ақша (Әдістемелердің 40-тармағының бірінші бөлігінде көзделген банктік қарыз шарты бойынша кепіл болып табылатын, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жасалған мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарты бойынша инвестициялық шығындардың өтемақысын есептеуге арналған шотқа аударылатын ақшалай түсімдер бойынша мемлекеттік әріптеске қойылатын талаптар құқықтарын, сондай-ақ осы Әдістемелердің 41-тармағында көзделген талаптарға сәйкес банктік қарыз шарты бойынша кепіл болып табылатын келісімшарт бойынша болашақта off-take бойынша түсетін ақшаны қоспағанда), оның ішінде үлестік қатысу шарттары бойынша (мемлекет қатысатын компаниялармен (квазимемлекеттік сектор субъектілерімен) жасалған шарттар бойынша түсетін ақшаны қоспағанда), сақтандыру шарттары (Standard&Poor's (Стандард энд Пурс) рейтингтік агенттігінің "BB+"- тен төмен емес рейтингі немесе Moody's Investors Service және Fitch агенттіктерінің рейтингі бар сақтандыру ұйымдарымен (бұдан әрі – басқа рейтингтік агенттіктер) жасалған міндеттемелердің сөзсіз және қайтарып алынбайтын орындалуы туралы тармақтарды қамтитын сақтандыру шарттарын, талаптары Әдістемелердің 40-тармағының екінші және үшінші бөліктерінде көзделген сақтандыру шарттарын қоспағанда), жеке немесе заңды тұлғалардың кепілдіктері (Standard&Poor's (Стандард энд Пурс) рейтинг агенттігінің "

BB+"-тен төмен емес кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктерін, Standard&Poor's (Стандард энд Пурс) рейтинг агенттігінің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің "B"-тен төмен емес кредиттік рейтингі бар екінші деңгейдегі банктердің кепілдіктерін, сондай-ақ ұлттық басқарушы холдингтер мен олардың еншілес ұйымдары берген кепілдіктерді қоспағанда), Қазақстан Республикасының сауда-саттық ұйымдастырушыларының және (немесе) халықаралық қор биржалары танитын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың ресми тізіміне енгізілмеген материалдық емес активтер, жарғылық капиталға қатысу үлестері немесе бағалы қағаздар (айналым қаражатын қаржыландырумен байланысты емес мақсаттарға берілген қарыздар бойынша берешектің есептелген сыйақыларды, салық аударымдарын және есептелген амортизацияны (EBITDA) (ЕБИТДА) төлеу жөніндегі шығыстар шегерілгенге дейінгі пайдаға қатынасы 4) аспайтын заңды тұлғалардың жарғылық капиталындағы қатысу үлестерін және (немесе) бағалы қағаздарын кепілдікпен қамтамасыз етуге қабылданғандарды қоспағанда), Қазақстан Республикасының шегінен тыс жердегі қағаз астық қолхаттары, кепілмен қамтамасыз ету (Еуразиялық Экономикалық Одақ елдеріндегі кепілмен қамтамасыз етуді қоспағанда, кепілмен қамтамасыз етудің тиісінше ресімделгенін растайтын көрсетілген елдердің құқығына сәйкес заң консультанттарының немесе банктің еншілес ұйымдары мамандарының қорытындысы болған кезде).

Off-take келісімшарты деп өндіруші (жеткізуші) мен тапсырыс берушінің арасында жеткізудің құны, саны (көлемі) және мерзімдері бойынша алдын ала келісілген талаптармен болашақта жеткізумен тауарларды және (немесе) көрсетілетін қызметтерді сату туралы жасалған келісім түсініледі.

Осы тармақтың үшінші бөлігінде көрсетілген ұғым Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалдарына қолданылмайды.

40. Банктік қарыз шарты Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарты шеңберінде заңды тұлғамен жасасады және мынадай талаптарға сәйкес келеді:

мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобасын іске асырудың инвестициялық кезеңі 36 (отыз алты) айдан аспайды. Инвестициялық кезең банктік қарыз шартын (кредит желісін беру (ашу) туралы келісім) жасасқан күннен бастап инвестициялық шығындардың өтемақысы төлемінің басталған күні аралығы болып табылады;

мемлекеттік-жекешелік әріптестік жобасын қарыз (кредит желісінің шеңберінде берілген қарыз) сомасы шеңберінде кезең-кезеңмен қаржыландыру мынадай тәртіппен жүзеге асырылады:

кезең кезеңмен қаржыландыру сомасы инвестициялық кезеңнің төрттен бірінде жалпы қарыз (кредит желісінің шеңберінде берілген қарыз) мөлшерінің 30 (отыз) пайызынан аспайды;

кезең кезеңмен қаржыландыру сомасы инвестициялық кезеңнің жартысында жалпы қарыз (кредит желісінің шеңберінде берілген қарыз) мөлшерінің 50 (елу) пайызынан аспайды;

құрылыс нысанына техникалық қадағалауды мемлекеттік-жекешелік әріптестік шарты негізінде Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы таңдаған заңды тұлға жүзеге асырады.

Standard&Poor's (Стандард энд Пурс) рейтингтік агенттігінің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің "BB+"-тен төмен емес рейтингі бар сақтандыру ұйымымен жасалған сақтандыру шартында сақтандырушыға пайда алушыға (Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалына (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалына) сақтандыру төлемінен (сақтандыру төлемін) бас тартуға (жүзеге асырмауға) мүмкіндік беретін тек қана мынадай:

сақтанушының (сақтандырылушының, пайда алушының) зияндардың орнын толтыру туралы талаптары сақтандыру сомасының мөлшерінен асуы;

залал немесе шығын ядролық жарылыстың, радиацияның немесе радиоактивті улану, әскери іс-қимылдар, азаматтық соғыс, түрлі сипаттағы халық толқулары, жаппай тәртіпсіздік немесе ереуілдер нәтижесінде пайда болуы;

банктік қарыз шартының жарамсыз болып танылуы;

осындай өзгерістерді сақтандырушының жазбаша келісімінсіз банктік қарыз шартына, кепіл шартына, кепілдеме шартына немесе кепілдемеге айтарлықтай өзгерістер енгізілуі;

пайда алушының (Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) сақтандырушыға сақтандыру нысаны, сақтандыру тәуекелі, сақтандыру жағдайы және оның салдарлары туралы жалған мәліметтер хабарлауы;

пайда алушының (Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) зиян үшін жауапты тұлғадан немесе үшінші тараптан зиянның толық өтемін алуы;

пайда алушының (Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) сақтандырушыға сақтандыру жағдайының басталуының мән-жайын тексеруге және келтірілген зиянның мөлшерін белгілеуге кедергі жасауы;

пайда алушының (Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) сақтанушыға, оның ішінде сот немесе соттан тыс тәртіпте банктік қарыз шарты бойынша өзінің талап ету құқықтарынан бас тартуы жағдайларынан ғана тұрады.

Сақтандыру шартында сот жарамсыз деп таныған кепіл шартын есепке алмай (шегеріп) сақтандыру төлемін жүзеге асыру талаптарын көрсетуге жол беріледі. Бұл

жағдайда сақтандыру шарты сот жарамсыз деп таныған кепіл шартын шегере отырып қамтамасыз ету ретінде ескеріледі.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) қамтамасыз ету ретінде қабылдаған кезде сақтандыру шарты сөзсіз франшизаны шегере отырып қабылданады.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің талабы Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банктерінің филиалдарына қолданылмайды.

41. Off-take келісімшарты бойынша болашақта түсетін ақша мынадай талаптар сақталған жағдайларда:

1) мыналар тапсырыс беруші болғанда:

дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 50 (елу) пайызынан астамы мемлекетке немесе ұлттық басқарушы холдингке тікелей немесе жанама тиесілі заңды тұлға, не;

мемлекеттік мекеме, не;

облыстың, республикалық маңызы бар қаланың, астананың жергілікті атқарушы органы;

Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) рейтингтік агенттігінің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің "BB-" -тен төмен емес рейтингі бар заңды тұлға, не;

ірі жүйе құраушы кәсіпорын, не;

осы тармақшаның екінші, үшінші, төртінші, бесінші және алтыншы абзацтарында көрсетілген тұлғалар соңғы 2 (екі) жыл ішінде кірісінің кем дегенде 70 (жетпіс) пайызын қалыптастыратын заңды тұлға;

2) келісімшарттың талаптарында өндіруші (жеткізуші) келісімшарт бойынша қабылдаған міндеттемелерді тиісінше орындаған кезде тапсырыс берушінің өндірушінің (жеткізушінің) алдындағы өзінің міндеттемелерін міндетті орындауы көзделгенде;

3) өндіруші (өнім беруші) - қарыз алушыда кредиттік бюроның деректері бойынша соңғы 2 (екі) жылда күнтізбелік 30 (отыз) күннен астам мерзімі өткен берешектің жоқ екенін білдіретін оң кредиттік тарихы кепілдің тұрақсыз түрлерінен шығарылады.

Ірі жүйе құраушы кәсіпорындарға мынадай өлшемшарттарға сәйкес келетін кәсіпорындар жатады:

өнімді сатудан (қызмет көрсетуден) түскен түсімі соңғы 2 (екі) жылда жыл сайын кемінде 50 (елу) миллиард теңгені құрайтын;

салық аударымдары соңғы 2 (екі) жылда жыл сайын кемінде 3 (үш) миллиард теңгені құрайтын.

Осы тармақтың талабы Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банктерінің филиалдарына қолданылмайды.

42. Ақша ағындарын бағалау кезінде қарыз алушының (қоса қарыз алушының) және (немесе) кепілгердің банктің талаптарын өтеу үшін жеткілікті таза ақша ағындарын,

оның ішінде банкте осындай ақпарат бар болса, басқа кредиторлар алдындағы міндеттемелерін өтеуді ескере отырып жинақтау мүмкіндігін талдайды.

43. Қамтамасыз етуді сатудан күтілетін болашақ ақша ағындарының келтірілген құнының есебі қамтамасыз етуді сату ықтималы бар-жоқтығына қарамастан қамтамасыз етуге өндіріп алу өтініші салдарынан туындайтын ақша ағындарын көрсетеді.

Қамтамасыз етуді сатудан ақша ағынын есептеген кезде ақша ағыны есептелетін сатудан осы кепілмен қамтамасыз етілген өзге де талаптардың болуы ескеріледі. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалында (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалында) осы кепілмен қамтамасыз етілген өзге де талаптар бар болған кезде көрсетілген талаптардың баланстық құнының арақатынасының тепе-теңдігін негізге ала отырып қамтамасыз етуді сатудан ағыны есептеледі.

44. Қарыздар бойынша провизияларды (резервтерді) ұжымдық негізде есептеу Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің уәкілетті органы бекіткен Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) ішкі әдістемесі негізінде ұжымдық негізде әрбір портфель бойынша жеке жүзеге асырылады.

Егер ұжымдық негізде бағаланатын жеке қарыз бойынша Әдістемелердің 34-тармағына сәйкес құнсыздандудың объективті растамасы болып табылатын бір немесе бірнеше оқиғаның болуы туралы ақпарат қолжетімді болса, осындай қарыз ұжымдық негізде бағаланатын қарыз портфелінен алып тасталады және провизияларды (резервтерді) есептеу құнсызданған жеке қарыздар ретінде жүзеге асырылады.

Егер резерв ретінде қабылданатын активтердің k_1 жеткіліктілік коэффициентінің нақты мәні Нормативтердің 1-тармағының 1) тармақшасында айқындалған резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілік коэффициентінің мәнінен төмен болмаса, алайда резерв ретінде қабылданатын активтердің k_1 жеткіліктілік коэффициенті буферлерінің мәндерін ескере отырып, резерв (реттеуіш буферді қоспағанда) ретінде қабылданатын активтердің k_1 жеткіліктілік коэффициентінің мәнінен төмен болса, онда Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) қызмет нәтижелерін пайдалануға Әдістемелерге 7-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) қызмет нәтижелерін шектеудің ең төмен мөлшеріне сәйкес кірістерді Қазақстан Республикасы бейрезидент банкіне жіберу бөлігінде шектеу қойылады.

Оң айырмасы бар, және резерві ретінде қабылданатын активтердің k_1 жеткіліктілік коэффициентінің нақты мәні Нормативтердің 1-тармағының 1) тармақшасында айқындалған резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілік коэффициентінің

мәнінен төмен, бірақ резерв ретінде қабылданатын активтер буферлерінің мәндерін есепке ала отырып, резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілік коэффициентінен төмен емес Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалына (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалына) кірістерді Қазақстан Республикасы бейрезидент банкіне жіберу бөлігінде, Әдістемелерге 7-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) қызмет нәтижелерін шектеудің ең төмен мөлшеріне сәйкес Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалы) қызметінің нәтижелерін пайдалануға шектеу қойылады.

Резерв ретінде қабылданған активтердің k1 жеткіліктілік коэффициентінің мәніне, резерв ретінде қабылданатын активтердің буферлерін ескере отырып, Әдістемелердің 4-тармағында көзделген резерв ретінде қабылданған активтердің құрауыштарының есебінен қол жеткізіледі.

Әдістемелердің талаптарына сәйкес есептелген резерв ретінде қабылданатын активтер буферлерінің мөлшері бухгалтерлік есепте көрсетілмейді.

3-тарау. Бір қарыз алушыға келетін тәуекелдің ең жоғары мөлшерін есептеу әдістемесі

1-параграф. Бір қарыз алушыға келетін тәуекелдің ең жоғары мөлшерін есептеу

45. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалымен (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалымен) айрықша қатынастармен байланысты тұлғалар болып табылатын қарыз алушылар үшін k3-1 бір қарыз алушыға келетін тәуекелдің мөлшері мынадай түрде айқындалады:

$$k3-1 = \frac{БТМ}{РҚА} \leq 0,10, \text{ мұнда:}$$

БТМ – Әдістемелердің осы тарауының 2-параграфына сәйкес есептелген бір қарыз алушыға келетін тәуекелдің мөлшері;

РҚА – Әдістемелердің 2-тарауының 2-параграфына сәйкес есептелген резерв ретінде қабылданатын активтер.

Басқа қарыз алушылар үшін k3 бір қарыз алушыға келетін тәуекелдің мөлшері мынадай түрде айқындалады:

$$k3 = \frac{БТМ}{РҚА} \leq 0,25, \text{ мұнда:}$$

БТМ – Әдістемелердің осы тарауының 2-параграфына сәйкес есептелген бір қарыз алушыға келетін тәуекелдің мөлшері;

РҚА – резерв ретінде қабылданатын активтер.

Қарыз алушының алдында шартты міндеттемелермен қамтамасыз етілмеген бланкілік қарыздар бойынша басқа да қарыз алушылар үшін не тиісті қарыз алушылардың міндеттемелері бойынша ағымдағы және кейінгі 2 (екі) айдың ішінде қарыз алушыға олар бойынша Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалында (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалында) талаптар туындайтын үшінші тұлғалардың пайдасына қарыз алушы үшін, Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Қазақстан Республикасының тәуелсіз рейтингінің 1 (бір) тармағынан аспайтын және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) рейтингілік агенттігінің немесе басқа рейтингтік агенттіктердің "А"-дан төмен емес рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезиденттеріне талаптарды қоспағанда, бір қарыз алушыға келетін тәуекелдің ең жоғары мөлшері кемінде 0,10 (нөл бүтін жүзден он) болады.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалымен (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) айрықша қатынастармен байланысты қарыз алушылар бойынша тәуекелдердің жиынтық сомасы резерв ретінде қабылданған активтердің мөлшерінен аспайды.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) бір қарыз алушыға келетін тәуекелдерінің жиынтық сомасы, резерв ретінде қабылданған активтердің 10 (он) пайызынан аспайтын әрқайсысының тәуекел мөлшері резерв ретінде қабылданған активтердің мөлшерінен 5 (бес) еседен аспайды.

Бір қарыз алушы деп оған Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) талаптары бар немесе Әдістемелердің 51-тармағында көрсетілген талаптар туындауы мүмкін әрбір жеке немесе заңды тұлға түсініледі. 2 (екі) немесе одан да көп қарыз алушылардан тұратын топ үшін тәуекел мөлшері, егер қарыз алушылардың әрқайсысының тәуекел мөлшері банктің резерв ретінде қабылданатын активтерінен 0,05 (нөл бүтін жүзден бес) пайызынан асатын болса, сондай-ақ мынадай жағдайлардың бірі болғанда 1 (бір) қарыз алушыға ретінде жиынтығында есептеледі:

1) қарыз алушылардың бірі басқа қарыз алушының ірі қатысушысы (акционерлік қоғамда, жауапкершілігі шектеулі серіктестікте немесе қосымша жауапкершілігі бар

серіктестікте ірі қатысушы; коммандиттік серіктестікте толық серіктес; толық серіктестікке қатысушы), үлестес тұлғасы, жақын туысы (ата-анасы, баласы, асыраушысы, асырап алған баласы, туған және туысқан ағасы-інісі немесе апасы-қарындасы (сіңлісі), атасы, әжесі, немересі), жұбайы (зайыбы), жұбайының (зайыбының) жақын туысы, бірінші басшысы не басқа қарыз алушымен мәміле жасауға мүдделі тұлға болып табылады;

2) бір қарыз алушының ірі қатысушысы, үлестес тұлғасы, жақын туысы, жұбайы (зайыбы), жұбайының (зайыбының) жақын туысы немесе бірінші басшысы не бір қарыз алушымен мәміле жасауға мүдделі тұлға басқа қарыз алушының ірі қатысушысы, үлестес тұлғасы, жақын туысы, жұбайы (зайыбы), жұбайының (зайыбының) жақын туысы немесе бірінші басшысы не басқа қарыз алушымен мәміле жасауға мүдделі тұлға болып табылады;

3) бір қарыз алушының ірі қатысушысы, үлестес тұлғасы, жақын туысы, жұбайы (зайыбы), жұбайының (зайыбының) жақын туысы немесе бірінші басшысы не бір қарыз алушымен мәміле жасауға мүдделі тұлға басқа қарыз алушының не басқа қарыз алушымен мәміле жасауға мүдделі тұлғаның ірі қатысушысының, үлестес тұлғасының, жақын туысының, жұбайының (зайыбының), жұбайы (зайыбы) жақын туысының немесе бірінші басшысының ірі қатысушысы, үлестес тұлғасы, жақын туысы, жұбайы (зайыбы), жұбайының (зайыбының) жақын туысы немесе бірінші басшысы не мәміле жасауға мүдделі тұлғасы болып табылады;

4) қарыз алушылардың бірі өзі Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалынан (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалынан) қарызға алған қарызды беретін қарыз алушының меншікті капиталынан асатын мөлшерде басқаға пайдалануға бергенін растайтын жеткілікті негіздер бар;

5) қарыз алушылар Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалынан (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалынан) қарызға алған қаражатын Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) қарыз алушысы болып табылмайтын сол үшінші тұлғаға осы қарыз алушылардың жиынтық меншікті капиталынан асатын мөлшерде бірлесіп немесе жекелей бергенін растайтын жеткілікті негіздер бар;

6) қарыз алушылар қарыз алушылардың бірі (Қазақстан Республикасының банктерін қоспағанда) басқа қарыз алушының міндеттемелері бойынша жасалған шарттарға сәйкес оның активтерінің 10 (он) пайызынан асатын сомада ортақ немесе субсидиарлық жауап беретіндей түрде байланысты;

7) бір қарыз алушының лауазымды тұлғасы Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) басқа қарыз алушыларының қызметіне қаржылық жағынан мүдделі;

8) қарыз алушылар бір-бірімен бірлескен қызмет туралы шартпен не бірлескен қызмет туралы шарттың белгілері бар өзге құжатпен байланысты;

9) қарыз алушылар бір-бірімен бірлескен Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген басқа негіздер бойынша байланысты;

10) қарыз алушылар жылжымайтын мүлік құрылысы жөніндегі жобаның тапсырыс берушісін, салынып жатқан объект құрылысы бойынша үлестес қатысушыларды және үлестес қатысушылардың кепілгерлерін қоса алғанда жылжымайтын мүлік құрылысы жөніндегі жобаның қатысушылары болып табылады. Осы тармақшада аталған қарыз алушылар тобы құрған бір қарыз алушыға келетін тәуекелдің мөлшері салынып жатқан объектінің құрылысы бойынша үлестес қатысушылар - жеке тұлғалардың және (немесе) үлестес қатысушылар кепілгерлерінің қатысуымен құрылған топ үшін Әдістемелердің осы тармағының 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8) және 9) тармақшаларына сәйкес бір қарыз алушыға ретінде келетін тәуекел мөлшерінің жиынтық есебіне қабылданбайды.

46. Егер мемлекет (уәкілетті органның, мемлекеттік мүлік жөніндегі уәкілетті органның атынан) 2 (екі) және одан да көп заңды тұлғаның ірі қатысушысы болып табылса, осындай топқа қатысты тәуекел мөлшері, егер басқа ірі қатысушылар, сондай-ақ Әдістемелердің 45-тармағында белгіленген, қарыз алушылардың осы тобына қатысты тәуекелдің мөлшерін бір қарыз алушыға келетін тәуекел мөлшері ретінде жиынтықты түрде есептеу қажет болатын өзге де жағдайлар болмаса, бір қарыз алушыға келетін тәуекел мөлшері ретінде есептелмейді.

47. Әдістемелердің 45-тармағының қарыз алушылар тобын тану жөніндегі жетінші бөлігінің ережелері акцияларының мемлекеттік пакеті (қатысу үлесі) "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының жарғылық капиталын және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының жарғылық капиталын төлеуге берілген заңды тұлғаларға қолданылмайды.

"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамы және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамы аталған ұйымдардың дауыс беретін акцияларының 25 (жиырма бес) және одан астам пайызына тікелей иелік ету (Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалдары) бойынша) нәтижесінде үлестес болып табылатын 2 (екі) және одан көп ұйым (оның ішінде банктер) бір қарыз алушы және (немесе) Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалымен (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалымен) айрықша қатынастармен байланысты тұлға ретінде танылмайды.

Жоғарыда аталған ұйымдардың бірімен үлестес немесе көрсетілген Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалдарының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалдарының) бірімен айрықша қатынастармен байланысты заңды және (немесе) жеке тұлғалар да басқа ұйымның немесе аталған Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалдарының (оның

ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалдарының) басқаларымен айрықша қатынастар арқылы байланысты тұлғаның үлестес тұлғаларымен бірге бір қарыз алушы ретінде танылмайды.

"Стрестік активтер қоры" акционерлік қоғамының және (немесе) "Стрестік активтер қоры" акционерлік қоғамының арнайы қаржы компаниясының көрсетілген қарыз алушылардың акцияларын (қатысу үлестерін) иеленуі нәтижесінде үлестес болып табылатын қарыз алушылар бір қарыз алушы ретінде танылмайды.

48. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) қарыз алушыға қоятын талаптарының олар туындаған күнгі жалпы көлемі Әдістемелерде белгіленген шектеулер шегінде болса, бірақ кейіннен соңғы 3 (үш) ай ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) резерв ретінде қабылданған активтерінің деңгейі 5 (бес) пайыздан артық төмендеуіне байланысты көрсетілген шектеулерден асып кеткен жағдайда не соңғы 3 (үш) ай ішінде қарыз алушыға қойылатын талаптар 10 (он) пайыз деп көрсетілген теңгенің шетел валютасымен орташа алынған биржалық бағамының ұлғаюынан Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) қарыз алушыға қоятын талаптарының өсуіне байланысты бір қарыз алушыға келетін тәуекел нормативінің ең жоғары мөлшері орындалды деп есептеледі.

49. Егер Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) қарыз алушысы Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) алдында міндеттемелер туындаған кезде Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалымен (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалымен) айрықша қатынастармен байланысты тұлға болып табылмаған, бірақ кейіннен осындай болса, онда Нормативтердің 2-тармағының 1) тармақшасында белгіленген осындай қарыз алушыға келетін тәуекел мөлшері асып кеткен жағдайда, көрсетілген асып кету мынадай талаптарға сәйкес келген кезде:

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) Әдістемелердің 51-тармағының он алтыншы абзацына сәйкес қарыз алушының қосымша қамтамасыз етуді ұсыну немесе норматив мөлшерін сақтау үшін қажетті мөлшерге дейінгі Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалы) талаптарының бөлігін орындау жөніндегі қабілеттілігін растай отырып және уәкілетті орган белгілеген мерзімдерде осы бұзушылықты жою жөнінде міндеттемелер қабылдай отырып осындай асып кету туралы уәкілетті органға дереу хабарласа, бұзушылық ретінде қаралмайды.

50. Әдістемелердің 49-тармағының талаптары сондай-ақ, егер қарыз алушылар міндеттемелер туындаған сәтте бір қарыз алушы ретінде қаралмай, бірақ кейіннен осындай болған жағдайда қолданылады.

2-параграф. Бір қарыз алушыға тәуекел мөлшерін есептеу

51. Бір қарыз алушыға (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) тәуекел мөлшері мынадай формула бойынша есептеледі:

$BTM = ҚСДБ + ШЫМ + СА + СП + СФОФ + К + КШ - П$, мұндағы:

BTM – бір қарыз алушыға тәуекелдің мөлшері;

ҚСДБ – қарыздар, салымдар, дебиторлық берешек, бағалы қағаздар (Әдістемелердің 5-тармағында көрсетілген инвестицияларды қоспағанда), цифрлық қаржы құралдары, цифрлық қаржы активтері түріндегі талаптар;

ШЫМ – Әдістемелерге 4-қосымшаға сәйкес Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесіне сәйкес есептелген шартты және ықтимал міндеттемелер түріндегі талаптар;

СА – Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалында (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалында) секьюритизацияланудың шектеулі тәсілін қолдануға уәкілетті органның жазбаша растауы жоқ қарыз алушыларға жататын секьюритизацияланған активтер түріндегі талаптар;

СП – секьюритизациялану позициялары түріндегі талаптар;

СФОФ – кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін, көрсетілген қаржы құралдарының нарықтық құнының және олар бойынша кредиттік тәуекелдің сомасы ретінде есептелген своптар, фьючерстер, опциондар, форвардтар түріндегі талаптар.

Своп, фьючерс, опцион және форвард операциялары бойынша кредиттік тәуекел көрсетілген қаржы құралдарының нақтылы құнының Әдістемелерге 5-қосымшаға сәйкес Туынды қаржы құралдарына арналған кредиттік тәуекел коэффициенттерінің кестесінде көрсетілген және көрсетілген қаржы құралдарын өтеу мерзімімен айқындалатын кредиттік тәуекел коэффициентіне көбейтіндісі ретінде есептеледі.

Осы тармақта көрсетілген қаржы құралдарының нарықтық құны (ауыстыру құны):

сатып алуға арналған мәмілелер бойынша - қаржы құралының ағымдағы нарықтық құнының осы қаржы құралының номиналды келісімшарттық құнынан асып түсу шамасын білдіреді. Егер қаржы құралының ағымдағы нарықтық құны оның номиналды келісімшарттық құнынан кем немесе оған тең болса, нарықтық құны (ауыстыру құны) 0 (нөлге) тең болады;

сатуға арналған мәмілелер бойынша – қаржы құралының номиналды келісімшарттық құнының қаржы құралының ағымдағы нарықтық құнынан асып түсу шамасын білдіреді. Егер қаржы құралының номиналды келісімшарттық құны оның

ағымдағы нарықтық құнынан кем немесе оған тең болса, нарықтық құны (ауыстыру құны) 0 (нөлге) тең болады.

Бивалюталық қаржы құралдары (олар бойынша талап және міндеттеме әр түрлі шетел валюталарында көрсетілген қаржы құралдары) бойынша ауыстыру құны есептілік жасау күніне белгіленген бағам бойынша айқындалған талаптардың теңгемен баламасының міндеттемелердің теңгемен баламасынан асып түсу шамасы ретінде айқындалады. Егер талаптардың теңгемен баламасының шамасы міндеттемелердің теңгемен баламасынан кем немесе оған тең болса, нарықтық құны (ауыстыру құны) 0 (нөлге) тең болады.

Осы тармақта көрсетілген қаржы құралдарының номиналды келісімшарттық құны бухгалтерлік есептің тиісті шоттарында мәмілелер жасалған күні көрсетілген қаржы құралдарының құнын білдіреді. Бивалюталық қаржы құралдарының номиналды келісімшарттық құны ретінде Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалында (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалында) талаптар қалыптастырылатын валюта алынады.

Сатылған опциондар бір қарыз алушыға келетін тәуекел мөлшеріне енгізілмейді;

К – "Стрестік активтер қоры" акционерлік қоғамының арнайы қаржы компаниясымен секьюритизациялау мәмілелері бойынша қарыздар (кредиттер) түріндегі талаптар;

КШ – корреспонденттік шоттар бойынша Қазақстан Республикасы бейрезидент банктеріне, Қазақстан Республикасы бейрезидент банктеріне және Қазақстан Республикасы бейрезидент банктеріне қойылатын, Әдістемелерге 1-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген банк активтерінің кестесіне сәйкес және Әдістемелерге 2-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы активтерінің кестесіне сәйкес кредиттік тәуекел ескеріле отырып мөлшерленген талаптар;

П – халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған провизиялардың (резервтердің) сомасы, сондай-ақ мынадай түрде қарыз алушының міндеттемелерін қамтамасыз ету сомасы:

осы міндеттемені қамтамасыз ету ретінде Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) иелігіне берілген салымдар;

Қазақстан Республикасының Үкіметі және Ұлттық Банк шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары, оның ішінде цифрлық қаржы құралдары немесе осындай базалық активі бар цифрлық қаржы активтері түрінде;

Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің халықаралық шкаласы бойынша "АА"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің

осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметі шығарған мемлекеттік бағалы қағаздары, немесе осындай базалық активі бар цифрлық қаржы активтері;

тазартылған қымбат металдар;

Қазақстан Республикасы Үкіметінің кепілдіктері;

экспортқа қолдау көрсету бойынша функцияларды жүзеге асыратын және Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар ұлттық компаниямен жасалған сақтандыру төлемі жөніндегі міндеттемелерді сөзсіз және қайтарымсыз орындау туралы тармақтары бар сақтандыру шарттары түріндегі қамтамасыз ету сомалары шегерілген талаптардың сомасы түрінде есептеледі.

Бір қарыз алушыға келетін тәуекел есебіне мыналар кірмейді:

Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Ұлттық Банкіне, кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының бір жүз пайызы Ұлттық Банкке тиесілі заңды тұлғаға, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамына, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамына, "Стрестік активтер қоры" акционерлік қоғамының арнайы қаржы компаниясына қойылатын талаптар, Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) активтер мен міндеттемелер туралы есептен шығарылған Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) қарыз алушыға қоятын талаптары, халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес провизиялардың (резервтердің) бір жүз пайызы қалыптастырылған Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) қарыз алушыға қоятын талаптары;

Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар бағалы қағаздар бойынша талаптар;

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) бұрын еншілес банк болып табылған, қайта құрылымдауды және активтер мен міндеттемелерді Банктер туралы заңға сәйкес бас банкке бір мезгілде беру операциясын жүзеге асырған заңды тұлғаға талаптар.

4-тарау. Өтімділік коэффициенттерін есептеу әдістемесі

52. Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) өтімділігі мынадай коэффициенттермен сипатталады:

ағымдағы өтімділік коэффициенті k_4 ;

k_{4-1} , k_{4-2} және k_{4-3} мерзімді өтімділік коэффициенттері;

k4-4, k4-5 және k4-6 мерзімді валюталық өтімділік коэффициенттері.

53. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының ағымдағы өтімділік коэффициенті (Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалын қоспағанда) k4 мынадай формула бойынша есептеледі:

$$k4 = \frac{O\Theta A}{TMO} \geq 0,3, \text{ мұндағы:}$$

OΘA – Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының орташа айлық өтімділігі жоғары активтері;

TMO – есептелген сыйақыны ескере отырып, талап етілгенге дейінгі міндеттемелердің орташа айлық мөлшері.

Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының ағымдағы өтімділік коэффициенті k4 мынадай формула бойынша есептеледі:

$$k4 = \frac{O\Theta A}{TMO} \geq 1, \text{ мұндағы:}$$

OΘA – Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының орташа айлық өтімділігі жоғары активтері;

TMO – талап еткенге дейінгі міндеттемелердің орташа айлық мөлшері.

Ағымдағы өтімділік коэффициентін есептеу кезінде талап етуге дейінгі міндеттемелердің мөлшеріне барлық талап етуге дейінгі міндеттемелер, оның ішінде есеп айырысуды жүзеге асыру мерзімі белгіленбеген міндеттемелер, банктің еншілес ұйымдарының, Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалымен үлестес заңды тұлғалардың сыртқы қарыздарды тарту кезінде, сондай-ақ Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалымен секьюритилендіру бойынша мәмілелері шеңберінде берілген кредитордың осы қарыздар бойынша борышкер міндеттемелерін мерзімінен бұрын өтеуді талап ету құқығымен Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалымен қамтамасыз етілмеген кепілдіктері мен кепілдемелері, оның ішінде:

өтеуге дейін 3 (үш) жылдан аз қалған мерзімі бар, 50 (елу) пайызға тең конверсия коэффициентіне көбейтілген банктің k1 резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілік коэффициентінің ең төмен мәні;

k4 нормативінің есебіне енгізілетін қарыздарды тарту кезінде берілген Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының кепілдіктері мен кепілдемелерін қоспағанда, өтеуге дейін 3 (үш) жыл және одан көп қалған мерзімі бар, 100 (жүз) пайызға тең конверсия коэффициентіне және Қазақстан Республикасы бейрезидент

банкi филиалының k1 резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілігі коэффициентінің ең төмен мәніне көбейтілгендер, сондай-ақ басқа банктерден алынған "овернайт" қарыздары мен Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі бір түнге тартқан салымдар және кредитордың міндеттемелерді мерзімінен бұрын өтеуді талап ету құқығымен мерзімді міндеттемелер, оның ішінде жеке және заңды тұлғалардың мерзімді және шартты депозиттерін, тазартылған бағалы металдарды қоспағанда, басқа банктердің мерзімді және шартты депозиттері қосылады.

54. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) k4-1 мерзімді өтімділік коэффициенті мынадай формула бойынша есептеледі:

$$k4-1 = \frac{O\Theta A}{\Theta M} \geq 1, \text{ мұндағы:}$$

OΘA – өтімділігі жоғары активтердің орташа айлық мөлшері;

ΘM – өтеуге дейін қоса алғанда күнтізбелік 7 (жеті) күнге дейін қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшері.

55. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) k4-2 мерзімді өтімділік коэффициенті мынадай формула бойынша есептеледі:

$$k4-2 = \frac{\Theta A O}{M O} \geq 0,9, \text{ мұндағы:}$$

ΘAO – өтімділігі жоғары активтерді қоса алғанда, өтеуге дейін қоса алғанда 1 (бір) айға дейін қалған мерзімі бар өтімді активтердің орташа айлық мөлшері;

MO – өтеуге дейін қоса алғанда 1 (бір) айға дейін қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшері.

56. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) k4-3 мерзімді өтімділік коэффициенті мынадай формула бойынша есептеледі:

$$k4-3 = \frac{\Theta A O}{M O} \geq 0,8, \text{ мұндағы:}$$

ӨАО – өтімділігі жоғары активтерді қоса алғанда, өтеуге дейін қоса алғанда 1 (бір) айға дейін қалған мерзімі бар өтімді активтердің орташа айлық мөлшері;

МО – өтеуге дейін қоса алғанда 3 (үш) айға дейін қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшері.

57. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) k4-4 мерзімді валюталық өтімділік коэффициенті мынадай формула бойынша есептеледі:

$$k4-4 = \frac{\text{ӨАО}}{\text{МО}} \geq 1, \text{ мұндағы:}$$

ӨАО – шетел валютасындағы өтімділігі жоғары активтердің орташа айлық мөлшері ;

МО – осы шетел валютасындағы, өтеуге дейін қоса алғанда күнтізбелік 7 (жеті) күнге дейін қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшері.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) k4-4 мерзімді валюталық өтімділік коэффициентін есептеу кезінде шетел валютасындағы, өтеуге дейін күнтізбелік 7 (жеті) күнге дейін қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің мөлшеріне Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) шетел валютасындағы, өтеуге дейін күнтізбелік 7 (жеті) күнге дейін қалған мерзімі бар, 100 (бір жүз) пайызға тең конверсиялау коэффициентіне көбейтілген мерзімді міндеттемелері қосылады.

58. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) k4-5 мерзімді валюталық өтімділік коэффициенті мынадай формула бойынша есептеледі:

$$k4-5 = \frac{\text{ӨАО}}{\text{МО}} \geq 0,9, \text{ мұндағы:}$$

ӨАО – өтімділігі жоғары активтерді қоса алғанда, шетел валютасындағы, өтеуге дейін қоса алғанда 1 (бір) айға дейін қалған мерзімі бар мерзімді өтімді активтердің орташа айлық мөлшері;

МО – осы шетел валютасындағы, өтеуге дейін қоса алғанда 1 (бір) айға дейін қалған мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшері. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) k4-5 мерзімді валюталық өтімділік коэффициентін есептеу

кезінде шетел валютасындағы, өтеуге дейін қоса алғанда 1 (бір) айға дейін қалған мерзімі бар міндеттемелердің мөлшеріне Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) шетел валютасындағы, өтеуге дейін 1 (бір) айға дейін қалған мерзімі бар 90 (тоқсан) пайызға тең конверсиялау коэффициентіне көбейтілген мерзімді міндеттемелер қосылады.

59. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) k4-6 мерзімді валюталық өтімділік коэффициенті мынадай формула бойынша есептеледі:

$$k_{4-6} = \frac{\Theta AO}{MO} \geq 0,8, \text{ мұндағы:}$$

ΘAO – өтімділігі жоғары активтерді қоса алғанда, шетел валютасындағы, өтеуге дейін қоса алғанда 3 (үш) айға дейін қалған мерзімі бар өтімді активтердің орташа айлық мөлшері;

MO – осы шетел валютасындағы, өтеуге дейін қоса алғанда 3 (үш) айға дейін қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің орташа айлық мөлшері.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) k4-6 мерзімді валюталық өтімділік коэффициентін есептеу кезінде шетел валютасындағы, өтеуге дейін қоса алғанда 3 (үш) айға дейін қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің мөлшеріне Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) шетел валютасындағы, өтеуге дейін 3 (үш) айға дейін қалған мерзімі бар, 80 (сексен) пайызға тең конверсиялау коэффициентіне көбейтілген мерзімді міндеттемелер қосылады.

60. Мерзімді валюталық өтімділік коэффициенттері Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А-дан" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жиынтығында шетел валюталары және "еуро" валютасы бойынша есептеледі, олардағы алдыңғы есепті айдағы міндеттемелердің орташа айлық мөлшері Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) алдыңғы есепті айдағы міндеттемелерінің орташа айлық мөлшерінің 1 (бір) пайызынан кем болмайды.

Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А-дан" төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің шетел валюталары бойынша мерзімді валюталық өтімділік коэффициенттері әрбір шетел валютасы бойынша есептеледі, онда

алдыңғы есепті айдағы міндеттемелердің орташа айлық мөлшері Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) алдыңғы есепті айдағы міндеттемелерінің орташа айлық мөлшерінің 1 (бір) пайызынан кем болмайды.

61. Өтімділігі жоғары активтердің есебіне:

1) қолма-қол ақша;

2) орталық депозитарийдің шоттарындағы ақша;

3) клирингтік ұйымның (орталық контрагенттің) кепілдік немесе резервтік қорларындағы жарналар, маржалық жарналар, қор биржасының сауда жүйесінде ашық сауда-саттық және (немесе) орталық контрагенттің қатысуымен жасалған мәмілелер бойынша міндеттемелердің орындалуын толық және (немесе) ішінара қамтамасыз ету болып табылатын Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) ақшасы;

4) тазартылған бағалы металдар;

5) Қазақстан Республикасының Үкіметі және Ұлттық Банк шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары, "Самұрық-Қазына" Ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамы және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамы шығарған бағалы қағаздар, кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының жүз пайызы Ұлттық Банкке тиесілі заңды тұлға шығарған бағалы қағаздар;

6) Қазақстан Республикасы Үкіметінің мемлекеттік кепілдігі бар бағалы қағаздар;

7) Ұлттық Банктегі, Қазақстан Республикасының басқа банктердегі, сондай-ақ бейрезидент банктеріндегі Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB-дан" төмен емес ұзақ мерзімді борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар талап етуге дейінгі салымдар;

8) Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB-дан" төмен емес ұзақ мерзімді борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының басқа банктерінде, сондай-ақ бейрезидент банктерінде бір түнге орналастырылған салымдар;

9) Банктер туралы заңның 23-бабының 6-тармағына сәйкес банктің, Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының инвестициялық қызметін жүзеге асыру тәртібінде белгіленген деңгейден төмен емес шетел валюитасындағы тәуелсіз ұзақ мерзімді рейтингі бар елдердің мемлекеттік бағалы қағаздары;

10) "BBB-" төмен емес (Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) және (немесе) Fitch (Фич) рейтингтік агенттіктерінің жіктеулері бойынша немесе "Baa3" төмен емес Moody's Investors Service (Мудис Инвесторс Сервис) рейтингтік агенттігінің жіктеуі бойынша) рейтингі бар шетелдік эмитенттердің облигациялары;

11) Ұлттық Банктегі күнтізбелік 7 (жеті) күнге дейін өтеу мерзімі бар мерзімді депозиттер;

12) Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) рейтингтік агенттігінің "BBB-"-тен төмен емес ұзақ мерзімді борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент және бейрезидент банктеріне берілген "овернайт" қарыздары қосылады.

62. Әдістемелердің 61-тармағында көрсетілген бағалы қағаздар, Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) кері сатып алу шарттарымен сатқан немесе Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес кепілге берілген немесе басқалай түрде ауыртпалық салынған бағалы қағаздарды қоспағанда, өтімділігі жоғары активтердің есебіне қосылады.

63. Өтімділігі жоғары активтердің есебіне, егер осы мәмілелер бойынша міндеттемелер Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) баланстық шоттарында есепке алынған және мерзімді өтімділік коэффициенттерінің есебіне алынған жағдайда, Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) баланстық шоттарында есепке алынатын валюталық своп операциялары бойынша талаптардың сомасы қосылады.

64. Өтімді активтердің есебіне халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптасқан провизиялар (резервтер) шегеріле отырып, өтімділігі жоғары активтерді қоса алғанда, барлық қаржы активтері қосылады. Қарыздар қарыз шартына сәйкес өтеу кестелері бойынша қосылады.

Әдістемелердің 61-тармағының 5), 8) және 9) тармақшаларында көрсетілген, өтімділігі жоғары активтердің есебіне қосылмайтын бағалы қағаздар, аталған бағалы қағаздар міндеттемелер мөлшерінің есебіне қосылатын міндеттемелердің қамтамасыз етуі болып табылуы шартымен өтімді активтердің есебіне қосылады.

Аталған бағалы қағаздарды бағалы қағаздар бойынша өтеуге дейін қалған мерзім ретінде өтімді активтердің есебіне қосу кезінде қамтамасыз ету осы бағалы қағаздар болып табылатын міндеттемелерді өтеуге дейін мерзім қабылданады.

65. Мерзімді міндеттемелердің есебіне есеп айырысуларды жүзеге асырудың мерзімі белгіленген барлық міндеттемелер қосылады. Бұл ретте k4-1 мерзімді өтімділік коэффициентін және k4-4 мерзімді валюталық өтімділік коэффициентін өтеуге дейін қоса алғанда күнтізбелік 7 (жеті) күнге дейін қалған мерзімі бар мерзімді міндеттемелердің мөлшеріне есептеу кезінде өтеуге дейін қоса алғанда күнтізбелік 7 (жеті) күнге дейін қалған мерзімі бар Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалы) кері сатып алу талаптарымен сатқан бағалы қағаздармен қамтамасыз етілген міндеттемелер қосылмайды.

Талап етуге дейін міндеттемелер, сондай-ақ басқа банктерден алынған займы "овернайт" қарыздары және басқа банктерден бір түнге тартылған салымдар мерзімді міндеттемелер есебіне қосылмайды.

66. Өтімділік коэффициенттерін есептеу кезінде өтімділігі жоғары активтерді қоса алғанда, өтімді активтердің және мерзімді міндеттемелердің мөлшеріне есептелген сыйақы, дисконттар, сыйлықақылар, әділ құнды оң (теріс) түзету шоттары қосылады.

67. Өтімділік нормативтері орташа айлық негізде айқындалатын өтімділік коэффициенттерінің есептік мәндеріне қарамастан, өтімділік нормативтері есепті кезеңде Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалында (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалында) кредиторлар мен салымшылар алдында мерзімі өткен міндеттемелер болған жағдайда орындалмаған деп есептеледі.

5-тарау. Өтімділікті өтеу коэффициенттері және нетто тұрақты қорландыруды есептеу әдістемесі

68. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалын қоспағанда) өтімділігін өтеу коэффициенті мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\text{ӨӨК} = \frac{\text{СӨА}}{\text{АҚНӨ}} \geq 0,9 \text{ (1, 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап), мұндағы:}$$

ӨӨК – өтімділікті өтеу коэффициенті;

СӨА – Әдістемелердің 69-тармағына сәйкес есептелген есептеу күніндегі жағдай бойынша сапасы жоғары өтімді активтер;

АҚНӨ – өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының операциялары бойынша ақша қаражатының нетто әкетілуі.

Өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу мақсатында сапасы жоғары өтімді активтер деп мынадай талаптарға сай келетін активтер танылады:

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының иелігінде болады және активтермен операциялар жүргізу (репо, своп операциялары бойынша және тартылатын ақша бойынша қамтамасыз етуге сату, беру) арқылы ақшаны дереу алу мүмкіндігін қамтамасыз етеді;

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының міндеттемелері бойынша қамтамасыз ету болып табылмайды және репо, своп операциялары және қайтарымдылық негізде жасалатын өзге де операциялар бойынша берілген бағалы қағаздар қосылмайды;

кассадағы қолма-қол ақшаны сақтаудың ең аз қалдығын қамтамасыз етуге немесе Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының қызметін қамтамасыз ету шығыстарын жүзеге асыруға арналмаған;

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының меншігінде болады, оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының бағалы қағаздарды репо, своп операциялары шеңберінде, оларды қайтару міндеттемелерін орындау мерзімі басталғанға дейін тартылатын қаражат бойынша қамтамасыз етумен сату, беру құқықтарына шектеулер болмаған жағдайда қайтарымды негізде жасалатын операциялар (кері репо, своп операциялары және басқа да операциялар) шеңберінде алынған не орналастырылған қаражат және туынды қаржы құралдарымен мәмілелер жөніндегі міндеттемелерді орындауды қамтамасыз ету ретінде алынған бағалы қағаздар . Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы бағалы қағаздарды орналастырылған қаражат, кері репо операциялары немесе туынды қаржы құралдарымен мәмілелер бойынша қамтамасыз етуге басқа контрагентке берген жағдайда, бағалы қағаздар бастапқы меншік иесі өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде оларды қайтаруы мүмкін болмаған кезде сапасы жоғары өтімді активтердің есебіне қосылады.

69. Сапасы жоғары өтімді активтер (СӨА) Әдістемелердің 70-тармағында көзделген , Әдістемелерге 8-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының жоғары сапалы өтімді активтері кестесінде айқындалған коэффициенттерге көбейтілген бірінші деңгейдегі жоғары сапалы өтімді активтердің және осы Әдістемелерге 8-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы-бейрезидент банкі филиалының жоғары сапалы өтімді активтері кестесінде белгіленген коэффициенттерге көбейтілген екінші деңгейдегі жоғары сапалы өтімді активтердің сомасы ретінде есептеледі. Бірінші және екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтер әділ (нарықтық) құны бойынша сапасы жоғары өтімді активтердің есебіне қабылданады.

70. Бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтер деп Әдістемелердің 68-тармағында көзделген талаптарды қанағаттандыратын активтер және:

- 1) қолма-қол ақша;
- 2) Ұлттық Банктегі депозиттер;

3) Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Ұлттық Банкке қойылатын талаптар, оның ішінде Қазақстан Республикасының Үкіметі, Ұлттық Банк кепілдік берген бағалы қағаздар, сондай-ақ кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының жүз пайызы Ұлттық Банкке тиесілі заңды тұлға шығарған бағалы қағаздар;

4) шет мемлекеттердің орталық үкіметтеріне және шет мемлекеттердің орталық банктеріне, халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар, оның ішінде шет мемлекеттердің үкіметтері мен шет мемлекеттердің орталық банктері, халықаралық

қаржы ұйымдары, тізбесі Пруденциялық нормативтерде айқындалған Халықаралық қор биржалары танытын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың тізімінде (бұдан әрі – Халықаралық қор биржалары танытын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың тізімі) көрсетілген халықаралық қор биржалары кепілдік берген бағалы қағаздар:

Әдістемелерге 1-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы активтерінің кестесіне сәйкес 0 (нөл) пайыз кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің бірінші тобына жатады;

қаржы ұйымдарының немесе олармен үлестес ұйымдардың міндеттемелері болып табылмайды;

5) егер шет мемлекеттердің орталық үкіметтеріне және шет мемлекеттердің орталық банктеріне талаптар Әдістемелерге 1-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының активтерінің кестесіне сәйкес 0 (нөл) пайыз кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген жағдайда шет мемлекеттердің орталық үкіметтеріне және шет мемлекеттердің орталық банктеріне эмитент елдің валютасымен номинирленген бағалы қағаздар түріндегі талаптар.

71. Екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтер деп Әдістемелердің 68-тармағында көзделген талаптарды қанағаттандыратын және:

1) Қазақстан Республикасының жергілікті атқару органдарына қойылатын талаптар, оның ішінде Қазақстан Республикасының жетілікті атқарушы органдары шығарған (Астана және Алматы қалаларының жергілікті атқарушы органдары шығарған) мемлекеттік бағалы қағаздармен Әдістемелерге 1-қосымшаға сәйкес Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының активтерінің кестесіне сәйкес 20 (жиырма) пайыз кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін талаптар;

2) шет мемлекеттердің орталық үкіметтеріне және шет мемлекеттердің орталық банктеріне, шет мемлекеттердің жергілікті билік органдарына, халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар, оның ішінде шет мемлекеттердің үкіметтері және шет мемлекеттердің орталық банктері, шет мемлекеттердің жергілікті билік органдары, халықаралық қаржы ұйымдары кепілдік берген, Халықаралық қор биржалары болып танылатын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың ресми тізімінде көрсетілген халықаралық қор биржаларында еркін айналыстағы және мынадай талаптардың әрқайсысына сай келетін бағалы қағаздар:

Әдістемелерге 1-қосымшаға сәйкес, Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы активтерінің кестесіне сәйкес 20 (жиырма) пайыз кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін активтердің екінші тобына жатады;

соңғы 10 (он) жыл бойы ішінде нарық құнын төмендетуде көрсетілген күнтізбелік 30 (отыз) күннің 10 (он) және одан көп пайызға құнсыздану фактілері толық болмаған; қаржы ұйымдарының немесе олармен үлестес ұйымдардың міндеттемелері болып табылмайды;

3) қаржы ұйымдары немесе олармен үлестес ұйымдар болып табылмайтын эмитенттердің бағалы қағаздары түріндегі талаптар;

4) Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының немесе олармен үлестес ұйымдардың міндеттемесі болып табылмайтын туынды қаржы құралдарын және реттелген борышты қоспағанда, ипотекалық бағалы қағаздар түріндегі талаптар.

Әдістемелердің осы тармағының 3) және 4) тармақшаларында көрсетілген талаптар мынадай талаптардың әрқайсын қанағаттандырады:

Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) рейтинг агенттігінің "AA-" -тен төмен емес ұзақ мерзімді кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі не Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің тиісті қысқа мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар;

тізбесі Пруденциялық нормативтерде айқындалған Халықаралық қор биржалары танитын сауда-саттықты ұйымдастырушылардың тізімінде көрсетілген халықаралық қор биржаларында еркін айналыстағы;

соңғы 10 (он) жыл бойы ішінде нарық құнын төмендетуде көрсетілген күнтізбелік 30 (отыз) күннің 10 (он) және одан көп пайызға құнсыздану фактілері толық болмаған.

Екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтердің үлесі сапасы жоғары өтімді активтердің 40 (қырық) пайызынан аспайды. Егер екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтердің үлесі сапасы жоғары өтімді активтердің 40 (қырық) пайызынан асатын болса, онда екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтер сапасы жоғары өтімді активтердің 40 (қырық) пайызынан аспайтын мөлшердегі сапасы жоғары өтімді активтердің құрамына қосылады.

Егер сапасы жоғары өтімді активтердің есебіне енгізілген активтер Әдістемелердің 70-тармағында және (немесе) осы тармағының бірінші бөлігінде айқындалған талаптарды қанағаттандырудан тоқтатылса, көрсетілген активтер көрсетілген талаптарға сәйкессіздік туындаған күннен бастап күнтізбелік 30 (отыз) күннен аспайтын мерзім ішінде сапасы жоғары өтімді активтердің есебіне енгізілуін жалғастырады.

72. Өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының операциялары бойынша ақша қаражатының нетто әкетілуі (АҚНӨ) мынадай формула бойынша есептеледі:

егер $AK > 0,75 \times A\Theta$ болған жағдайда, $АҚНӨ = A\Theta - 0,75 \times A\Theta$;

егер $AK < 0,75 \times A\Theta$ болған жағдайда, $АҚНӨ = A\Theta - AK$, мұнда:

АҚНӨ – ақша қаражатының нетто әкетілуі;

АӘ – Әдістемелердің 73-тармағына сәйкес есептелген ақшаның әкетілуі;

АК – Әдістемелердің 74-тармағына сәйкес есептелген ақшаның келуі.

73. Ақшаның әкетілуі Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының мынадай міндеттемелері бойынша Әдістемелерге 9-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының ақша әкетілуі мен әкелінуінің кестесінде белгіленген әкетілу коэффициенттері қолданыла отырып, өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішіндегі ақшаның әкетілу сомасы ретінде есептеледі:

1) жеке тұлғалар алдындағы міндеттемелер бойынша ақшаның әкетілуі (ағымдағы шоттар, талап еткенге дейінгі салымдар, мерзімді және шартты салымдар бойынша, өтеу мерзімі белгіленбеген міндеттемелер бойынша). Жеке тұлғалардың мерзімді салымдарын мерзімінен бұрын алу мүмкіндігі болған жағдайда мұндай міндеттемелер олардың орындалу мерзіміне қарамастан өтімділікті жабу коэффициентінің есебіне толық көлемде қосылады. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы берген қарыздар бойынша қамтамасыз ету түріндегі салымдар тиісті қарыздың өтеу мерзіміне сәйкес өтімділікті жабу коэффициентінің есебіне қосылады;

2) Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының активтерімен қамтамасыз етілмеген, белгіленген орындалу мерзімі жоқ не толық орындалу мерзімі 1 (бір) айдан аспайтын немесе өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде заңды тұлғалар, шағын кәсіпкерлік субъектілері алдындағы міндеттемелер бойынша (басқа кредиторлық берешекті қоспағанда, депозиттер, қарыздар (кредиттер), бағалы қағаздар, цифрлық қаржы активтері, цифрлық қаржы құралдары бойынша, оның ішінде заңды тұлғалар, шағын кәсіпкерлік субъектілердің бастамасы бойынша ақшаның әкетілуі;

3) Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының активтерімен қамтамасыз етілген, орындалу мерзімі 1 (бір) айдан аспайтын немесе өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде заңды тұлғалар алдындағы міндеттемелер бойынша (депозиттер, қарыздар (кредиттер), бағалы қағаздар, цифрлық қаржы активтері, цифрлық қаржы құралдары, басқа кредиторлық берешекті қоспағанда, қарыз операциялары бойынша) ақшаның әкетілуі;

4) егер міндеттемелерді орындау өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік 1 (бір) ай ішінде көзделетін болса, толық орындалу мерзімі өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік 1 (бір) ай ішінде не олардың толық орындалу мерзіміне қарамастан шартты және ықтимал міндеттемелер бойынша қосымша ақшаның әкетілуі.

Тұрақты депозиттер "Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы заң) 18-бабында белгіленген мөлшерде жеке тұлғалардың кепілдік берілетін депозиттерін қамтиды.

Тұрақтылығы төмен депозиттер Депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы заңның 18-бабында белгіленген мөлшерден асатын сомада жеке тұлғалардың кепілдікті болып табылмайтын, не кепілдікті болып табылатын депозиттерін қамтиды.

Жеке тұлғалардың депозиттерін жіктеу кезінде депозиттер әрбір клиент бойынша ұлттық және шетел валюталарындағы депозиттер бойынша жеке есепке алынады.

Занды тұлғалардың, шағын кәсіпкерлік субъектілерінің алдындағы Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының активтерімен қамтамасыз етілмеген міндеттемелер бойынша ақшаның әкетілуі заңды тұлғалардың, шағын кәсіпкерлік субъектілерінің алдындағы банктің қамтамасыз етілмеген міндеттемелерін және клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымдарды қамтиды.

Егер клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты банктік салым шартында кем дегенде күнтізбелік 30 (отыз) күн бұрын банктік салым шартының бұзылуы туралы алдын ала хабардар ету талабы көзделетін болса, не осы талап болмаған жағдайда банктік салым шартын бұзу салым мөлшерінің 2 (екі) пайызынан асатын мөлшерде айыппұл төлеуге әкелетін болса, клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымдар ақша әкетілуінің есебіне қосылады.

Клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымдар бойынша міндеттемелер клиенттің қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін жеткілікті банктік шоттағы ақшаның ең аз қалдығына тең мөлшерде айқындалады.

Клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымдар ретінде, сондай-ақ бір мезгілде мынадай талаптарға сәйкес келетін ағымдағы шоттардағы және (немесе) талап етуге дейінгі салымдардағы қаражаттың бір бөлігі танылады:

банктік шот ашылған және клиент төлемдер және (немесе) ақша аударымдары үшін кемінде 24 (жиырма төрт) ай немесе одан аз қолданады;

тартылған ақша бойынша сыйақы мөлшерлемесі:

ағымдағы шоттар бойынша – 0 (нөл) пайыздан;

талап етуге дейінгі салымдар бойынша - 0,1 (нөл бүтін оннан бір) пайыздан аспайды

Егер банктік шот ашылған және төлемдер және (немесе) ақша аударымдары үшін 24 (жиырма төрт) айдан аз қолданылатын болса, онда клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымдар ретінде тану мақсатында, мынадай талаптарды қосымша қанағаттандыруы қажет:

ағымдағы шот немесе талап етуге дейінгі салым ретінде қолданылады;

банк алдында айналымдарды және (немесе) банктік шоттағы ақшаның ең аз қалдығын қолдау жөніндегі міндеттемесі бар.

Банктік шот ашылған және төлемдер және (немесе) ақша аударымдары үшін үшін 24 (жиырма төрт) айдан аз қолданылған жағдайда клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымның мөлшері ағымдағы шоттағы немесе міндеттеменің туындаған күнінен талап етуге дейінгі салымдағы қалдықтардың орташа шамасы ретінде есептеледі.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы банктік шоттағы қалдықтардың орташа шамасын есептеуге негізделген клиенттің қажеттіліктерін қанағаттандыруы үшін жеткілікті банктік шоттағы ақшаның ең аз қалдығын айқындау әдістемесін әзірлейді.

Занды тұлғалардың алдындағы Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының активтерімен қамтамасыз етілген міндеттемелер бойынша, сондай-ақ бағалы қағаздар қарызының шарттары бойынша ақшаның әкетілуі бірінші және екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтермен қамтамасыз етілген Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының міндеттемелерін, Әдістемлереге 1-қосымшаға сәйкес салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы активтерінің кестесіне сәйкес 20 (жиырма) пайыздан аспайтын кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарының және халықаралық қаржы ұйымдарының алдындағы міндеттемелерді және қамтамасыз етілуі және бірінші немесе екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді актив болып табылмайтын өзге де міндеттемелерді қамтиды.

Шартты және ықтимал міндеттемелер бойынша қосымша ақшаның әкетілуі Әдістемелерге 9-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының ақшаның әкетілуі мен әкелінуінің кестесінде көзделген шартты міндеттемелер және өзге де операциялар бойынша әкетілу сомасын қамтиды. Шартты міндеттемелер, туынды қаржы құралдарымен мәмілелер және өзге де операциялар бойынша қосымша ақшаның әкетілуі мыналарды қамтиды:

егер шарттың талаптарына сәйкес Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының ағымдағы рейтингінен 1 (бір), 2 (екі) не 3 (үш) сатыға дейін Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының ұзақ мерзімді немесе қысқа мерзімді кредиттік рейтингі төмендеуі қосымша қамтамасыз ету үшін өтімділікті тарту, ақша төлемі, шарт бойынша міндеттемелерді мерзімінен бұрын орындау түрінде қосымша қажеттілікке әкеп соғатын болса, шартты міндеттемелер, туынды қаржы құралдарымен мәмілелер және өзге де операциялар бойынша өтімділіктегі толық көлемдегі қосымша қажеттілік;

нарықтық құны өзгерген кезде ақша аударуды болжайтын туынды қаржы құралдары және өзге де операциялар бойынша позицияларды нарықтық бағалаудың өзгеруіне байланысты өтімділіктегі қосымша қажеттілік. Ақшаның әкетілуі есебінде алдыңғы 24 (жиырма төрт) айдағы көрсетілген кезеңде ақшаның әкелінуін шегергендегі

ақшаның әкетілуіне тең ең көп 30 (отыз) күндік ақшаның нетто әкетілуі есепке алынады;

бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді актив болып табылмайтын, Әдістемелерге 8-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының сапасы жоғары өтімді активтерінің кестесінде белгіленген есептеу коэффициенті қолданыла отырып және алынған қамтамасыз ету шегеріле отырып есептелген актив құнынан 20 (жиырма) пайыз мөлшерінде Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы ұсынған қамтамасыз етуді не өзге де операциялар бойынша ұсынылуға жататын қамтамасыз етуді бағалаудың (әлеуетті құнының) өзгеруіне байланысты өтімділіктегі қосымша қажеттілік. Егер қамтамасыз ету бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді актив болып табылса, өтімділіктегі қосымша қажеттілік талап етілмейді;

қажетті көлемді қамтамасыз етуге берілген көлемнен артық болуға негізделген қаржы құралдарымен мәмілелер бойынша Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалына берілген қамтамасыз етуді клиенттің артық толық көлемде дереу қайтару құқығына байланысты әкетілу;

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының қамтамасыз етуді ұсынуы көзделетін операциялар бойынша өтімділікке деген қосымша қажеттілік және егер қамтамасыз ету ұсынылмаған жағдайда, шарттың талаптарына сәйкес контрагенттің қамтамасыз етуді талап ету құқығы;

қамтамасыз етуді сапасы жоғары өтімді активтер болып табылмайтын активтерге банкпен келіспей ауыстыру көзделетін операциялар бойынша өтімділікке деген қосымша қажеттілік.

Қосымша ақшаның әкетілуін есептеу мақсатында шартты міндеттемелер, көрсетілген міндеттемелер қайтарусыз болып табылған жағдайда, пайдаланылмаған кредиттік желілер мен өтімділік желілерін қамтиды.

Өтімділік желілері деп Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының мынадай міндеттемелері түсініледі:

клиенттің бұдан бұрын шығарған бағалы қағаздарын өтеу үшін клиентке ақша ұсыну бойынша;

бағалы қағаздарды бастапқы орналастыру және (немесе) қайталама нарықта клиенттің бағалы қағаздарымен операциялар бойынша міндеттемелер шеңберінде клиенттің бағалы қағаздарын сатып алу бойынша.

Қосымша әкетілуді есептеу мақсатында шартты міндеттемелер өтімділіктің желісі ретінде клиенттің шығарылған бағалы қағаздар бойынша міндеттемелерінің мөлшерінен аспайтын, өтімділікті өтеу коэффициенті есептелген күннен кейінгі күнтізбелік айдың ішінде орындалуға тиісті мөлшерде қосылады. Пайдаланылмаған шартты міндеттеменің қалған бөлігі, сондай-ақ қаржы емес ұйымдарға айналым қаражатын толықтыруға берілетін міндеттемелер шартты міндеттемелер бойынша қосымша әкетілу есебіне кредиттік желі ретінде қосылады.

Пайдаланылмаған кредиттік желілер мен өтімділік желілері қамтамасыз етуге берілген не қамтамасыз етуге берілуге жататын және мынадай талаптардың әрқайсысын қанағаттандыратын активтерді шегеру ескеріле отырып, қосымша ақшаның әкетілу есебіне қосылады:

бірінші және екінші деңгейлердегі сапасы жоғары өтімді активтер болып табылады;
банктің сапасы жоғары өтімді активтерінің құрамына енгізілмеген;
қайтарымдылық негізінде жасалатын операцияларды жүргізу үшін қолжетімді;
мерзімінен бұрын қайтару туралы талап қою құқығы жоқ.

Егер Әдістемелерге 9-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының ақшаның әкетілуі мен әкелінуі кестесінің 20, 21, 22, 23 және 24-жолдарында ескерілмеген өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде жеке тұлғалар және қаржылық ұйымдарды (қаржылық емес ұйымдарды) қоспағанда, ұйымдар алдындағы міндеттемелер бойынша қосымша ақшаның әкетілулері өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде жеке тұлғалар және қаржылық емес ұйымдардан ақшаның әкелінуінің 50 (елу) пайызынан асатын болса, асып кету сомасы Әдістемелерге 9-қосымшаның Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының ақшаның әкетілуі мен әкелінуі кестесінің 29-жолына сәйкес 100 (бір жүз) пайыз ақшаның әкетілу коэффициенті қолданыла отырып ақшаның әкетілуінде ескеріледі.

74. Ақшаның әкелінуі Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының мынадай активтері бойынша Әдістемелерге 9-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының ақшасының әкетілуі мен әкелінуінің кестесінде белгіленген ақшаның әкеліну коэффициенттері қолданыла отырып, өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішіндегі әкеліну сомасы ретінде есептеледі:

қайтарымдылық негізінде жасалатын операцияларды (кері репо, своп операциялары және өзге де операциялар) қоса алғанда, қамтамасыз етілген қарыз операциялары;

негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды қоспағанда, жеке және заңды тұлғаларға, шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берілген қарыздар;

туынды қаржы құралдары;

өзге ақшаның әкелінуі.

Сапасы жоғары өтімді активтер бойынша ақшаның әкелінуі ақшаның әкелінуін есептеу кезінде есепке алынбайды.

Қамтамасыз етілген қарыз операциялары бойынша ақшаның әкелінуі өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде өтеу мерзімі бар, бірінші және екінші деңгейлердегі сапасы жоғары өтімді активтермен және бірінші және екінші деңгейлердегі сапасы жоғары өтімді активтер болып табылмайтын өзге де активтермен қамтамасыз етілген қарыз операцияларын, сондай-ақ қамтамасыз етуге

бағалы қағаздарды сатып алу-сатуды жасау үшін (маржалық мәмілелер) берілген қарыздарды қамтиды.

75. Өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу нәтижелері уәкілетті органға ай сайынғы негізде ұсыныла отырып, айдың соңғы жұмыс күнінде есептеледі.

76. Нетто тұрақты қорландыру коэффициенті мынадай формула бойынша есептеледі:

$$НТҚ = \frac{ҚТҚ}{ТТҚ} \geq 1, \text{ мұндағы:}$$

НТҚ – нетто тұрақты қорландыру коэффициенті;

ҚТҚ – қолжетімді тұрақты қорландырудың мөлшері;

ТТҚ – талап етілетін тұрақты қорландыру.

Қолжетімді тұрақты қорландырудың мөлшері активтер мен міндеттемелер туралы есеп деректеріне сәйкес міндеттемелердің және Әдістемелердің 5-тармағында көрсетілген инвестицияларды шегергенге дейін резерв ретінде қабылданатын, Әдістемелерге 10-қосымшаға сәйкес Қолжетімді тұрақты қорландыру міндеттемелерінің кестесінде белгіленген қолжетімді тұрақты қорландыру коэффициенттеріне көбейтілген активтердің сомасы ретінде есептеледі.

Жеке тұлғалардың депозиттері Әдістемелердің 73-тармағының екінші және үшінші бөліктеріне сәйкес тұрақты және аздап тұрақсыз депозиттер ретінде қолжетімді тұрақты қорландыру есебіне енгізіледі.

Клирингтік, кастодиандық қызметке, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымдар ретінде ағымдағы шоттар және Әдістемелердің 73-тармағының сегізінші, тоғызыншы, оныншы және он бірінші бөліктеріне сәйкес келетін талап етілгенге дейінгі салымдар танылады.

Талап етілетін тұрақты қорландырудың мөлшері жиынтығында Әдістемелерге 11-қосымшаға сәйкес талап етілетін тұрақты қорландыру активтерінің кестесінде белгіленген талап етілетін тұрақты қорландыру коэффициенттеріне көбейтілген активтер мен міндеттемелері туралы есеп деректеріне сәйкес активтер және Әдістемелерге 12-қосымшаға сәйкес Талап етілетін тұрақты қорландырудың шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесінде белгіленген талап етілетін тұрақты қорландыру коэффициентіне көбейтілген талап етілетін тұрақты қорландырудың шартты және ықтимал міндеттемелері ретінде есептеледі.

6-тарау. Қазақстан Республикасы бейрезидент банктерінің филиалдарын (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банктерінің филиалдарын) Қазақстан

Республикасы бейрезиденттері алдындағы міндеттемелерге капиталдандыруды есептеу әдістемесі

77. Қазақстан Республикасы бейрезидент банктерінің филиалдарын (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банктерінің филиалдарын) Қазақстан Республикасы бейрезиденттері алдындағы міндеттемелерге капиталдандыру $k7$ коэффициентімен сипатталады.

78. $k7$ коэффициенті мынадай формула бойынша есептеледі:

$$k7 = \frac{ҚМ}{РҚА} \leq 1, \text{ мұндағы:}$$

ҚМ – Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы қысқа мерзімді міндеттемелердің сомасы;

РҚА – Әдістемелердің 2-тарауының 1-параграфына сәйкес есептелген резерв ретінде қабылданатын активтер.

$k7$ коэффициентін есептеу мақсатында Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы міндеттемелер сомасына мыналар кіреді:

1) Қазақстан Республикасы бейрезиденттері алдындағы талап етілгенге дейінгі міндеттемелер, оның ішінде есеп айырысуды жүзеге асыру мерзімі белгіленбеген міндеттемелер;

2) Қазақстан Республикасы бейрезиденттері алдындағы бастапқы өтеу мерзімі қоса алғанда 1 (бір) жылға дейінгі мерзімді міндеттемелер;

3) кредитордың міндеттемелерді мерзімінен бұрын өтеуді талап ету шартсыз құқығымен Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы мерзімді міндеттемелер, оның ішінде жеке және заңды тұлғалардың мерзімді және шартты депозиттерін қоспағанда, Қазақстан Республикасының бейрезидент банктері филиалдарының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктері филиалдарының) мерзімді және шартты депозиттері.

$k7$ коэффициентін есептеу мақсатында Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы міндеттемелер сомасынан мыналар алып тасталады:

1) Қазақстан Республикасының бейрезидент заңды тұлғаларының ағымдағы шоттары;

2) өз қызметін Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асыратын, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 14365 болып тіркелген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2016 жылғы 31 тамыздағы № 203 қаулысымен бекітілген Экономика секторларының және төлемдер белгілеу кодтарын қолдану қағидаларына сәйкес экономиканың "басқа қаржы

ұйымдары - коды 5", "мемлекеттік қаржылық емес ұйымдар - коды 6", "мемлекеттік емес қаржылық емес ұйымдар - коды 7" және "үй шаруашылықтарына қызмет көрсететін коммерциялық емес ұйымдар - коды 8" секторларына кіретін шетел компанияларының филиалдары мен өкілдіктері алдындағы қысқа мерзімді міндеттемелер;

3) халықаралық қаржы ұйымдары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы қысқа мерзімді міндеттемелер;

4) халықаралық есеп айырысу жүйелері (ClearstreamBanking S.A. (Клирстрим Бэнкинг Эс-Эй) және EuroclearBankSA/NV (Евроклир Банк Эс-Эй/Эн-Ви)) болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезиденттері алдындағы қысқа мерзімді міндеттемелер.

7-тарау. Қазақстан Республикасы бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру коэффициенттерін есептеу әдістемесі

79. Қазақстан Республикасы бейрезидент банктер филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банктер филиалдары) меншікті және тартылған қаражатын есепті ай ішінде ішкі активтерге мынадай формула бойынша орналастырады:

$$IAK = \frac{\overline{IA}}{\overline{IM} + \min(\overline{PQA}_{min}; 0,75 \times \overline{PQA})} \geq 1, \text{ мұндағы:}$$

IAK - Қазақстан Республикасы бейрезидент банктер филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банктер филиалдары) қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру коэффициенті;

$\overline{IA}$

— халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтер (провизиялар) ескеріле отырып, есепті айда қалыптасқан ішкі активтердің орташа айлық шамасы;

$\overline{IM}$

— Әдістемелердің 84-тармағының екінші бөлігінде айқындалған ішкі міндеттемелердің есепті айда қалыптасқан орташа айлық шамасының сомасы;

$\overline{PQA}_{(min)}$

– активтер мен міндеттемелер туралы есеп деректеріне сәйкес резерв ретінде қабылданатын активтердің ең аз мөлшерінің есепті айда қалыптасқан орташа айлық шамасы;

$\overline{PQA}$

– активтер мен міндеттемелер туралы есеп деректеріне сәйкес резерв ретінде қабылданатын активтер мөлшерінің есепті айда қалыптасқан орташа айлық шамасы.

80. Қазақстан Республикасы бейрезидент банктер филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банктер филиалдары) есепті ай ішінде меншікті және тартылған қаражатын күн сайын ішкі активтерге мынадай формулаға сәйкес орналастырады:

$$IA \geq 0,95 \times \left(\overline{IM}_{(-1)} + \min \left(\overline{PQA}_{min(-1)}; 0,75 \times \overline{PQA}_{(-1)} \right) \right), \text{ мұндағы:}$$

IA – халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптастырылған резервтерді (провизияларды) ескере отырып, ағымдағы күннің соңындағы ішкі активтер шамасы;

$\overline{IM}_{(-1)}$

– Әдістемелердің 84-тармағының екінші бөлігінде айқындалған ішкі міндеттемелердің есепті айдың алдындағы айда қалыптасқан орташа айлық шамасының сомасы;

$\overline{APR}_{min(-1)}$

– активтер мен міндеттемелер туралы есеп деректеріне сәйкес резерв ретінде қабылданатын активтердің ең аз мөлшерінің есепті айдың алдындағы айда қалыптасқан орташа айлық шамасы; – активтер мен міндеттемелер туралы есеп деректеріне сәйкес резерв ретінде қабылданатын активтер мөлшерінің есепті айдың алдындағы айда қалыптасқан орташа айлық шамасы.

$\overline{PQA}_{(-1)}$

– активтер мен міндеттемелер туралы есеп деректеріне сәйкес резерв ретінде қабылданатын активтердің ең аз мөлшерінің есепті айдың алдындағы айда қалыптасқан орташа айлық шамасы; – активтер мен міндеттемелер туралы есеп деректеріне сәйкес

резерв ретінде қабылданатын активтер мөлшерінің есепті айдың алдындағы айда қалыптасқан орташа айлық шамасы.

81. Қазақстан Республикасы бейрезидент банктер филиалдарының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банктері филиалдарының) ішкі активтері активтерді (ақшаны, стейблкоиндер) және Қазақстан Республикасының резиденттеріне талаптарды (орналастырылған салымдар, берілген қарыздар, үлестік және борыштық бағалы қағаздар, осындай бағалы қағаздармен қамтамасыз етілген цифрлық қаржы активтері, дебиторлық берешек), Қазақстан Республикасының резиденттері заңды тұлғалардың жарғылық капиталына қатысуды, материалдық емес активтерді және тазартылған бағалы металдарды, Қазақстан Республикасының аумағында орналасқан (тұрған) жылжымалы және жылжымайтын мүлікті білдіреді.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банктер филиалдарының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банктері филиалдарының) ішкі міндеттемелері Қазақстан Республикасының резиденттері алдындағы міндеттемелерді білдіреді.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банктер филиалдарының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банктері филиалдарының) қаражатының бір бөлігін ішкі активтерге орналастыру бойынша коэффициентті есептеу мақсаттары үшін Әдістемелердің 79 және 80-тармақтарына сәйкес төмендегілердің:

активтер мен міндеттемелер туралы есеп деректеріне сәйкес резерв ретінде қабылданатын активтердің ең аз мөлшері, не

резерв ретінде қабылданатын активтердің 0,75-ке көбейтілген ең аз шамасы пайдаланылады.

82. Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) ішкі активтерінің, ішкі міндеттемелерінің орташа айлық шамасы мерзімі өткен берешек, есептелген сыйақы, дисконттар, сыйлықақылар, оң (теріс) түзетулер ескеріле отырып, Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) ішкі активтерінің, ішкі міндеттемелерінің жалпы сомасының тиісті есепті айдағы жұмыс күндерінің санына қатынасы ретінде есептеледі.

Резерв ретінде қабылданатын активтердің ең аз мөлшерінің (резерв ретінде қабылданатын активтердің) орташа айлық шамасы резерв ретінде қабылданатын активтердің ең аз мөлшерінің (резерв ретінде қабылданатын активтердің) жалпы сомасының тиісті есепті айдағы жұмыс күндерінің санына қатынасы ретінде есептеледі.

8-тарау. Ашық валюталық позиция лимиттерін есептеу әдістемесі

83. Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) ашық валюталық позициясының лимиттері мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{ВП1}{РҚА} \leq 12,5\%, \text{ мұндағы:}$$

ВП1 – Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А"-дан төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетел валюталары және "еуро" валютасы, сондай-ақ тазартылған қымбат металдар бойынша ашық валюталық позиция (ұзақ және қысқа);

РҚА – Әдістемелердің 2-тарауының 1-параграфына сәйкес есептелген резерв ретінде қабылданатын активтердің шамасы;

$$\frac{ВП2}{РҚА} \leq 5\%, \text{ мұндағы:}$$

ВП2 – Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А"-дан төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингілік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің шетел валюталары бойынша ашық валюталық позиция (ұзақ және қысқа);

РҚА – Әдістемелердің 2-тарауының 1-параграфына сәйкес есептелген резерв ретінде қабылданатын активтердің шамасы;

$$\frac{ВП3}{РҚА} \leq 25\%, \text{ мұндағы:}$$

ВП3 – валюталық нетто-позиция;

РҚА – Әдістемелердің 2-тарауының 1-параграфына сәйкес есептелген резерв ретінде қабылданатын активтердің шамасы.

84. Ашық валюталық позиция – бұл Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) талаптарының (міндеттемелерінің) жеке шет мемлекеттің (шет мемлекеттер тобының), стейблкоинде, валютасында немесе тазартылған бағалы металда сол шетел валютасында немесе тазартылған бағалы металда, стейблкоинде Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан

Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) міндеттемелерінен (талаптарынан) асып кетуі.

Ұзақ валюталық позиция – талаптар (активтер мен шартты талаптардың жиынтық сомасы) Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) сол шетел валютасында немесе тазартылған бағалы металда міндеттемелерінен (міндеттемелер мен шартты міндеттемелердің жиынтық сомасынан) асып кететін жеке шет мемлекеттің (шет мемлекеттер тобының), стейблкоинде, валютасындағы немесе тазартылған бағалы металдағы, стейблкоинде, ашық валюталық позиция.

Қысқа валюталық позиция – міндеттемелер (міндеттемелер мен шартты міндеттемелердің жиынтық сомасы) Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) сол шетел валютасында немесе тазартылған бағалы металда талаптарынан (активтер мен шартты талаптардың жиынтық сомасынан) асып кететін жеке шет мемлекеттің (шет мемлекеттер тобының), стейблкоинде, валютасындағы немесе тазартылған бағалы металдағы, стейблкоинде, ашық валюталық позиция.

Валюталық позициялар есебіне мөлшері валюталардың айырбастау бағамының (тазартылған бағалы металдар құнының) өзгеруімен анықталатын, теңгемен көрсетілген талаптар (активтер мен шартты талаптардың жиынтық сомасы), міндеттемелер (міндеттемелер мен шартты міндеттемелердің жиынтық сомасы) енгізіледі.

Мөлшері бір шетел валютасынан артық айырбастау бағамының өзгеруімен анықталатын, теңгемен көрсетілген талаптар (активтер, шартты және ықтимал талаптардың жиынтық сомасы), міндеттемелер (міндеттемелердің, шартты және ықтимал міндеттемелердің жиынтық сомасы) Әдістемелердің 85-тармағында белгіленген ашық валюталық позицияның ең төмен лимитін иеленетін шетел валютасындағы валюталық позициялар есебіне енгізіледі.

Әрбір шетел валютасы және (немесе) стейблкоин бойынша және әрбір тазартылған бағалы металл бойынша ашық валюталық позиция жеке есептеледі.

Жекелеген шет мемлекеттердің (шет мемлекеттер топтарының) валюталары (тазартылған бағалы металдар), бойынша ашық валюталық позицияларын есептеу кезінде бірінші кезекте активтер шоттарында халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптасқан резервтерді шегергенде және Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) міндеттемелері шоттарында ашылған әрбір шетел валютасы (тазартылған бағалы металы) бойынша шоттардың сальдосы есептеледі. Одан кейін халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес қалыптасқан резервтерді шегергенде, шартты талаптар шоттарында және шартты міндеттемелер шоттарында ашылған осы шетел валютасы (тазартылған бағалы металл) бойынша шоттар сальдосы анықталады.

Міндеттемелерден (талаптардан) шетел валютасындағы (тазартылған бағалы металдағы) талаптардың (міндеттемелердің) асып кетуін көрсететін сальдо жиынтықталады, ал алынған нәтиже Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) шетел валютасы (тазартылған бағалы металы) бойынша ашық позициясының мөлшерін және түрін анықтайды.

Шартты талаптар шоттарында және шартты міндеттемелер шоттарында ашылған жекелеген шет мемлекеттің (шет мемлекеттер тобының) валютасындағы туынды қаржы құралдары бойынша Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) ашық ұзақ және (немесе) қысқа позициясы резерв ретінде қабылданатын активтер мөлшерінің 50 (елу) пайызынан аспайды.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) ашық ұзақ және (немесе) қысқа позициясын есептеу мақсаттары үшін туынды қаржы құралдарының тізбесіне Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) жасаған мәміле споты енгізілмейді.

Туынды қаржы құралдары бойынша Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) ашық ұзақ және (немесе) қысқа позициясын есептеу мақсаттары үшін олар бойынша Ұлттық Банктің қарсы агенті болып табылатын туынды қаржы құралдарымен мәмілелер, 2 (екі) күн және одан аз валюталау күнімен валюталық құралдармен айырбастау операциялары, 2 (екі) күн және одан аз валюталау күнімен валюталық своп операциялары, базалық активтері ұлттық валютадан тұрмайтын валюталық жұп болып табылатын туынды қаржы құралдары енгізілмейді.

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) валюталық нетто-позициясы Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) барлық шетел валюталары (тазартылған бағалы металдары, стейблкоиндер) бойынша ұзақ позициясының жиынтық сомасы мен барлық шетел валюталары (тазартылған бағалы металдары, стейблкоиндер) және барлық шетел валюталары бойынша қысқа позициясының жиынтық сомасы арасындағы айырма ретінде есептеледі.

Шетел валютасында көрсетілген талаптар және міндеттемелер осы талаптар және міндеттемелер көрсетілген (белгіленген) шетел валюталары бөлігіндегі валюталық позициясы есебіне енгізіледі.

Мәмілені жасаған күн болып табылмайтын, болашақ валюталау күні бар валюталық операцияларды жүргізу кезінде осы сияқты валюталық операциялар осындай мәмілені жасаған күннен бастап валюталық позиция есебіне енгізіледі.

85. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы форвардтық келісімшарттарды Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының валюталық тәуекелін басқару мақсатында жасаған кезде және форвардтық келісімшарт бойынша контрагент мынадай талаптардың біріне сәйкес келген кезде олармен операциялар жасайды:

1) өз қызметін уәкілетті орган берген лицензияға сәйкес жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының резидент-қаржы ұйымы болып табылады;

2) Қазақстан Республикасының өзінің орналасқан жерінің елінде банк, сақтандыру ұйымы, инвестициялық компания, инвестициялық холдинг, инвестициялық банк, брокерлік компания, басқарушы компания, сенімгерлік басқару компаниясы, биржада қаржы құралдарымен немесе туынды қаржы құралдарымен сауда бойынша мүшелігі бар компания мәртебесі бар және Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымына мүше мемлекеттердің аумағында тіркелген бейрезидент заңды тұлғасы болып табылады;

3) Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) рейтинг агенттігінің "BB"-ден төмен емес кредиттік рейтингі немесе басқа рейтинг агенттіктерінің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар және Әдістемелерге 13-қосымшаға сәйкес оффшорлық аймақтарда тіркелмеген Қазақстан Республикасының бейрезиденті заңды тұлғасы болып табылады;

4) өзінің қаржы-шаруашылық қызметі үшін форвардтық келісімшарт жасасқан Қазақстан Республикасының резиденті-заңды тұлғасы болып табылады (контрагенттің төлем қабілеттілігіне, форвардтық келісімшарттың нысаналы мақсатына Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының жүргізген талдаумен, контрагенттің шоттары бойынша айналымдармен және (немесе) форвардтық келісімшарт жасасу мақсатын растайтын өзге де құжаттармен расталады);

5) дауыс беретін акцияларының немесе жарғылық капиталға қатысу үлестерінің 50 (елу) пайызынан астамы мемлекетке тиесілі Қазақстан Республикасының резиденті-заңды тұлғасы болып табылады.

Әдістемелердің осы тарауының мақсаттары үшін форвардтық келісімшарт мынадай факторлар (бірақ олармен шектелмей) негізінде валюталық тәуекелді басқару мақсатында жасалған деп танылады:

мәміле Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының активтерін немесе міндеттемелерін валюта бағамдарының қолайсыз қозғалысынан қорғауға бағытталған құрал болып табылады;

мәміле бойынша оны орындау үшін негіздер бар;

мәміле оның мазмұнына, экономикалық орындылығына немесе ресімделуіне объективті сұрақтар тудырмайды.

86. Ашық валюталық позицияның лимиттері есепті апта ішінде кез келген шетел валютасы (тазартылған қымбат металл, стейблкоиндер) бойынша шектен асып кеткен кезде кейінгі 3 (үш) апта ішінде бұзушылық жіберген Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалы) үшін бұзылған валюталар (тазартылған қымбат металдар, стейблкоиндер) бойынша ашық валюталық позицияларының лимиттері Әдістемелердің 10-тармағында белгіленген ашық валюталық позиция лимиттерінен 5 (бес) пайыздық тармаққа кемуімен айқындалады.

Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) жеке алынған шетел валютасы (тазартылған қымбат металл, стейблкоиндер) бойынша ашық валюталық позиция лимиттерінің бұзылуы мыналар болып есептелмейді:

0,09 (нөл бүтін жүзден тоғыз) пайыз шегінде;

Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалына (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам Банкінің филиалына) қатыссыз себептер бойынша Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы) берген қарыз валютасының сот шешімі бойынша өзгеруі бөлігінде.

Егер Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалына (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалына) байланысты емес сот шешімі бойынша Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалына (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалына) берген қарыз валютасының өзгеру бөлігінде Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалы) ашық валюталық позицияларының лимиттерін асырған болса, Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалы) ол туралы тез арада уәкілетті органға хабарлап, көрсетілген шектен асып кету айқындаған күннен бастап 3 (үш) ай ішінде жою бойынша міндеттемелер қабылдайды. Егер осы шектен асып кету көрсетілген мерзімде жойылмаған жағдайда онда валюталар бойынша ашық валюталық позиция лимиттерінің асып кетуі көрсетілген асып кету анықталған күннен бастап мұндай қалыптың бұзылуы ретінде қарастырылады.

9-тарау. Қазақстан Республикасының бейрезидент банктері филиалдарының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктері филиалдарының) тәуекелдерін барынша азайту лимиттері

87. Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалы) үшін мынадай лимиттер белгіленсін:

1) негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен артық ұлғайту;

2) негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды 61 (алпыс бір) күннен күнтізбелік 90 (тоқсан) күнге дейін ұлғайту;

3) жұмыс істемейтін қарыздардың Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) кредиттік портфелінің жалпы көлеміне қатысты асып кетуі;

4) жиынтық дебиторлық берешектегі жұмыс істемейтін дебиторлық берешек үлесін ұлғайту;

5) активтердің рентабельділігі коэффициентін төмендету;

6) "репо" операцияларының бағалы қағаздармен орташа айлық мәнінің жиынтық міндеттемелердің орташа айлық мәніне қатынасының асып кетуі.

Осы тармақтың мақсаттары үшін:

қарыздар деп банктерге және банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдарға берілген қарыздар, жеке тұлғаларға берілген қарыздар, дара кәсіпкерлерге берілетін қарыздарды қоса алғанда, жеке тұлғаларға берілетін қарыздар, шағын және орта кәсіпкерлік субъектілеріне берілетін қарыздарды қоса алғанда, заңды тұлғаларға берілетін қарыздар және "кері репо" операциялары түсініледі;

қарыздар, кредиттік портфель және дебиторлық берешек халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптарына сәйкес қалыптастырылған дисконттар мен сыйлықақылардың, түзетулер мен провизиялардың (резервтердің) шоттарын есепке алмай есептеледі;

жұмыс істемейтін қарыздар деп Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 36994 болып тіркелген Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 2025 жылғы 29 қыркүйектегі № 61 қаулысымен бекітілген Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына және Қазақстан Республикасының бухгалтерлік есеп және қаржылық есептілік туралы заңнамасының талаптарына сәйкес Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарында және провизиялар (резервтер) құру қағидаларында (бұдан әрі – № 61 қағидалар) белгіленген өлшемдерге сәйкес құнсыздану белгілері анықталған қарыздар түсініледі, бастапқы тану сәтінде құнсыздану туралы растау болған қарыздар түріндегі сатып алынған немесе құрылған қаржы активтері;

жұмыс істемейтін дебиторлық берешек деп Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарында және № 61 қағидаларда белгіленген өлшемдерге сәйкес келетін

құнсыздану белгілері анықталған дебиторлық берешек, бастапқы тану сәтінде құнсыздану туралы растау болған дебиторлық берешек түріндегі сатып алынған немесе құрылған қаржы активтері түсініледі.

88. Уәкілетті орган Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 1), 2), 3), 4) және 6) тармақшаларында көзделген лимиттердің Әдістемелердің 93-тармағының 1), 2), 3) және 5) тармақшаларында көрсетілген деңгейден жоғары асып кетуін не Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 5) тармақшасында көзделген лимиттен, Әдістемелердің 93-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген деңгейден төмендеуін анықтаған кезде Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы) және (немесе) оның Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі мақұлдау үшін уәкілетті органға 3 (үш) жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) қаржылық орнықтылығын арттыру, қаржылық жағдайының нашарлауына және банк қызметіне байланысты тәуекелдердің ұлғаюына жол бермеу жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлейді және ұсынады.

Іс-шаралар жоспары төмендегілермен шектелмей келесі ақпаратты қамтиды:

Лимитті егжей-тегжейлі талдау;

Лимиттің болжамы, осы болжамның негіздемесі және Лимиттің Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы) қызметіне теріс әсері;

Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) қызметіне қауіп төндірмейтін және қосымша тәуекелдер туғызбайтын деңгейге дейін жеткізуді көздейтін Лимитті жақсарт бойынша шаралар;

Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көзделген Лимит анықталған кезде әрбір есепті кезеңде, оның ішінде жеке және заңды тұлғалар бойынша өткізуге жоспарланатын іс-шаралар;

оның әрбір тармағы бойынша іс-шаралар жоспарын орындау мерзімдері;

іс-шаралар жоспарының орындалуына жауапты басшы қызметкерлердің тізбесі (іс-шаралар жоспарының әрбір тармағы бойынша орындалуына жауапты басшы қызметкерлерді көрсете отырып).

Уәкілетті орган іс-шаралар жоспарын ол ұсынылған күннен бастап 10 (он) жұмыс күні ішінде келісуді жүзеге асырады.

Егер іс-шаралар жоспарында белгіленген шаралар іс-шаралар жоспарында белгіленген мерзімде жойылмаса, Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 1), 2), 3), 4) және 6) тармақшаларында көзделген лимиттердің Әдістемелердің 93-тармағының 1), 2), 3) және 5) тармақшаларында көрсетілген деңгейден жоғары асып кету не Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 5) тармақшасында көзделген лимиттің

Әдістемелердің 93-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген деңгейден төмендеуі осы лимиттердің асып кеткені не төмендегені анықталған күннен бастап оларды бұзу ретінде қарастырылады.

89. Уәкілетті орган Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы) және (немесе) оның Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі ұсынған іс-шаралар жоспарын қарайды.

Уәкілетті орган Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы) және (немесе) оның Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі қарауға ұсынған іс-шаралар жоспарымен келіспеген кезде уәкілетті орган Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының және (немесе) оның Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің) атына іс-шаралар жоспары бойынша жазбаша ескертулер жібереді және (немесе) іс-шаралар жоспарын пысықтау мақсатында бірлескен талқылаулар жүргізеді.

Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы) және (немесе) оның Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі уәкілетті органның хатында көрсетілген мерзімдерде уәкілетті органның ескертулерін жою үшін іс-шаралар жоспарын түзетеді немесе мұндай ескертулермен келіспеген жағдайда уәкілетті органға өзінің негіздемелерін жазбаша нысанда ұсынады.

90. Уәкілетті орган Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы) және (немесе) оның Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі ұсынған іс-шаралар жоспарын осы қаулының 88-тармағының бірінші бөлігіне сәйкес іс-шаралар жоспары ұсынылған күннен бастап 30 (отыз) жұмыс күнінен аспайтын мерзімде жазбаша нысанда мақұлдайды немесе мақұлдамайды.

91. Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 1), 2), 3), 4) және 6) тармақшаларында көзделген лимиттердің Әдістемелердің 93-тармағының 1), 2), 3) және 5) тармақшаларында көрсетілген деңгейден жоғары асып кетуін не Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 5) тармақшасында көзделген лимиттің Әдістемелердің 93-тармағының 4) тармақшасында көрсетілген деңгейден төмен болуын дербес анықтаған жағдайда Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы) және (немесе) оның Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі олар анықталған күннен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде уәкілетті органға осы қаулының 88-тармағының екінші бөлігінде көзделген іс-шаралар жоспарын ұсынады.

92. Іс-шаралар жоспары:

1) Әдістемелердің 88-тармағы бірінші бөлігінің 1) және (немесе) 2) тармақшаларында көзделген Лимиттер бойынша:

несие портфелінің сапасына теріс әсер болмаған кезде есебі Әдістемелердің 94-тармағына сәйкес жүзеге асырылатын Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы) және Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көзделген Лимиттен асып кетудің анықталуы болмаған кезде немесе;

Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көзделген Лимит анықталған кезде;

2) уәкілетті органның стресстік сценарийлері бойынша жыл сайын өткізілетін стресс-тестілеу нәтижелері бойынша Әдістемелердің 87-тармағының бірінші бөлігінің 1) және 5) тармақшаларында көзделген Лимиттердің асып кетуі анықталған кезде ұсынылмайды.

93. Іс-шаралар жоспарында көзделген факторды жақсарту бойынша шаралар:

1) Әдістемелердің 88-тармағы бірінші бөлігінің 1) және 2) тармақшаларында көзделген Лимиттер бойынша, Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көзделген Лимиттен асып кету болмаған кезде - Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республиканың бейрезидент ислам банкі филиалының) несие портфеліндегі жұмыс істемейтін қарыздардың үлесін банктің несие портфелінің 10 (он) пайызынан аспайтын деңгейге дейін жеткізуге;

2) Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 3) тармақшасында көзделген Лимит бойынша - жұмыс істемейтін қарыздардың Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) несие портфелінің жалпы көлеміне қатынасын несие портфельнің 10 (он) пайызынан аз деңгейге дейін төмендетуге;

3) Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 4) тармақшасында көзделген Лимит бойынша - жиынтық дебиторлық берешектегі жұмыс істемейтін дебиторлық берешектің үлесін 50 (елу) пайыздан аспайтын деңгейге дейін жеткізуге;

4) Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 5) тармақшасында көзделген Лимит бойынша - активтердің рентабельділік коэффициентін кемінде 0,2 (нөл бүтін оннан екі) пайыз деңгейіне дейін жеткізуге;

5) Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 6) тармақшасында көзделген Лимит бойынша - бағалы қағаздармен "репо" операцияларының орташа айлық мәнінің жиынтық міндеттемелердің орташа айлық мәніне қатынасын:

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап жиынтық міндеттемелердің 35 (отыз бес) пайызынан аз;

2026 жылғы 1 шілдеден бастап жиынтық міндеттемелердің 25 (жиырма бес) пайызынан аз деңгейге дейін төмендетуге бағытталған.

94. Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) несие портфелінің сапасына жұмыс істемейтін қарыздардың банктің несие портфеліне қатынасының 10 (он) пайыз деңгейінен асып кетуі теріс әсер етеді, ол Әдістемелердің 87-тармағының бірінші бөлігі 1) және 2) тармақшаларда көзделген Лимиттердің өзгеру серпіні соңғы қатарынан күнтізбелік 6 (алты) ай бойы жалғасқан кезде алдағы күнтізбелік 12 (он екі) айға қалыптасады.

Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) несие портфелінің сапасына теріс әсер:

Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 1) тармақшасының мақсаттары үшін мынадай формула бойынша:

$$МҚ_{12}^{90} = (МҚ_6^{90} - МҚ_0^{90}) * 2 + МҚ_6^{90},$$

$$НП_{12} = (НП_6 - НП_0) * 2 + НП_6,$$

$$\frac{МҚ_{12}^{90} + (ЖҚ_6 - МҚ_6^{90})}{НП_{12}} \geq 10\%, \text{ мұндағы:}$$

МҚ⁹⁰ (ай) - негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен асатын мерзімі өткен берешегі бар қарастырылып отырған кезеңнің белгілі бір айының соңындағы қарыздар;

ЖҚ (ай) – қарастырылып отырған кезеңнің белгілі бір айының соңындағы жұмыс істемейтін қарыздар;

НП (ай) - қарастырылып отырған кезеңнің белгілі бір айының соңындағы несие портфелі;

осы қаулының 1-тармағы бірінші бөлігінің 2) тармақшасының мақсаттары үшін мынадай формула бойынша:

$$МҚ_{12}^{61-90} = (МҚ_6^{61-90} - МҚ_0^{61-90}) * 2 + МҚ_6^{61-90},$$

$$НП_{12} = (НП_6 - НП_0) * 2 + НП_6,$$

$$МҚ_{12}^{90} = \frac{МҚ_6^{90} + МҚ_{12}^{61-90}}{НП_{12}}, \text{ мұндағы:}$$

МҚ⁶¹⁻⁹⁰ (ай) - есепті кезеңнің алдындағы қатарынан 6 (алты) күнтізбелік ай үшін негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша 61 (алпыс бір) күннен күнтізбелік 90 (тоқсан) күнге дейінгі мерзімі өткен берешегі бар қарастырылып отырған кезеңнің белгілі бір айының соңындағы қарыздар;

МК90 (ай) - негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен асатын мерзімі өткен берешегі бар қарастырылып отырған кезеңнің белгілі бір айының соңындағы қарыздар;

НП (ай) - қарастырылып отырған кезеңнің соңындағы несие портфелі.

95. Уәкілетті орган Әдістемелердің 87-тармағының бірінші бөлігінде көзделген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) Лимиттерін айқындау үшін ай сайын есептіліктің дерекқорында банктің қызметіне талдау жүргізеді;

96. Лимиттерді айқындау мынадай әдістеме бойынша жүзеге асырылады:

1) негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен асатын мерзімі өткен берешегі қарыздарды қатарынан 6 (алты) ай ішінде ұлғайту мынадай формула бойынша есептеледі:

$$МК_6^{90} > МК_5^{90} > МК_4^{90} > МК_3^{90} > МК_2^{90} > МК_1^{90} > МК_0^{90}$$

МК90 (ай) - негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен асатын мерзімі өткен берешегі бар, қаралатын кезеңнің белгілі бір айының соңындағы қарыздар.

Осы тармақшада көрсетілген көрсеткіштің қаралып отырған кезеңде оның сатылап өсуі болмаған кезде, есепті кезеңде 5 (бес) және одан да көп пайыздық тармаққа ұлғаюы мынадай формула бойынша есептелетін Лимиттің болуы болып табылады:

$$\frac{МК_6^{90} - МК_0^{90}}{МК_0^{90}} \geq 5\%;$$

2) негізгі борыш және (немесе) қарыздар бойынша есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 61 (алпыс бір) күннен бастап 90 (тоқсан) күнге дейін мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды қатарынан 6 (алты) ай ішінде олар бойынша қалыптастырылған резервтерді есепке алмағанда 5 (бес) және одан да көп пайызға ұлғайту мынадай формула бойынша есептеледі:

$$МК_6^{61-90} > МК_5^{61-90} > МК_4^{61-90} > МК_3^{61-90} > МК_2^{61-90} > МК_1^{61-90} > МК_0^{61-90}, \text{ мұнда:}$$

МК61-90 (ай) - негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 61 (алпыс бір) күннен бастап күнтізбелік 90 (тоқсан) күнге дейінгі мерзімі

өткен берешегі бар, қарастырылып отырған кезеңнің белгілі бір айының соңындағы қарыздар.

Осы көрсеткіштің қарастырылып отырған кезеңде сатылап өсуі болмаған кезде, оның есепті кезеңде 5 (бес) және одан да көп пайызға ұлғаюы Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады және мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{МК_6^{61-90} - МК_0^{61-90}}{МК_0^{61-90}} \geq 5\%, \text{ мұнда:}$$

3) жұмыс істемейтін қарыздардың Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) несие портфелінің жалпы көлеміне қатынасының артуы мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{ТҚ}{НП} \geq 10\%, \text{ мұнда:}$$

ТҚ – қарастырылып отырған кезеңнің соңындағы жұмыс істемейтін қарыздар;

НП - қарастырылып отырған кезеңнің соңындағы несие портфелі;

4) қатарынан 6 (алты) ай ішінде жиынтық дебиторлық берешектегі жұмыс істемейтін дебиторлық берешек үлесінің ұлғаюы мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{ЖДБ_6}{ДБ_6} > \frac{ЖДБ_5}{ДБ_5} > \frac{ЖДБ_4}{ДБ_4} > \frac{ЖДБ_3}{ДБ_3} > \frac{ЖДБ_2}{ДБ_2} > \frac{ЖДБ_1}{ДБ_1} > \frac{ЖДБ_0}{ДБ_0}$$

$$\frac{ЖДБ_6}{ДБ_6} \geq 50\% \text{ және } \frac{ДБ_6}{А_6} \geq 10\% \text{ мұнда:}$$

ЖБД (ай) – қарастырылып отырған кезеңнің белгілі бір айының соңындағы жұмыс істемейтін дебиторлық берешек;

БД (ай) – қарастырылып отырған кезеңнің белгілі бір айының соңындағы жиынтық дебиторлық берешек;

А (ай) - қарастырылып отырған кезеңнің белгілі бір айының соңындағы жиынтық активтер.

Осы тармақшада көрсетілген көрсеткіштің қарастырылып отырған кезеңде оның сатылап өсуі болмаған кезде есепті кезеңде 5 (бес) және одан да көп пайыздық тармаққа ұлғаюы, сондай-ақ Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) қаржылық жағдайының нашарлауына ықпал ететін фактор болып табылады, ол мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{ЖДБ_6}{ДБ_6} - \frac{ЖДБ_0}{ДБ_0} \geq 5\%$$

Жиынтық дебиторлық берешектегі жұмыс істемейтін дебиторлық берешек үлесінің ұлғаюы жиынтық дебиторлық берешектің төмендеуі нәтижесінде туындаған жағдайда, осы тармақшада көзделген Лимит Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалына (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалына) қолданылмайды;

5) қатарынан 6 (алты) ай ішінде активтердің кірістілік коэффициентінің 2 (екі) және одан да көп рет 0,2 (нөл бүтін оннан екі) пайыздан төмен азаюы.

Активтердің рентабельділік коэффициенті жылдық мәнде бөлінбеген таза пайданың (өтелмейтін шығынның) мынадай формула бойынша активтердің орташа шамасына қатынасы ретінде есептеледі:

$$ROA_n = \frac{БТК(ОТШ)_n}{Аорт_n} * T_k, \text{ мұнда:}$$

БТП (ӨШ) (n) - табыс салығын төлегеннен кейін ағымдағы кірістердің (шығыстардың) ағымдағы шығыстардан (кірістерден) асып кетуі;

ОрА (n) - белгілі бір қарастырылып отырған кезеңдегі активтердің орташа шамасы;

Тк - мынадай формула бойынша есептелетін түзету коэффициенті:

$$T_k = \frac{12}{M}, \text{ мұнда:}$$

М - тиісті қаржы жылының басынан бері өткен айлардың саны.

Активтердің орташа шамасы тиісті жылдың өткен айлары үшін активтер мөлшерінің сомасының тиісті жылдың өткен айларының санына қатынасы ретінде мынадай формула бойынша есептеледі:

$$A_{орт_n} = \frac{A_0 + A_1 + \dots + A_n}{n+1}, \text{ мұнда:}$$

$A_{орт}(n)$ - белгілі бір қарастырылып отырған кезеңдегі активтердің орташа шамасы;

$A(0, 1 \dots n)$ - белгілі бір айдың соңындағы активтердің мөлшері;

n - тиісті қаржы жылының басынан бері өткен айлар саны;

б) бағалы қағаздармен "репо" операцияларының орташа айлық мәнінің жиынтық міндеттемелердің орташа айлық мәніне қатынасы мынадай формула бойынша есептеледі:

$$\frac{КР}{МІН} \geq 45\%, \text{ мұнда}$$

КР - тиісті есепті айдағы жұмыс күндерінің санына есепті айдың әрбір жұмыс күні үшін "репо" операцияларының баланстық құнының сомасы ретінде есептелетін бағалы қағаздармен "репо" операцияларының орташа айлық мәні;

БМ - есепті айдың әрбір жұмыс күні үшін жиынтық міндеттемелердің баланстық құнының сомасы ретінде есептелетін жиынтық міндеттемелердің тиісті есепті айдағы жұмыс күндерінің санына орташа айлық мәні.

"Репо" операцияларының бағалы қағаздармен орташа айлық мәнінің осы тармақшада көрсетілген жиынтық міндеттемелердің орташа айлық мәніне қатынасының мәні:

2026 жылғы 1 қаңтардан бастап жиынтық міндеттемелердің 35 (отыз бес) пайызынан аспайды;

2026 жылғы 1 шілдеден бастап жиынтық міндеттемелердің 25 (жиырма бес) пайызынан аспайды.

Осы тармақтың 5) тармақшасының талаптары, егер осы қаулыда көзделген резерв ретінде қабылданатын активтердің жеткіліктілік коэффициенті (k_1) 0,13-ке тең немесе одан төмен (нөл бүтін жүзден он үш) болған жағдайда, Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалына қолданылады.

Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының бөлінбеген таза пайдасы (өтелмеген шығыны) деп Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы қызметінің нәтижесі (таза кірістер немесе таза шығыстар) түсініледі.

97. Әдістемелердің 87-тармағы бірінші бөлігінің 1) және 5) тармақшаларында көзделген факторлардың есебіне енгізілген көрсеткіштер уәкілетті орган жыл сайын 1 ақпанға дейін жүйелік маңызы бар ұйымдардың тізіміне енгізілген, олар нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 19925 болып тіркелген "Қаржы ұйымдарын жүйелік маңызы бар ұйымдар қатарына жатқызу қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2019 жылғы 23 желтоқсандағы № 240 қаулысына сәйкес жүйелік маңызы бар деп танылуы мүмкін әлеуетті банктердің тізіміне беретін уәкілетті органның сценарийлерімен есепті жылдың 1 сәуірінен кешіктірілмейтін мерзімде стресс-тестілеуді өткізу және оның нәтижелерін уәкілетті органға ұсыну үшін толықтырылады.

Қазақстан Республикасының
бейрезидент банктерінің
филиалдары (оның ішінде
Қазақстан Республикасының
бейрезидент ислам банктерінің
филиалдары) үшін
пруденциялық нормативтер
мен лимиттерді есептеу
әдістемелеріне
1-қосымша

Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы активтерінің кестесі

№	Баптардың атауы	Кредиттік тәуекел дәрежесі пайызбен
I топ		
1	Қолма-қол теңге	0
2	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің қолма-қол шетел валютасы	0
3	Тазартылған бағалы металдар	0
4	Қазақстан Республикасының Үкіметіне берілген қарыздар	0
5	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	0
6	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне берілген қарыздар	0

7	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	0
8	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	0
9	"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамына берілген қарыздар	0
10	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі салымдар және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне өзге де талаптар	0
11	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріндегі салымдар	0
12	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар, Еуразиялық Даму Банкіндегі Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен салымдар	0
13	Қазақстан Республикасы Үкіметінің дебиторлық берешегі	0
14	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарының салықтар мен бюджетке төленетін басқа да төлемдер бойынша дебиторлық берешегі	0
15	Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банк шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары	0

16	Нұр-Сұлтан және Алматы қалаларының жергілікті атқарушы органдары шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары	0
17	Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар рыногы туралы заңнамасына сәйкес "Қазақстан Даму Банкі" акционерлік қоғамы шығарған бағалы қағаздар, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры", "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі", "Проблемалық кредиттер қоры" акционерлік қоғамдары шығарған бағалы қағаздар және Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен номинирленген Еуразиялық даму банкі шығарған бағалы қағаздар	0
18	Кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының жүз пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкке тиесілі заңды тұлға шығарған бағалы қағаздар	0
19	Standard & Poor's (Стандарт энд Пуэрс) агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар	0
20	Standard & Poor's (Стандарт энд Пуэрс) агенттігінің "AA-" төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	0
21	Standard & Poor's (Стандарт энд Пуэрс) агенттігінің "BBB" төмен емес ұзақ мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған	0

	ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктерге ашық корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	
22	Тәуекелдің I тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы	0
II топ		
23	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AA-" төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің қолма-қол шетел валютасы	20
24	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A-" ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	20
25	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A-" ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	20
26	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A-" ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	20
27	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына берілген қарыздар	20
28	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына берілген қарыздар	20

29	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдарға берілген қарыздар	20
30	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А+"-тен "А"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріндегі салымдар	20
31	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А+"-тен "А"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар	20
32	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдардағы салымдар	20
33	Тәуекелдің І тобына жатқызылған дебиторлық берешекті қоспағанда, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарының дебиторлық берешегі	20
34	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдардың дебиторлық берешегі	20
35	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А+"-тен "А"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар	20

36	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	20
37	Нұр-Сұлтан және Алматы қалаларының жергілікті атқарушы органдары шығарған мемлекеттік бағалы қағаздарын қоспағанда Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдары шығарған мемлекеттік бағалы қағаздар	20
38	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AA"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған бағалы қағаздар	20
39	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AA"-тен төмен емес борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдар шығарған бағалы қағаздар	20
40	Банк активтер мен міндеттемелер туралы есепте көрсететін және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AAA"-тен "AA"-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің ұлттық шкаласы бойынша "kzAAA"-тен "kzAA"-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	20
41	Тәуекелдің II тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы	20

III топ		
42	Тазартылмаған бағалы металдар	50
43	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	50
44	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	50
45	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	50
46	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейін төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына берілген қарыздар	50
47	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдарға берілген қарыздар	50
48	Тұрғын үй салу не оны сатып алу және (немесе) жөндеу мақсатында жеке тұлғаларға берілген қарыздар (бұдан әрі – ипотекалық тұрғын үй қарыздары), олар мынадай шартқа сәйкес келеді: берілген ипотекалық тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы кепіл құнының 50 (елу) пайызынан аспайды	35

49	Кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының жүз пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі заңды тұлғаның сатып алу үшін белгіленген талаптарына сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары, сондай-ақ олар бойынша сыйақылар	35
50	Кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының жүз пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі заңды тұлғаға қайта берілген ипотекалық тұрғын үй қарыздары бойынша талаптар	35
51	Мынадай талаптарға сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары: берілген ипотекалық тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы қоса алғанда кепіл құнының 51 (елу бір) пайызынан 85 (сексен бес) пайызына дейін қоса алғандағы шекте болады	50
52	Басқа да ипотекалық тұрғын үй қарыздары	100
53	Олар бойынша қарыздардың өтелмеген бөлігінен халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес 35 (отыз бес) пайыздан аз провизиялар (резервтер) қалыптастырылған Қазақстан Республикасының резиденттеріне (жеке тұлғаларға берілген ипотекалық тұрғын үй қарыздарын, сондай-ақ кепілсіз тұтынушылық қарыздарды қоспағанда) берілген, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар	100
	Олар бойынша қарыздардың өтелмеген бөлігінен халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес 35 (отыз	

54	бес) пайыздан көп және 50 (елу) пайыздан аз провизиялар (резервтер) қалыптастырылған Қазақстан Республикасының резиденттеріне (жеке тұлғаларға берілген ипотекалық тұрғын үй қарыздарын, сондай-ақ кепілсіз тұтынушылық қарыздарды қоспағанда) берілген, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар	75
55	Олар бойынша қарыздардың өтелмеген бөлігінен халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес 50 (елу) пайыздан көп провизиялар (резервтер) қалыптастырылған Қазақстан Республикасының резиденттеріне (жеке тұлғаларға берілген ипотекалық тұрғын үй қарыздарын, сондай-ақ кепілсіз тұтынушылық қарыздарды қоспағанда) берілген, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар қарыздар	50
56	Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 29 қазандағы Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес шағын немесе орта кәсіпкерлікке жатқызылған субъектілерге берілген, мынадай өлшемшарттарға сәйкес келетін қарыздар: 1) қарыз сомасы резерв ретінде қабылданатын активтердің 0,02 (нөл бүтін жүзден екі) пайызынан аспайды; 2) қарыз валютасы – теңге	75
57	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріндегі салымдар	50
	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB-"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік	

58	агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар	50
59	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдардағы салымдар	50
60	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдардың дебиторлық берешегі	50
61	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар	50
62	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	50
63	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен бастап "A"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған бағалы қағаздар	50
64	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдар шығарған бағалы қағаздар	50

65	Банк активтер мен міндеттемелер туралы есепте көрсететін және Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің ұлттық шәкілі бойынша "kzA+"-тен "kzA"-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	50
66	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB-"-тан "BB"-ке дейін (қоса алғанда) борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент банктеріне немесе Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB-"-ке "BB+"-ке дейін (қоса алғанда) борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банкке ашылған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	50
67	"Қазақстан қор биржасы" акционерлік қоғамына талаптар	50
68	Тәуекелдің III тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы (осы кестенің 49 және 50-жолдарында көрсетілген активтер бойынша есептелген сыйақыны қоспағанда)	50
IV топ		
69	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	100

70	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	100
71	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	100
72	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік органдарына берілген қарыздар	100
73	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдарға, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдарға және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент-ұйымдарға берілген қарыздар	100
74	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық банктеріндегі салымдар	100

75	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар	100
76	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдардың, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдардағы және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BB"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдардағы салымдар	100
77	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдардың, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдардың және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BB"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдардың дебиторлық берешегі	100
78	Жеке тұлғалардың дебиторлық берешегі	100
79	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметтері шығарған мемлекеттік мәртебесі бар бағалы қағаздар	100

80	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BB-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік органдары шығарған бағалы қағаздар	100
81	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B-"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	100
82	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A-"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтинг агенттіктерінің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдар, тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдар және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BB-"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтинг агенттіктерінің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдар шығарған бағалы қағаздар	100
83	Банк активтер мен міндеттемелер туралы есепте көрсететін және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB-"-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің ұлттық шкаласы бойынша "kzBBB+"-тен "kzBBB-"-ға дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	100

84	"Стрестік активтер қоры" акционерлік қоғамының арнайы қаржы компаниясы шығарған бағалы қағаздар	100
85	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB-" төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының резидент банктеріне немесе Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+" төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банкке ашылған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	100
86	IV тәуекелдер тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы	100
87	Төлемдер бойынша есептеулер	100
88	Негізгі құрал-жабдықтар	100
89	Материалдық қорлар	100
90	Сыйақы және шығыстар сомасын алдын ала төлеу	100
V топ		
91	Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің қаржылық есептілігін халықаралық қаржы есеп стандарттарына сәйкес жасаған кезде қаржылық есептілігі шоғырландырылатын заңды тұлғалардың акцияларына (жарғылық капиталдағы қатысу үлесіне), мерзімсіз қаржы құралдарына, реттелген борышына банктің инвестициялары	100
92	Әрқайсысы Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің қаржылық есептілігін жасаған кезде қаржылық есептілігі шоғырландырылмайтын заңды тұлғаның шығарылған акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (оннан) кем пайызын құрайтын, резерв ретінде қабылданатын активтердің 10 (он) пайызынан	100

	аспайтын банктің барлық инвестицияларының сомасы	
93	Банк шығарылған акциялардың (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызы және Әдістемелердің 8-тармағында көрсетілген реттеуіш түзетулер қолданылғаннан кейін банктің резерв ретінде қабылданатын активтері айырмасының және Әдістемелердің 8-тармағының үшінші, төртінші және бесінші абзацтарында көрсетілген резерв ретінде қабылданатын активтерден шегерілуі тиіс соманың жиынтығында 17,65 (он жеті бүтін жүзден алпыс бес) пайызынан аспайтын шегерілетін уақыт айырмаларына қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің бөлігі бар қаржы ұйымының жай акцияларына банктің инвестицияларының сомасы	250
94	Standard & Poor's (Стандарт энд Пуэр) агенттігінің "B"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне берілген қарыздар	150
95	Standard & Poor's (Стандарт энд Пуэр) агенттігінің "B"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне берілген қарыздар	150
96	Standard & Poor's (Стандарт энд Пуэр) агенттігінің "B"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына берілген қарыздар	150
97	Standard & Poor's (Стандарт энд Пуэр) агенттігінің "BB"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі	150

	рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына берілген қарыздар	
98	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB-"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдарға және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдарға берілген қарыздар	150
99	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "B-"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріндегі салымдар	150
100	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "B-"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарындағы салымдар	150
101	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB-"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдардағы, және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдардағы салымдар	150
	Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдарындағы салымдар: 1) Андорра Князьдігі; 2) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана); 3) Антигуа және Барбуда мемлекеті; 4) Багам аралдары достастығы; 5) Барбадос мемлекеті; 6) Бахрейн мемлекеті; 7) Белиз мемлекеті;	

- 8) Бруней Даруссалам мемлекеті;
- 9) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласы аумағы бөлігінде ғана);
- 10) Вануату Республикасы;
- 11) Гватемала Республикасы;
- 12) Гренада мемлекеті;
- 13) Джибути Республикасы;
- 14) Доминикан Республикасы;
- 15) Жаңа Зеландия (Кука және Ниуэ аралдары аумағы бөлігінде ғана);
- 16) Индонезия Республикасы;
- 17) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана);
- 18) Кипр Республикасы;
- 19) Комор Аралдары Федералды Ислам Республикасы;
- 20) Коста-Рика Республикасы;
- 21) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана);
- 22) Либерия Республикасы;
- 23) Лихтенштейн Князьдігі;
- 24) Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана);
- 25) Маврикий Республикасы;
- 26) Мальдив Республикасы;
- 27) Мальта Республикасы;
- 28) Маршалл аралдары Республикасы;
- 29) Монако Князьдігі;
- 30) Мьянма Одағы;
- 31) Науру Республикасы;
- 32) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана);
- 33) Нигерия Федеративтік Республикасы;
- 34) Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана);
- 35) Палау Республикасы;
- 36) Панама Республикасы;
- 37) Самоа Тәуелсіз мемлекеті;
- 38) Сейшел аралдары Республикасы;
- 39) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті;

	40) Сент-Китс және Невис Федерациясы; 41) Сент-Люсия мемлекеті; 42) Тонга Корольдігі; 43) Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана) : Ангилья аралдары; Бермуд аралдары; Британдық Виргин аралдары; Гибралтар; Кайман аралдары; Монтсеррат аралы; Теркс және Кайкос аралдары; Мэн аралы; Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары) ; 44) Филиппин Республикасы; 45) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы;	
103	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BB-"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдардың және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдардың дебиторлық берешегі	150
	Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдарының дебиторлық берешегі: 1) Андорра Князьдігі; 2) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана); 3) Антигуа және Барбуда мемлекеті; 4) Багам аралдары достастығы; 5) Барбадос мемлекеті; 6) Бахрейн мемлекеті; 7) Белиз мемлекеті; 8) Бруней Даруссалам мемлекеті;	

- 9) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласы аумағы бөлігінде ғана);
- 10) Вануату Республикасы;
- 11) Гватемала Республикасы;
- 12) Гренада мемлекеті;
- 13) Джибути Республикасы;
- 14) Доминикан Республикасы;
- 15) Жаңа Зеландия (Кука және Ниуэ аралдары аумағы бөлігінде ғана);
- 16) Индонезия Республикасы;
- 17) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана);
- 18) Кипр Республикасы;
- 19) Комор Аралдары Федералды Ислам Республикасы;
- 20) Коста-Рика Республикасы;
- 21) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана);
- 22) Либерия Республикасы;
- 23) Лихтенштейн Князьдігі;
- 24) Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана);
- 25) Маврикий Республикасы;
- 26) Мальдив Республикасы;
- 27) Мальта Республикасы;
- 28) Маршалл аралдары Республикасы;
- 29) Монако Князьдігі;
- 30) Мьянма Одағы;
- 31) Науру Республикасы;
- 32) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана);
- 33) Нигерия Федеративтік Республикасы;
- 34) Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана);
- 35) Палау Республикасы;
- 36) Панама Республикасы;
- 37) Самоа Тәуелсіз мемлекеті;
- 38) Сейшел аралдары Республикасы;
- 39) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті;

	40) Сент-Китс және Невис Федерациясы; 41) Сент-Люсия мемлекеті; 42) Тонга Корольдігі; 43) Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана) : Ангилья аралдары; Бермуд аралдары; Британдық Виргин аралдары; Гибралтар; Кайман аралдары; Монтсеррат аралы; Теркс және Кайкос аралдары; Мэн аралы; Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары) ; 44) Филиппин Республикасы; 45) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы	
105	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "B"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған бағалы қағаздар	150
106	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BB"-тен төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған бағалы қағаздар	150
107	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "B"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған бағалы қағаздар	150
108	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BB"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдар және тиісті рейтингтік бағасы жоқ	150

	бейрезидент ұйымдар шығарған бағалы қағаздар	
109	Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдары шығарған бағалы қағаздар: 1) Андорра Князьдігі; 2) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана); 3) Антигуа және Барбуда мемлекеті; 4) Багам аралдары достастығы; 5) Барбадос мемлекеті; 6) Бахрейн мемлекеті; 7) Белиз мемлекеті; 8) Бруней Даруссалам мемлекеті; 9) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласының аумағы бөлігінде ғана); 10) Вануату Республикасы; 11) Гватемала Республикасы; 12) Гренада мемлекеті; 13) Джибути Республикасы; 14) Доминикан Республикасы; 15) Жаңа Зеландия (Кук және Ниуэ аралдарының аумақтары бөлігінде ғана); 16) Индонезия Республикасы; 17) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 18) Кипр Республикасы; 19) Комор Аралдары Федералды Ислам Республикасы; 20) Коста-Рика Республикасы; 21) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана); 22) Либерия Республикасы; 23) Лихтенштейн Князьдігі; 24) Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана); 25) Маврикий Республикасы; 26) Мальдив Республикасы; 27) Мальта Республикасы;	150

	28) Маршалл аралдары Республикасы; 29) Монако Князьдігі; 30) Мьянма Одағы; 31) Науру Республикасы; 32) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана); 33) Нигерия Федеративтік Республикасы; 34) Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана); 35) Палау Республикасы; 36) Панама Республикасы; 37) Самоа Тәуелсіз мемлекеті; 38) Сейшел аралдары Республикасы; 39) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті; 40) Сент-Китс және Невис Федерациясы; 41) Сент-Люсия мемлекеті; 42) Тонга Корольдігі; 43) Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі (мынадай аумақтар бөлігінде ғана): Ангилья аралдары; Бермуд аралдары; Британдық Виргин аралдары; Гибралтар; Кайман аралдары; Монтсеррат аралы; Теркс және Кайкос аралдары; Мэн аралы; Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары); ; 44) Филиппин Республикасы; 45) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы	
110	Банк активтер мен міндеттемелер туралы есепте көрсететін және Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "BB-"-ке дейінгі кредиттік рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі немесе Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің ұлттық	350

	шкаласы бойынша "kzBB+"-тен "kzBB-"-ке дейінгі рейтингтік бағасы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициялары	
111	V тәуекелдер тобына енгізілген активтер бойынша есептелген сыйақы	150

Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді есептеу әдістемелеріне 2-қосымша

Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкінің филиалы активтерінің кестесі

№	Баптардың атауы	Пайызбен кредиттік тәуекел дәрежесі
I топ		
1	Қолма-қол теңге	0
2	Standard & Poor's (Стандарт энд Пуэр) агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің қолма-қол шетел валютасы	0
3	Тазартылған бағалы металдар	0
4	Қазақстан Республикасының Үкіметіне қойылатын талаптар	0
5	Standard & Poor's (Стандарт энд Пуэр) агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	0
6	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне қойылатын талаптар	0
	Standard & Poor's (Стандарт энд Пуэр) агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе	

7	басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	0
8	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	0
9	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына салықтар және бюджетке төленетін басқа төлемдер бойынша талаптар	0
10	"Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамына қойылатын талаптар	0
11	Оригинатор-ұлттық холдинг, Қазақстан Республикасының ұлттық басқарушы холдингі құрған арнайы исламдық қаржы ұйымы шығарған исламдық бағалы қағаздар	0
12	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет елдердің орталық үкіметтері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	0
13	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	0
14	Қазақстан Республикасының бағалы қағаздар рыногы туралы заңнамасына сәйкес "Қазақстан Даму Банкі" акционерлік қоғамы шығарған бағалы қағаздар, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры", "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі", "Проблемалық кредиттер қоры" акционерлік қоғамдары шығарған	0

	бағалы қағаздар және Қазақстан Республикасының ұлттық валютасымен номинирленген Еуразиялық Даму Банкі шығарған бағалы қағаздар	
15	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB" төмен емес ұзақ мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктерге ашық корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	0
II топ		
16	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AA-" төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің қолма-қол шетел валютасы	20
17	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне талаптар	20
18	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне талаптар	20
19	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A-"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына талаптар	20
20	Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына талаптар	20
	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AA-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе	

21	басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына талаптар	20
22	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдарға талаптар	20
23	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А+"-тен "А"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	20
24	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А+"-тен "А"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	20
25	Дауыс беретін акцияларының (қатыссу үлестерінің) 100 (бір жүз) пайызы ұлттық басқарушы холдингіне тиесілі оригиналатор-заңды тұлға құрған арнайы исламдық қаржы компаниясы шығарған исламдық бағалы қағаздар	20
26	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына шығарған исламдық бағалы қағаздар	20
27	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА-" төмен емес рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар	20
III топ		
28	Тазартылмаған бағалы металдар	50

29	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	50
30	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	50
31	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	50
32.	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейін төмен емес тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына қойылатын талаптар	50
33	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдарға талаптар	50
34	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB"-ден "BBB+"-ке дейінгі (қоса алғанда) борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент банктеріне немесе Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB"-тен "BBB+"-ке дейінгі (қоса алғанда) борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі	50

	бар бейрезидент банкке ашылған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	
35	Мынадай талапқа сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары: берілген ипотекалық тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы қоса алғанда кепіл құнының 50 (елу) пайызынан аспайды	35
36	Мынадай талаптарға сәйкес келетін ипотекалық тұрғын үй қарыздары: берілген ипотекалық тұрғын үй қарызы сомасының кепіл құнына қатынасы қоса алғанда кепіл құнының 51 (елу бір) пайызынан 85 (сексен бес) пайызына дейін қоса алғандағы шекте болады	50
37	Олар бойынша қарыздардың өтелмеген бөлігінен халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес 35 (елу) пайыздан кем провизиялар (резервтер) қалыптастырылған Қазақстан Республикасының резиденттеріне (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын қоспағанда) берілген, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар талаптар	100
38	Олар бойынша қарыздардың өтелмеген бөлігінен халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес 35 (отыз бес) пайыздан көп және 50 (елу) пайыздан аз провизиялар (резервтер) қалыптастырылған Қазақстан Республикасының резиденттеріне (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын қоспағанда) берілген, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар талаптар	75
	Олар бойынша қарыздардың өтелмеген бөлігінен халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына сәйкес 50 (елу) пайыздан көп провизиялар (	

39	резервтер) қалыптастырылған Қазақстан Республикасының резиденттеріне (ипотекалық тұрғын үй қарыздарын қоспағанда) берілген, негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша күнтізбелік 90 (тоқсан) күннен астам мерзімі өткен берешегі бар талаптар	50
40	Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 29 қазандағы Кәсіпкерлік кодексіне сәйкес шағын немесе орта кәсіпкерлікке жатқызылған субъектілерге берілген, мынадай өлшемшарттарға сәйкес келетін қарыздар: 1) қарыз сомасы резерв ретінде қабылданатын активтердің 0,02 (нөл бүтін жүзден екі) пайызынан аспайды; 2) қарыз валютасы – теңге	75
41	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	50
42	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	50
43	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына шығарған исламдық бағалы қағаздар	50
44	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің	50

	осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар	
45.	"Қазақстан қор биржасы" акционерлік қоғамына қойылатын талаптар	50
IV топ		
46	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	100
47	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	100
48	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B"-ке дейінгі борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына және тиісті рейтингтік бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдарына берілген талаптар	100
49	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік орғандаарына қойылатын талаптар	100
50	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A"-тен төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдарға немесе Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "	100

	BB-"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдарға қойылатын талаптар	
51	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB-"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар Қазақстан Республикасының бейрезидент банктеріне немесе Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен төмен борыштық рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент банкке ашылған корреспонденттік шоттар бойынша талаптар	100
52	Басқа ипотекалық тұрғын үй қарыздары	100
53	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің орталық үкіметі шығарған, мемлекеттік мәртебесі бар исламдық бағалы қағаздар	100
54	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BB-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің және тиісті рейтингтік бағасы жоқ елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	100
55	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "B-"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары және тиісті рейтингтік	100

	бағасы жоқ халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	
56	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "А-" төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар резидент ұйымдар және тиісті рейтингтік бағасы жоқ резидент ұйымдар немесе Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BB-"-ке дейінгі рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар	100
57	Төлемдер бойынша есептеулер	100
58	Негізгі құрал-жабдықтар	100
59	Материалдық қорлар	100
V топ		
60	Банктің инвестицияларын қоспағанда, акциялар бөлігіндегі (жарғылық капиталындағы қатысу үлесі) әділ құн бойынша есепке алынатын инвестициялар	100
61	Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі қаржылық есептілігін жасаған кезде қаржылық есептілігі шоғырландырылмайтын заңды тұлғаның шығарылған акцияларынан (жарғылық капиталындағы қатысу үлестерінен) әрбіреуі 10 (оннан) кем пайызды құрайтын, резерв ретінде қабылданатын активтердің 10 (он) пайызынан аспайтын банктің барлық инвестицияларының сомасы	100
	Банк шығарылған акцияларының (жарғылық капиталында қатысу үлестерінің) 10 (он) және одан көп пайызын иеленген қаржы ұйымының жай акцияларына банктің инвестициялар сомасы және жиынтығында осы Әдістемелердің 8-тармағының екінші бөлігінде көрсетілген реттеуші түзетулерді қолданғаннан кейін банктің резерв	

62	ретінде қабылданатын активтерінің айырмасының 17,65 (он жеті бүтін жүзден алпыс бес) пайызынан аспайтын, шегерілетін уақытша айырмаларға қатысты танылған кейінге қалдырылған салық активтерінің бөлігі және Әдістемелердің 2-тармағының үшінші бөлігінің екінші, үшінші және төртінші абзацтарында көрсетілген резерв ретінде қабылданатын активтерден шегерілеуге тиіс сомалар	250
63	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "B-" төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтеріне қойылатын талаптар	150
64	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "B-" төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	150
65	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "B-" төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	150
66	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB-" төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдарына қойылатын талаптар	150
67	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB-" төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдарға және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдарға қойылатын талаптар	150
	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "B-" төмен	

68	тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің орталық үкіметтері шығарған исламдық бағалы қағаздары	150
69	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB-" төмен тәуелсіз рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар елдердің жергілікті билік органдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	150
70	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "B-" төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар халықаралық қаржы ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар	150
71	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB-" төмен рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар бейрезидент ұйымдар және тиісті рейтингтік бағасы жоқ бейрезидент ұйымдар шығарған исламдық бағалы қағаздар	150
	Төменде көрсетілген шет мемлекеттердің аумағында тіркелген заңды тұлғаларға немесе олардың азаматтары болып табылатын Қазақстан Республикасының бейрезидент ұйымдары шығарған исламдық бағалы қағаздар: 1) Андорра Князьдігі; 2) Антигуа және Барбуда мемлекеті; 3) Багам аралдары достастығы; 4) Барбадос мемлекеті; 5) Бахрейн мемлекеті; 6) Белиз мемлекеті; 7) Бруней Даруссалам мемлекеті; 8) Вануату Республикасы; 9) Гватемала Республикасы; 10) Гренада мемлекеті; 11) Джибути Республикасы; 12) Доминикан Республикасы;	

- 13) Индонезия Республикасы;
- 14) Испания (Канар аралдарының аумағы бөлігінде ғана);
- 15) Кипр Республикасы;
- 16) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) және Сянган (Гонконг) арнайы әкімшілік аудандарының аумақтары бөлігінде ғана);
- 17) Комор Аралдары Федералды ислам Республикасы;
- 18) Коста-Рика Республикасы
- 19) Малайзия (Лабуан анклавының аумағы бөлігінде ғана);
- 20) Либерия Республикасы;
- 21) Лихтенштейн Князьдігі;
- 22) Маврикий Республикасы;
- 23) Португалия (Мадейра аралдарының аумағы бөлігінде ғана);
- 24) Мальдив Республикасы;
- 25) Мальта Республикасы;
- 26) Маршалл аралдары Республикасы;
- 27) Монако Князьдігі;
- 28) Мьянма Одағы;
- 29) Науру Республикасы;
- 30) Нидерланд (Аруба аралының аумағы және Антиль аралдарының тәуелді аумақтары бөлігінде ғана);
- 31) Нигерия Федеративтік Республикасы;
- 32) Жаңа Зеландия (Кука және Ниуэ аралдары аумағы бөлігінде ғана);
- 33) Біріккен Араб Әмірліктері (Дубай қаласы аумағы бөлігінде ғана);
- 34) Палау Республикасы;
- 35) Панама Республикасы;
- 36) Самоа Тәуелсіз мемлекеті;
- 37) Сейшел аралдары Республикасы;
- 38) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті;
- 39) Сент-Китс және Невис Федерациясы;
- 40) Сент-Люсия мемлекеті;
- 41) Ұлыбритания мен Солтүстік Ирландияның Біріккен Корольдігі

	(мынадай аумақтар бөлігінде ғана) : Ангилья аралдары; Бермуд аралдары; Британдық Виргин аралдары; Гибралтар; Кайман аралдары; Монтсеррат аралы; Теркс және Кайкос аралдары; Мэн аралы; Норманд аралдары (Гернси, Джерси, Сарк, Олдерни аралдары) ; 42) Америка Құрама Штаттары (Американдық Виргин аралдарының, Гуам аралының және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтары бөлігінде ғана); 43) Тонга Корольдігі; 44) Филиппин Республикасы; 45) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы
--	--

Ескертпе:

Цифрлық қаржы активтеріне қатысты "Цифрлық активтер туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес шығарылған осындай цифрлық қаржы активі бойынша базалық активтің тәуекел дәрежесіне сәйкес келетін тәуекел дәрежесі қолданылады.

Қазақстан Республикасының
бейрезидент банктерінің
филиалдары (оның ішінде
Қазақстан Республикасының
бейрезидент ислам банктерінің
филиалдары) үшін
пруденциялық нормативтер
мен лимиттерді есептеу
әдістемелеріне
3-қосымша

Борыш жүктемесі коэффициентін есептеу кезінде кепілсіз тұтынушылық қарыздар бойынша салымдарды кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерлеу коэффициенттерінің мәндері

1-кесте. Ресми растауы бар кірістің негізінде борыш жүктемесі коэффициентін есептеу кезінде кепілсіз тұтынушылық қарыздар бойынша салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерлеу коэффициентінің мәні

Берешек сомасы бойынша санаты, теңгемен	Артық төлем деңгейі (ЖТСМ)	
	0-30 %	30 %-дан көп
	Пайызбен кредиттік тәуекел дәрежесі	
120 АЕК-тен аз	100 %	110 %

120 - 200 АЕК	110 %	120 %
200 - 400 АЕК	120 %	130 %
400 - 800 АЕК	130 %	140 %
800 - 2 000 АЕК	140 %	150 %
2 000 АЕК-тен астам	150 %	200 %

2-кесте. Ресми растауы жоқ кірістің негізінде борыш жүктемесі коэффициентін есептеу кезінде кепілсіз тұтынушылық қарыздар бойынша салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерлеу коэффициенттерінің мәні

Берешек сомасы бойынша санаты, теңгемен	Артық төлем деңгейі (ЖТСМ)	
	0-30 %	30%-дан көп
	Пайызбен кредиттік тәуекел дәрежесі	
120 АЕК-тен аз	100 %	110 %
120 - 200 АЕК	110 %	120 %
200 -400 АЕК	120 %	130 %
400 - 800 АЕК	140 %	150 %
800 - 2 000 АЕК	150 %	200 %
2 000 АЕК-тен астам	250 %	300 %

Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленуге тиіс кепілсіз тұтынушылық қарыздар бойынша салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерлеу коэффициенттерінің мәндерін есептеу

1. Берешек сомасы бойынша санат банктер, микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымдар жеке тұлғаға берген кепілсіз тұтынушылық қарыздар бойынша бүкіл берешекті, оның ішінде өтелмеген қарыз бойынша мерзімі өткен төлемдердің сомасын, қарыз алушыға ашылған, талаптарымен қарыз алушыны кредиттеу көзделген және жеке тұлғаға кепілсіз тұтынушылық қарыз беру туралы шешім қабылдау сәтінде айқындалатын кредиттік желі және (немесе) төлем картасы шеңберіндегі кредиттік лимиттің пайдаланылған бөлігінің сомасын қамтиды.

Кепілсіз тұтынушылық қарыз деп:

берілетін қарыз сомасын толығымен өтейтін жылжымайтын мүлікке құқықтар кепілімен, міндетті мемлекеттік тіркелуге тиіс жылжымалы мүлік кепілімен қамтамасыз етілген қарыздарды;

тіркелуге тиіс, берілетін қарыз сомасын толығымен өтейтін эмиссиялық бағалы қағаздар бойынша құқықтар кепілімен қамтамасыз етілген қарыздарды;

берілетін қарыз сомасын толығымен өтейтін тұрғын үй құрылысына үлестік қатысу шарттары бойынша талап ету құқығы кепілімен қамтамасыз етілген қарыздарды;

берілетін қарыз сомасын толығымен өтейтін ақша қамтамасыз етуі болатын қарыздарды;

білім беруге кредит беру жүйесі шеңберінде берілетін қарыздарды;

тұрғын үй құрылысы жинақ ақшасы жүйесінің шеңберінде берілетін қарыздарды қоспағанда, тұтынушылық қарыз түсініледі.

2. Қарыз алушының өтелмеген қарызы бойынша мерзімі өткен төлемдердің сомасы мерзімі өткен негізгі борыштың, мерзімі өткен сыйақының сомасын және банктің, микроқаржылық қызметті жүзеге асыратын ұйымның балансынан есептен шығарылған берешектің сомасын қамтиды.

3. Қарыз алушыға бұрын жасалған банктік қарыз шартын қайта қаржыландыру мақсатында қарыз берілген жағдайда, өтелмеген қарыз бойынша берешектің қайта қаржыландырылуға тиіс сомасы берешектің жалпы сомасының есебіне енгізілмейді.

4. "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясының салымшылардың (алушылардың) міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары бойынша дерекқоры және (немесе) бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының дерекқоры, және (немесе) орталық атқарушы органдардың және оларға тиесілі не қарасты заңды тұлғалардың дерекқоры, және (немесе) жалақы сомасы және жұмыс берушіден өзге кірістер түсетін банктік шот бойынша үзінді көшірме, және (немесе) зейнетақы төлемдері, және (немесе) зейнетақы аннуитеті шарты бойынша сақтандыру төлемдері және (немесе) "Қызметкер еңбек (қызметтік) міндеттерін атқарған кезде оны жазатайым оқиғалардан міндетті сақтандыру туралы" 2005 жылғы 7 ақпандағы Қазақстан Республикасы Заңының талаптарына сәйкес жасалған аннуитеттік сақтандыру шарты бойынша сақтандыру төлемдері, және (немесе) жеке тұлға - дара кәсіпкердің мынадай салық аударымдары негізінде есептелген кірісі түсетін банктік шоттан үзінді көшірме ресми кірісті растау көздері болып табылады:

1) патент негізінде арнайы салық режимі қолданылған кезде салық салынатын кірістің 5 (бес) пайызы;

2) оңайлатылған декларация негізінде арнайы салық режимі қолданылған кезде салық салынатын кірістің 15 (он бес) пайызы;

3) белгіленген шегерімді пайдалана отырып арнайы салық режимі қолданылған кезде салық салынатын кірістің 20 (жиырма) пайызы.

5. Ресми растауы бар кірістің негізінде борыш жүктемесі коэффициентін есептеу кезінде кепілсіз тұтынушылық қарыздар бойынша салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерлеу коэффициенттерінің мәндері мақсатында Салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерлеуге жататын кепілсіз тұтынушылық қарыздар бойынша салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерлеу коэффициенттерінің мәні есебінің 4-тармағында көрсетілген ресми расталған кіріс пайдаланылады.

Басқа жағдайларда ресми растауы жоқ кірістің негізінде борыш жүктемесі коэффициентін есептеу кезінде кепілсіз тұтынушылық қарыздар бойынша салымдардың кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерлеу коэффициенттерінің мәндері пайдаланылады.

6. Артық төлем деңгейі жылдық көрінісінде мына формула бойынша есептеледі:

$$\frac{(\sum VTM - V) / V}{t / 365} * 100\%$$

мұндағы:

VTM – негізгі борыш пен сыйақы бойынша қарыз алушының барлық төлемдерін, сондай-ақ банктік қарыз шартын қолданудың бүкіл кезеңіндегі қарызды беруге (оған қызмет көрсетуге) тікелей немесе жанама байланысты комиссиялар мен өзге төлемдерді, оның ішінде қарыз алушының үшінші тұлғалардың пайдасына төлемдерін қамтитын банктік қарыз шарты бойынша өтелуге тиіс жалпы сома;

V – банктік қарыз шартын жасасу күніндегі қарыздың бастапқы сомасы;

t – қарыз мерзімі (күндермен).

7. Әдістемелердің мақсаттары үшін қарыз шарты бойынша жылдық тиімді сыйақы мөлшерлемесін (ЖТСМ) есептеуде негізгі борыш пен сыйақы бойынша қарыз алушының барлық төлемдері, сондай-ақ банктік қарыз шартын қолданудың бүкіл кезеңіндегі қарызды беруге (оған қызмет көрсетуге) тікелей немесе жанама байланысты комиссиялар мен өзге төлемдер, оның ішінде қарыз алушының үшінші тұлғалардың пайдасына төлемдері қамтылады.

8. Артық төлем деңгейі мен ЖТСМ-ді банк берілетін кепілсіз тұтынушылық қарыз бойынша оны беру туралы шешім қабылдау уақытында есептейді.

9. Берешек сомасы бойынша санатқа және артық төлем деңгейіне қарай банк кредиттік тәуекелдің пайызбен көрсетілген тиісті дәрежесін қолданады.

Қазақстан Республикасының
бейрезидент банктерінің
филиалдары (оның ішінде
Қазақстан Республикасының
бейрезидент ислам банктерінің
филиалдары) үшін
пруденциялық нормативтер
мен лимиттерді есептеу
әдістемелеріне
4-қосымша

Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесі

№	Баптардың атауы	Конверсия коэффициенті, пайызбен
I топ		
	Міндеттемелері толығымен: Қазақстан Республикасы	

Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, "Самұрық-Қазына ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының, Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "АА-" және одан жоғары деңгейіндегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық банктері мен орталық үкіметтерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); банктің басқаруына берілген ақшамен немесе тазартылған бағалы металдармен; Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының, Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "АА-"-тен төмен емес тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) (бұдан әрі – банк) кепілдіктері мен кепілдемелері.

Қазақстан Республикасының Үкіметі, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамы, "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамы шығарған бағалы қағаздарды немесе Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "АА-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі бар

	немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері және орталық банктері шығарған бағалы қағаздарды, Әдістемелердің 12-тармағында көзделген басқа өтімділігі жоғары бағалы қағаздарды сатып алу не сату бойынша шартты (ықтимал) міндеттемелер	
3	Банктің қаржы міндеттемелерінсіз ; міндеттемелері Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, " Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының , Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "АА-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттерінің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамының, " Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамының , Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "АА-" және одан жоғары деңгейдегі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; банкке берілген ақшамен немесе тазартылған бағалы металдармен қамтамасыз етілген банк аккредитивтері	0
4	Келешекте банктің талабы бойынша кез келген кезде жойылуға жататын қарыздар мен салымдарды банктің	0

	орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	
5	Берілген қарызды қамтамасыз ету үшін банк қабылдаған кепілдіктер	0
II топ		
6	Банктің келешекте өтеу мерзімі 1 (бір) жылдан кем қарыздар мен салымдарды орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	20
7	Міндеттемелері толығымен: Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "А"-тен "АА"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "А"-тен "АА"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері	20
8	Міндеттемелері Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "А"-тен "АА"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттерінің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "АА"- және одан жоғары деңгейдегі борыш рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен), Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "А"-тен "АА"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар	20

	немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттерінің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен, Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "АА-" және одан жоғары деңгейдегі борыш рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк аккредитивтері	
9	Банк шартты міндеттемелер шоттарында ұстайтын және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "ААА"-тен "АА-"-ке дейінгі кредит рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің ұлттық шкаласы бойынша "kzААА"-дан "kzАА-"-ға дейін рейтингтік бағалауы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритизлендіру позициясы	20
III топ		
10	Банктің келешекте 1 (бір) жылдан астам өтеу мерзімі бар қарыздар мен салымдарды орналастыруы бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	50
	Міндеттемелері толығымен: Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "ВВВ-"-тен "А-"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "А-"-тен "АА-"-ке дейінгі борыш рейтингі бар немесе басқа рейтингтік	

агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі борыш рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктерімен (кепілдемелерімен) және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының сақтандыру полистерімен; Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі борыш рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі борыш рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк кепілдіктері мен кепілдемелері

Міндеттемелері толығымен: Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің қарсы кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі борыш рейтингі бар немесе басқа рейтингтік

12	агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің кепілдіктерімен (кепілдемелерімен); Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі борыш рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың кепілдіктерімен (кепілдемелерімен) және сақтандыру (қайта сақтандыру) ұйымдарының сақтандыру полистерімен; Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB"-тен "A"-ке дейінгі тәуелсіз рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар шет мемлекеттердің орталық үкіметтері мен орталық банктерінің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A"-тен "AA"-ке дейінгі борыш рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктердің бағалы қағаздарымен; Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "AA-" және одан жоғары деңгейдегі борыш рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осындай деңгейдегі рейтингі бар заңды тұлғалардың бағалы қағаздарымен қамтамасыз етілген банк аккредитивтері	50
13	"Қазақстан ипотекалық компаниясы" акционерлік қоғамынан ипотекалық тұрғын үй қарыздары бойынша талап ету құқықтарын кері сатып алу бойынша ықтимал (шартты) міндеттемелер	50
	Банк шартты міндеттемелер шоттарында ұстайтын және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "A+"-тен "A"-ке дейінгі кредит рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе	

14	Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің ұлттық шкаласы бойынша "kzA+"-дан "kzA+"-ға дейін рейтингтік бағалауы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициясы	50
IV топ		
15	Банкке қаржы құралдарын сату туралы және банктің оларды кері сатып алу міндеттемесі туралы келісім	100
16	Банктің өзге де кепілдіктері (кепілдемелері)	100
17	Банктің өзге де аккредитивтері	100
18	Банк шартты міндеттемелер шоттарында ұстайтын және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BBB+"-тен "BBB+"-ке дейінгі кредит рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің ұлттық шкаласы бойынша "kzBBB+"-тен "kzBBB+"-ке дейін рейтингтік бағалауы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің ұлттық шкаласы бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициясы	100
19	Банктің өзге де шартты (ықтимал) міндеттемелері	100
20	Банк шартты міндеттемелер шоттарында ұстайтын және Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің "BB+"-тен "BB+"-ке дейінгі кредит рейтингі бар немесе басқа рейтингтік агенттіктердің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар немесе Standard & Poor's (Стандард энд Пурс) агенттігінің ұлттық шкаласы бойынша "kzBB+"-дан "kzBB+"-ға дейін рейтингтік бағалауы немесе басқа рейтингтік агенттіктердің ұлттық шкаласы	350

	бойынша осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар секьюритилендіру позициясы	
		Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді есептеу әдістемелеріне 5-қосымша

Туынды қаржы құралдары үшін кредиттік тәуекел коэффициенттерінің кестесі (пайызбен)

Өтеуге дейін қалған мерзім	Сыйақы мөлшерлемелері мен байланысты операциялар	Валюта және алтын бағамдарының өзгеруіне байланысты операциялар	Акциялармен байланысты операциялар	Алтыннан басқа бағалы металдармен байланысты операциялар	Бағалы металдардан басқа құндылықтармен байланысты операциялар
1 (бір) жыл және одан аз	0	1	6	7	10
1 (бір) жылдан 5 (бес) жылға дейін	0,5	5	8	7	12
5 (бес) жылдан көп	1,5	7,5	10	8	15

Ескертпе:

Осы кестеде көрсетілген санаттардың ешбіріне жатпайтын туынды қаржы құралдарымен операциялар "Бағалы металдардан басқа құндылықтармен байланысты операциялар" санатында көрсетілген кредиттік тәуекел коэффициенттері бойынша мөлшерленуге тиіс.

Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді есептеу әдістемелеріне 6-қосымша

Ашық позицияларды уақыт аралықтары бойынша бөлу

		Мөлшерлену		Мөлшерленген жабық	
	Ашық позициялар				

Аймақтар	Уақыт аралықтары			коэффициенті	Мөлшерленген ашық позициялар		позициялар	Жиынтық мөлшерленген ашық позициялар	
		ұзақ	қысқа			ұзақ		қысқа	
1	1 айдан аз			0,00					
	1-3 ай			0,002					
	3-6 ай			0,004					
	6-12 ай			0,007					
	1-аймақ жиынтығы								
2	1-2 жыл			0,0125					
	2-3 жыл			0,0175					
	3-4 жыл			0,0225					
	2-аймақ жиынтығы								
3	4-5 жыл			0,0275					
	5-7 жыл			0,0325					
	7-10 жыл			0,0375					
	10-15 жыл			0,0450					
	15-20 жыл			0,0525					
	20 жылдан астам			0,06					
	3-аймақ жиынтығы								
Аймақтар бойынша жиынтығы									

Қазақстан Республикасының
бейрезидент банктерінің
филиалдары (оның ішінде
Қазақстан Республикасының
бейрезидент ислам банктерінің
филиалдары) үшін
пруденциялық нормативтер
мен лимиттерді есептеу
әдістемелеріне
7-қосымша

Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) қызмет нәтижелерін шектеудің ең төмен мөлшері

Буфердің қажетті мөлшерінен пайызбен k1 ең төменгі мәнінің асып кету сомасы	Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) қызметінің шектеуге (пайызбен) жататын нәтижелерінің ең төменгі мөлшері
[< 25%]	[100%]

[25% - 50%]	[80%]
[50% - 75%]	[60%]
[75% - 100%]	[40%]
[> 100%]	[0%]

Ескертпе: Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) қызметінің шектеуге (пайызбен) жататын нәтижелерінің ең төменгі мөлшері барынша көп мәні бойынша пайдаланылады.

Қазақстан Республикасының
бейрезидент банктерінің
филиалдары (оның ішінде
Қазақстан Республикасының
бейрезидент ислам банктерінің
филиалдары) үшін
пруденциялық нормативтер
мен лимиттерді есептеу
әдістемелеріне
8-қосымша

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының жоғары өтімді активтерінің кестесі

№	Баптардың атауы	Есеп коэффициенті пайызбен
Бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтер		
1	Қолма-қол ақша	100
2	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі депозиттер	100
3	Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне , акцияларының жүз пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкке тиесілі, кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес жеке тұлғалардың ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын заңды тұлғаға шет мемлекеттердің орталық үкіметтеріне, шет мемлекеттердің орталық банктеріне және халықаралық қаржы ұйымдарына 0 (нөл) пайыз кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін талаптар	100
4	Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша 0 (нөл) пайыздан жоғары мөлшерленген жағдайда, шет мемлекеттердің орталық үкіметтеріне және шет мемлекеттердің орталық	100

	банктеріне тиісті елдердің валютасында номинирленген талаптар	
Екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтер		
5	20 (жиырма) пайыз кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына қойылатын талаптар	85
6	20 (жиырма) пайыз кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін, шет мемлекеттердің орталық үкіметтеріне, шет мемлекеттердің орталық банктеріне, шет мемлекеттердің жергілікті билік органдарына, халықаралық қаржы ұйымдарына қойылатын талаптар	85
7	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "AA-"-тен төмен емес ұзақмерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар қаржылық емес ұйымдардың бағалы қағаздары	85
8	Standard & Poor's (Стандарт энд Пурс) агенттігінің "AA-"-тен төмен емес ұзақ мерзімді рейтингі немесе басқа рейтингтік агенттіктердің бірінің осыған ұқсас деңгейдегі рейтингі бар банктің міндеттемелері болып табылмайтын ипотекалық бағалы қағаздар	85

Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді есептеу әдістемелеріне 9-қосымша

Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының ақша әкетілуі мен әкелінуінің кестесі

№	Баптардың атауы	Ақша әкетілуі (әкелінуі) коэффициенті пайызбен
---	-----------------	--

Жеке тұлғалардың алдындағы міндеттемелер бойынша ақшаның әкетілуі		
1	Тұрақты депозиттер	5
2	Тұрақтылығы төмен депозиттер	10
3	Жеке тұлғалар алдындағы міндеттемелер бойынша осы кестенің 1 және 2-жолдарына енгізілмеген өзге де ақшаның әкетілуі	100
Заңды тұлғалардың, шағын кәсіпкерлік субъектілерінің алдындағы банктің активтерімен қамтамасыз етілмеген міндеттемелер бойынша ақшаның әкетілуі		
4	Толық көлемі баламасында Америка Құрама Штаттарының 1 (бір) миллион долларынан аспайтын, шағын кәсіпкерлік субъектілері болып табылатын қаржылық емес ұйымдар орналастырған салымдар	10
5	Клирингтік, кастодиандық қызметпен, өтімділікті басқару қызметімен байланысты салымдар	25
6	Қаржылық емес ұйымдардың, Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарының, халықаралық қаржы ұйымдарының, шет мемлекеттердің орталық үкіметтерінің, шет мемлекеттердің орталық банктерінің, шет мемлекеттердің жергілікті билік органдарының депозиттері	40
7	Қаржылық емес ұйымдардың (бір заңды тұлға басқа заңды тұлғаның ірі қатысушысы болып табылған, бұл ретте әрбір заңды тұлғаның міндеттемелерінің мөлшері банктің резерв ретінде қабылданатын активтерінің 0,5 (нөл бүтін оннан бес пайызынан асатын жағдайларда қаржылық емес ұйымдар топтарының) депозиттері банк міндеттемелері сомасының 5 (бес) пайызынан асатын сомада	60
8	Өзге заңды тұлғалардың алдындағы міндеттемелер	100
Заңды тұлғалардың алдындағы банктің активтерімен қамтамасыз етілген міндеттемелер бойынша ақшаның әкетілуі		

9	Бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтермен қамтамасыз етілген міндеттемелер	0
10	Қазақстан Республикасының Үкіметі және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банктің алдындағы міндеттемелер	0
11	Екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтермен қамтамасыз етілген міндеттемелер	15
12	Кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша 20 (жиырма) пайыздан жоғары емес мөлшерленетін, бірінші және екінші деңгейлердегі сапасы жоғары өтімді активтер болып табылмайтын активтермен қамтамасыз етілген Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарының, халықаралық қаржы ұйымдарының алдындағы міндеттемелер	25
13	Өзге қамтамасыз етілген міндеттемелер	100
Шартты және ықтимал міндеттемелер бойынша қосымша ақшаның әкетілуі		
14	Банктің ағымдағы рейтингінен 1 (бір), 2 (екі) не 3 (үш) сатыға дейін төмендеген кезде шартты міндеттемелер және өзге де операциялар бойынша өтімділіктегі қосымша қажеттілік толық көлемде	100
15	Туынды қаржы құралдары немесе өзге де операциялар бойынша позицияларды нарықтық бағалаудың өзгеру кезінде қосымша өтімділікке қажеттілік	Алдыңғы 24 (жиырма төрт) айдағы ең көп 30 (отыз) күндік ақшаның нетто әкетілуі
16	Туынды қаржы құралдары мен өзге де операциялар бойынша қамтамасыз етуді қайта бағалау кезінде қосымша өтімділікке қажеттілік (бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтерді қоспағанда)	20
17	Кез келген уақытта қайтарып алу көзделген туынды қаржы құралдары бойынша позицияны қолдауға байланысты банк ұстап қалатын қамтамасыз етудің асып кету мөлшері	100

18	Егер қамтамасыз ету ұсынылмаған жағдайда шарттың талаптарына сәйкес контрагенттің талап етуі бойынша банктің қамтамасыз етуді ұсынуы көзделетін операциялар бойынша қосымша өтімділікке қажеттілік	100
19	Қамтамасыз етуді сапасы жоғары өтімді активтер болып табылмайтын активтерге ауыстыру мүмкіндігімен байланысты қосымша өтімділікке қажеттілік	100
20	Жеке тұлғаларға және шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берілген кредиттік желілер мен өтімділік желілерінің пайдаланылмаған бөлігі	5
21	Қаржылық емес ұйымдарға, Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіне, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына және халықаралық қаржы ұйымдарына берілген кредиттік желілердің пайдаланылмаған бөлігі	10
22	Қаржылық емес ұйымдарға, Қазақстан Республикасының Үкіметіне, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіне, Қазақстан Республикасының жергілікті атқарушы органдарына және халықаралық қаржы ұйымдарына берілген өтімділік желілерінің пайдаланылмаған бөлігі	30
23	Басқа банктерге берілген кредиттік желілер мен өтімділік желілерінің пайдаланылмаған бөлігі	40
24	Банктер болып табылмайтын қаржы ұйымдарына берілген кредиттік желілердің пайдаланылмаған бөлігі	40
25	Банктер болып табылмайтын өзге қаржы ұйымдарына берілген өтімділік желілерінің пайдаланылмаған бөлігі	100
	Өзге заңды тұлғаларға берілген кредиттік желілер мен өтімділік	

26	желілерінің пайдаланылмаған бөлігі	100
27	Тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің экспортын және импортын қаржыландыруға байланысты міндеттемелер (факторинг және форфейтинг операцияларын жүргізуге байланысты кепілдіктер мен кепілдемелер, аккредитивтер бойынша)	5
28	Тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің экспортын және импортын қаржыландыруға байланысты емес кепілдіктер мен кепілдемелер, аккредитивтер бойынша міндеттемелер	10
29	Осы кестенің 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 және 28-жолдарға енгізілмеген міндеттемелер бойынша өзге де ақшаның әкетілуі	100
Ақшаның әкелінуі		
30	Бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтермен қамтамасыз етілген қарыз операциялары	0
31	Екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтермен қамтамасыз етілген қарыз операциялары	15
32	Сапасы жоғары өтімді активтерге жатпайтын активтерді қамтамасыз етуге бағалы қағаздарды сатып алу-сатуды жасау үшін (маржалық мәмілелер) ұсынылған қарыздар	50
33	Өзге активтермен қамтамасыз етілген қарыз операциялары	100
34	Басқа банктер берген кредиттік желілер, өтімділік желілері	0
35	Басқа қаржы ұйымдарындағы клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымдар	0
36	Негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды қоспағанда, оның ішінде мыналарға берілген кредиттер бойынша ақшаның әкелінуі:	

	жеке тұлғаларға және шағын кәсіпкерлік субъектілеріне	50
	қаржылық емес ұйымдарға	50
	қаржы ұйымдарына	100
37	Туынды қаржы құралдары бойынша нетто әкеліну	100
38	Өтімділікті өтеу коэффициентін есептеу күнінен кейінгі күнтізбелік ай ішінде ақшаның әкелінуі күтілетін шарттар бойынша операциялардан түсетін өзге де ақшаның әкелінуі	100

Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді есептеу әдістемелеріне 10-қосымша

Қолжетімді тұрақты қорландыру міндеттемелерінің кестесі

№	Баптардың атауы	Қолжетімді тұрақты қорландыру коэффициенті, пайызбен
1	Әдістемелердің 8-тармағында көрсетілген резерв ретінде қабылданған активтер Әдістемелердің 8-тармағының үшінші бөлігінде белгіленген шегерімдерге дейін қосылады.	100
2	Өтеу мерзімі 1 (бір) жыл және одан асатын өзге міндеттемелер	100
3	Тұрақты депозиттер	95
4	Аздап тұрақсыз депозиттер	90
5	Қаржылық емес ұйымдар берген өтеу мерзімі 1 (бір) жылдан аз міндеттемелер	50
6	Клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымдар	50
7	Шет мемлекеттердің орталық үкіметтері, шет мемлекеттердің жергілікті билік органдары және халықаралық қаржы ұйымдары ұсынған өтеу мерзімі 1 (бір) жылдан аз міндеттемелер	50

8	Заңды тұлғалардың салымдарын қоса алғанда өтеу мерзімі 6 (алты) айдан көп және 1 (бір) жылдан аз міндеттемелердің өзге түрлері	50
9	Заңды тұлғалардың өтеу мерзімі 6 (алты) айдан аз салымдары.	0
10	Шартсыз мерзімінен бұрын алу мүмкіндігі бар заңды тұлғалардың салымдары	0
11	Өзге міндеттемелер, оның ішінде мерзімсіз міндеттемелер (мерзімі кейінге қалдырылған салық міндеттемелері үшін ерекше режим белгілеумен)	0
12	Егер міндеттемелер мөлшері туынды қаржы құралдары бойынша активтердің мөлшерінен асқан жағдайда, туынды қаржы құралдары бойынша активтерді шегергенде туынды қаржы құралдары бойынша міндеттемелер бойынша нетто тұрақты қорландыру коэффициенті	0
13	Сатып алу күнінде қаржы құралдарын, шетел валютасын сатып алудан туындайтын төлемдер	0

Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді есептеу әдістемелеріне 11-қосымша

Талап етілетін тұрақты қорландыру активтерінің кестесі

№	Баптардың атауы	Талап етілетін тұрақты қорландыру коэффициенті, пайызбен
1	Қолма-қол ақша	0
2	Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне қойылатын талаптар	0
3	Өтеу мерзімі 6 (алты) айдан аз шет мемлекеттердің орталық банктеріне қойылатын талаптар	0

4	Сату күнінде қаржы құралдарын, шетел валютасын сатудан туындайтын ақшаның әкелінуі	0
5	Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіндегі ақша қаражатын және резервтерді қоспағанда, ауыртпалық салынбаған бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтер	5
6	Қаржы ұйымдарына берілген 6 (алты) айдан аз қалған өтеу мерзімі бар, банк кепілге қайта беруі мүмкін бірінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтермен қамтамасыз етілген, ауыртпалық салынбаған қарыздар	10
7	Қаржы ұйымдарына берілген 6 (алты) айдан аз қалған өтеу мерзімі бар, ауыртпалық салынбаған өзге қарыздар	15
8	Ауыртпалық салынбаған екінші деңгейдегі сапасы жоғары өтімді активтер	15
9	Өтеуге дейін 1 (бір) жылдан аз қалған мерзімі бар "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамына және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамына берілген қарыздар, Қазақстан Республикасының Үкіметі кепілдік берген қарыздар	25
10	Өтеуге дейін 1 (бір) жыл және одан көп қалған мерзімі бар "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамына және "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамына берілген қарыздар, Қазақстан Республикасының Үкіметі кепілдік берген қарыздар	30
11	6 (алты) айдан көп және 1 (бір) жылдан аз кезеңге ауыртпалық салынған сапасы жоғары өтімді активтер	50
12	6 (алты) айдан көп және 1 (бір) жылдан аз қалған өтеу мерзімі бар қаржы ұйымдарына, шет мемлекеттердің орталық банктеріне берілген қарыздар	50

13	Басқа банктердегі клирингтік, кастодиандық қызметпен, клиенттің өтімділігін басқару қызметімен байланысты салымдар	50
14	Қаржылық емес ұйымдарға қарыздарды, тұтынушылық қарыздарды, шағын кәсіпкерлік субъектілеріне қарыздарды қоса алғанда, сапасы жоғары өтімді активтер болып табылмайтын, 1 (бір) жылдан аз қалған өтеу мерзімі бар өзге активтер	50
15	1 (бір) жыл және одан көп қалған өтеу мерзімі бар, 35 (отыз бес) пайыздан көп емес кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін ауыртпалық салынбаған ипотекалық кредиттер	65
16	1 (бір) жыл және одан көп қалған өтеу мерзімі бар, 35 (отыз бес) пайыздан көп емес кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін, қаржы ұйымдарына берілген қарыздарды қоспағанда, ауыртпалық салынбаған өзге қарыздар	65
17	Туынды қаржы құралдарымен мәмілелер бойынша бастапқы маржа ретінде қамтамасыз ету болып табылатын ақша, бағалы қағаздар мен өзге активтер, орталық қарсы агентке міндетті төлем ретінде берілген ақша немесе өзге активтер	85
18	Негізгі борыш және (немесе) есептелген сыйақы бойынша мерзімі өткен берешегі бар қарыздарды қоспағанда, қаржы ұйымдарына берілген қарыздарды қоспағанда, 35 (отыз бес) пайыздан көп кредиттік тәуекел дәрежесі бойынша мөлшерленетін және 1 (бір) жыл және одан көп қалған өтеу мерзімі бар ауыртпалық салынбаған кредиттер	85
19	1 (бір) жыл және одан көп қалған өтеу мерзімі бар, сапасы жоғары өтімді активтер болып табылмайтын және қор биржаларында айналыстағы ауыртпалық салынбаған бағалы қағаздар (акциялар)	85

20	Тазартылған алтынды қоса алғанда, қор биржаларында айналыстағы тауарлар	85
21	1 (бір) жыл және одан көп кезеңге ауыртпалық салынған активтер	100
22	Егер активтердің мөлшері туынды қаржы құралдары бойынша міндеттемелердің мөлшерінен асқан жағдайда, туынды қаржы құралдары бойынша міндеттемелерді шегергенде, туынды қаржы құралдары бойынша активтер бойынша нетто тұрақты қорландыру коэффициенті	100
23	1 (бір) жыл және одан көп қалған өтеу мерзімі бар қаржы ұйымдарына берілген жұмыс істемейтін кредиттерді, қарыздарды қоса алғанда, өзге активтер	100
24	Қор биржаларында айналыста жоқ акциялар, материалдық активтер, банктің резерв ретінде қабылданатын активтерінен шегерілген баптар, жинақталған сыйақы, сақтандыру активтері, мерзімі өткен борыш бойынша пайыздық мөлшерлеме	100

Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді есептеу әдістемелеріне 12-қосымша

Талап етілетін тұрақты қорландырудың шартты және ықтимал міндеттемелерінің кестесі

№	Баптардың атауы	Талап етілетін тұрақты қорландыру коэффициенті, пайызбен
1	Кез келген клиенттерге берілген қайтарып алынбайтын және шартты-қайтарып алынатын кредиттік желілер мен өтімділік желілері (пайдаланылмаған көлемнің үлесі)	5

2	Мынадай құралдарды қоса алғанда, өзге міндеттемелер: шартсыз қайтарып алынатын кредиттік желілер мен өтімділік желілері; сауданы қаржыландыру бойынша міндеттемелер (кепілдіктер мен кепілдемелерді қоса алғанда); тауарлар мен қызметтердің экспортын және импортын қаржыландыруға байланысты емес кепілдіктер мен кепілдемелер; банк шығарған немесе құрылымдандырылған өнімдермен байланысты борышты сатып алуға ықтимал талаптарды қоса алғанда, келісімшарттық емес міндеттемелер	5
---	---	---

Қазақстан Республикасының бейрезидент банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтер мен лимиттерді есептеу әдістемелеріне 13-қосымша

Офшорлық аймақтар тізбесі

- 1) Америка Құрама Штаттары (тек Американың Виргин аралдары, Вайоминг штаты, Гуам аралдары және Пуэрто-Рико Достастығы аумақтарының бөлігінде);
- 2) Андорра княздігі;
- 3) Антигуа және Барбуда мемлекеті;
- 4) Багам аралдары Достастығы;
- 5) Барбадос мемлекеті;
- 6) Белиз мемлекеті;
- 7) Бруней Даруссалам мемлекеті;
- 8) Танзания Біріккен Республикасы;
- 9) Вануату Республикасы;
- 10) Гватемала Республикасы;
- 11) Гренада Мемлекеті;
- 12) Джибути Республикасы;
- 13) Доминика Достастығы;
- 14) Доминикан Республикасы;
- 15) Жаңа Зеландия (Кук пен Ниуэ аралдары аумағының бөлігінде ғана);

- 16) Испания (Канар аралдары аумағының бөлігінде ғана);
- 17) Комор Аралдары Федералды Ислам Республикасы;
- 18) Гайана Кооперативтік Республикасы;
- 19) Коста-Рика Республикасы;
- 20) Қытай Халық Республикасы (Аомынь (Макао) арнайы әкімшілік ауданының аумақтары бөлігінде ғана);
- 21) Либерия Республикасы;
- 22) Ливан Республикасы;
- 23) Мавритания Ислам Республикасы;
- 24) Малайзия (Лабуан анклав аумағының бөлігінде ғана);
- 25) Мальдив Республикасы;
- 26) Мальта Республикасы;
- 27) Мариан аралдары;
- 28) Маршалл аралдары республикасы;
- 29) Марокко Корольдігі (Танжер қаласы аумағының бөлігінде ғана);
- 30) Мьянма Одағы;
- 31) Науру Республикасы;
- 32) Нигерия Федеративтік Республикасы;
- 33) Нидерланд (Аруба аралының және Антиль аралдары тәуелді аумақтарының бөлігінде ғана);
- 34) Палау Республикасы;
- 35) Панама Республикасы;
- 36) Португалия (Мадейра аралдары аумағының бөлігінде ғана);
- 37) Самоа Тәуелсіз Мемлекеті;
- 38) Сейшель Аралдары Республикасы;
- 39) Сент-Винсент және Гренадин мемлекеті;
- 40) Сент-Китс және Невис Федерациясы;
- 41) Сент-Люсия Мемлекеті;
- 42) Суринам Республикасы;
- 43) Тонга Корольдігі;
- 44) Тринидад және Тобаго Республикасы;
- 45) Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Біріккен Корольдігі (мына аумақтардың бөлігінде ғана):
 - Ангилья аралдары;
 - Бермуд аралдары;
 - Британияның Виргин аралдары;
 - Гибралтар;
 - Кайман аралдары;
 - Монтсеррат аралы;

Норман аралдары (Сарк, Олдерни аралдары);
Оңтүстік Джорджия аралы;
Оңтүстік Сэндвич аралдары;
Теркс және Кайкос аралдары;
Чагос аралы;
46) Фиджи Егемен Демократиялық Республикасы;
47) Филиппин Республикасы;
48) Франция Республикасы (мына аумақтардың бөлігінде ғана)
Кергелен аралдары;
Франция Гвианасы;
Франция Полинезиясы;
49) Черногория Республикасы;
50) Шри-Ланка Демократиялық Республикасы;
51) Ямайка.

Қазақстан Республикасының
Қаржы нарығын реттеу
және дамыту агенттігі
Басқармасының
2026 жылғы _____
№ _____ қаулысымен
бекітілген

Қазақстан Республикасының бейрезидент банктері филиалдарының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктері филиалдарының) резерв ретінде қабылданатын активтерін қалыптастыру қағидалары және олардың ең төмен мөлшері

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Қазақстан Республикасының бейрезидент банктері филиалдарының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктері филиалдарының) резерв ретінде қабылданатын активтерін қалыптастыру қағидалары және олардың ең төмен мөлшері Банктер туралы заңның 72-бабы 4-тармағының төртінші бөлігіне сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасының бейрезидент банктері филиалдарының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банктері филиалдарының) резерв ретінде қабылданатын активтерін қалыптастыру тәртібін және олардың ең төмен мөлшерін айқындайды.

2-тарау. Резерв ретінде қабылданатын активтерді қалыптастыру тәртібі

2. Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) қаржылық орнықтылығын қамтамасыз ету мақсатында Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі) резерв ретінде

қабылданатын Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) активтерін қалыптастырады.

3. Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі) Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалын (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкінің филиалын) есептік тіркеуден кейін 3 (үш) жұмыс күннен кешіктірмей Қазақстан Республикасы бейрезидент банкі филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент ислам банкі филиалының) активтерін қалыптастырады.

4. Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің жаңадан ашылатын филиалының (оның ішінде Қазақстан Республикасының бейрезидент ислам банкі филиалының) резерв ретінде қабылданатын активтері теңгемен қалыптастырылады.

5. Қазақстан Республикасының резиденті болып табылмайтын банктің жаңадан ашылған филиалының резерв ретінде қабылданатын активтері Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Қазақстан Республикасының резиденті болып табылмайтын банктің филиалы үшін ашқан корреспонденттік шотында, сондай-ақ осы қаулымен бекітілген, тізбесі уәкілетті органның нормативтік құқықтық актісінде белгіленетін, Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы Қазақстан Республикасының аумағында банк лицензиясын алғаннан кейін сатып алатын қаржы құралдарына орналастырылады.

Қазақстан Республикасының
Қаржы нарығын реттеу
және дамыту агенттігі
Басқармасының
2026 жылғы _____
№ _____ қаулысымен
бекітілген

Қазақстан Республикасының аумағында банк лицензиясын алғаннан кейін Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы сатып алатын қаржы құралдарының тізбесі

1. Қазақстан Республикасының бейрезидент банкі филиалының резерв ретінде қабылданатын активтерін Қазақстан Республикасының бейрезидент банкінің филиалы мынадай қаржы құралдарына орналастырады:

1) Қазақстан Республикасының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздары;

2) "Самұрық-Қазына" ұлттық әл-ауқат қоры" акционерлік қоғамы мен "Бәйтерек" ұлттық басқарушы холдингі" акционерлік қоғамы шығарған бағалы қағаздар;

3) жеке тұлғалардың кәсіпкерлік қызметпен байланысты емес ипотекалық қарыздарын сатып алуды жүзеге асыратын, акцияларының жүз пайызы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиесілі заңды тұлға шығарған бағалы қағаздар.

2. Қаржы құралдарын сатып алуды (сатуды) Қазақстан Республикасы бейрезидент банкінің филиалы бағалы қағаздардың ұйымдастырылған нарығында жүзеге асырады.

Қазақстан Республикасының
Қаржы нарығын реттеу
және дамыту агенттігі
Басқармасының
2026 жылғы _____
№ _____ қаулысына
қосымша

Күші жойылды деп танылатын Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің Басқармасы қаулысының, сондай-ақ кейбір Қазақстан Республикасының Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының кейбір қаулылары құрылымдық элементтерінің тізбесі

1. "Қазақстан Республикасы бейрезидент-банктері филиалдарының (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент-ислам банктері филиалдарының) резерв ретінде қабылданатын активтерін қалыптастыру тәртібін, олардың ең төмен мөлшерін қоса алғанда, Қазақстан Республикасы бейрезидент-банктерінің филиалдары (оның ішінде Қазақстан Республикасы бейрезидент-ислам банктерінің филиалдары) үшін пруденциялық нормативтерді және сақталуы міндетті өзге де нормалар мен лимиттерді, олардың нормативтік мәндерін және есептеу әдістемесін, сондай-ақ Қазақстан Республикасының бейрезидент-банкі филиалының резерв ретінде қабылданатын активтерінің есебінен сатып алуға рұқсат етілген қаржы құралдарының тізбесін және оларды сатып алу (өткізу) тәртібін белгілеу туралы" Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 2021 жылғы 12 ақпандағы № 23 қаулысы (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 22213 болып тіркелген).

2. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне банк қызметін реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 2025 жылғы 16 мамырдағы № 15 қаулысымен (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 36127 болып тіркелген) бекітілген Өзгерістер мен толықтырулар енгізілетін банк қызметін реттеу мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 3-тармағы;

3. "Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік құқықтық актілеріне пруденциалдық реттеу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтыру енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігі Басқармасының 2025 жылғы 28 тамыздағы № 52 қаулысымен Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 36728 болып тіркелген) бекітілген Қазақстан Республикасының өзгерістер мен толықтыру енгізілетін пруденциалдық реттеу мәселелері бойынша нормативтік құқықтық актілерінің тізбесінің 3-тармағы.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК